

החוג ללימודים רב-תחומיים

לימודים לתואר B.A. (חד-חוגי ודו-חוגי)

שנה"ל תשפ"ד

ראש החוג: פרופ' יוחאי עתריה

חברי הסגל האקדמי:

פרופ' מן המניין: פרופ' ניר בקר

פרופ' חבר: פרופ' אמיר גולדשטיין, פרופ' תמר הגר, פרופ' נורית כרמי, פרופ' מוסטפא עבאסי, פרופ' יוחאי עתריה, פרופ' אילת שביט, פרופ' גונן שרון.

מרצה בכיר: ד"ר תמר אריאלי, ד"ר אלון גולדברג, ד"ר יערה גיל גלזר, ד"ר זאביק גרינברג, ד"ר יוסף ג'בארין, ד"ר אילנה הירסטון, ד"ר אביגיל מור, ד"ר דלית שמחאי, ד"ר חגי שמש, ד"ר אורלי דהאן.

מרצה: ד"ר משי משה אורי, ד"ר תמר ברקאי, ד"ר חנן חריף, ד"ר אלי פייטקובסקי, ד"ר ינאי פרחח, ד"ר רות פרסר, ד"ר יעל קדר, ד"ר יהל קורלנדר, ד"ר נעם קרש, ד"ר גל חגית רומנו קרסו, ד"ר אורן רייכמן, ד"ר גד שפר

מורה בכיר: עו"ד תמר גוטגולד-כהן

מרצים מן החוץ: מר אילן אורי, ד"ר יסמין ברזילי שחם, ד"ר אורנה גרוסמרק, ד"ר תמיר הוד, ד"ר ואן דר האל נועם, גב' הודיה חיוט, גב' נעמה לב, ד"ר ערן מאיר, ד"ר הדס מרציאנו, ד"ר ירון ניר-פרייזגר, ד"ר עו"ד מיכל סגל, ד"ר אופיר עבו, ד"ר דרור קפוטה, ד"ר נטע רבהון דמתי, מר אמיל שיינפלד, ד"ר מירב שניצר, ד"ר רויטל תמרי, ד"ר שמוגליאקוב פיוטר, ד"ר גורביץ דוד.

מתרגלים: גב' יעל אשד - סילבר, גב' כרמל קידר, מר יונתן יעקובי, גב' טניה נסונוב, גב' רוזה - סרוחוב שבתאי, גב' מירנדה שמש.

תוכן עניינים

3.....	מטרת הלימודים.....
8.....	החטיבה למדעי ההתנהגות.....
9.....	מקבץ פסיכולוגיה.....
10.....	מקבץ ללימודי מגדר.....
11.....	מקבץ סוציולוגיה ואנתרופולוגיה.....
12.....	מקבץ קיימות.....
13.....	חטיבת לימודי ישראל.....
14.....	מקבץ היסטוריה של ישראל.....
16.....	מקבץ ממשל ומדיניות -ישראל במרחב הגלובאלי.....
17.....	חטיבה למדעי הרוח.....
18.....	מקבץ פילוסופיה.....
19.....	מקבץ חקר התודעה.....
20.....	מקבץ אומנות ותרבות.....
21.....	תכנית שילוב אקדמי - המכון לאומנויות והחוג ללימודים רב-תחומיים.....
22.....	מקבץ חינוך בחוג ללימודים רב- תחומיים.....
24.....	מקבץ כלכלה בחוג ללימודים רב- תחומיים.....
25.....	תכנית פליאה - תכנית מצוינות בחוג ללימודים רב-תחומיים.....
26.....	מסלול מותאם.....
27.....	תקצירי הקורסים.....

מטרת הלימודים

החוג ללימודים רב-תחומיים מאפשר לסטודנטים לרכוש השכלה אקדמית רחבה, המשלבת מגוון של נושאים מתחומי מדעי הרוח והחברה (רב-תחומי), ביחד עם האפשרות להרחיב בתחומי עניין לפי בחירת הסטודנט.

החוג מציע שני מסלולי לימוד : חד-חוגי (120 נ"ז) ודו-חוגי (60 נ"ז).

1. המסלול החד-חוגי מיועד סטודנטים המעוניינים בהשכלה איכותית, רחבה ומעמיקה ובתואר B.A בלימודים רב-תחומיים. המסלול הדו-חוגי נועד גם הוא לסטודנטים המעוניינים בהשכלה איכותית אולם בו בזמן הם מעוניינים להשלים את השכלתם הכללית או לרכוש התמחות נוספת בחוג אחר.
2. בשני המסלולים, החד-חוגי והדו-חוגי, בנויה תכנית הלימודים כך שתהווה בסיס אקדמי מצוין ללימודי המשך לתואר שני או ללימודי תעודה בכלל ולתעודת הוראה בפרט.

תכנית הלימודים

החוג ללימודים רב-תחומיים מושתת על מבנה של שלוש חטיבות, כשכל חטיבה מכילה מקבצים בתחומי דעת סמוכים :

חטיבת מדעי ההתנהגות - כוללת את המקבצים פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה ומגדר.

חטיבת מדעי רוח - כוללת את המקבצים פילוסופיה, חקר התודעה, אומנות ותרבות.

החטיבה ללימודי ישראל - כוללת את המקבצים היסטוריה של ישראל, ממשל ומדיניות – ישראל במרחב הגלובאלי.

במסלול החד-חוגי על כל סטודנט לבחור בחטיבה אחת שסך נקודות הזכות הנצבר בה הוא 120 נ"ז. כל מקבץ יהיה בהיקף של 30 נ"ז, בנוסף לקורסי חובה כלליים ולקורסי בחירה שיבחר מכלל המקבצים בחוג.

במסלול הדו-חוגי על כל סטודנט לבחור בחטיבה אחת ומתוכה 2 מקבצים בהיקף של 20 נ"ז כל אחד. נוסף לכך קיים מקבץ כללי בהיקף של 20 נ"ז. סך נקודות הזכות הנצבר הוא 60 נ"ז. שאר 60 נקודות הזכות ילמדו במסגרת החוג השני (חינוך, פסיכולוגיה, שירותי אנוש, כלכלה וניהול, לימודי מזרח אסיה, מדעי המחשב).

תנאי הקבלה לחוג

הקבלה לחוג מותנית בעמידה בתנאי הקבלה של המכללה ברמה הנדרשת על ידי החוג.

דרישות המעבר משנה לשנה

המעבר לשנה ב' מותנה בממוצע ציונים של 65 לפחות בשנה א' בכלל הקורסים בחוג, ובסיום קורסי המיומנויות הכוללים : פרוסמינר, סטטיסטיקה למדעי החברה א' וסטטיסטיקה למדעי החברה ב'.
המעבר לשנה ג' מותנה בנוסף לתנאים הקודמים גם בקבלת פטור באנגלית.
ציון עובר בקורס הינו 56, למעט בקורסי הפרו"סים בהם ציון עובר הינו 80 ובקורסי הסמינריים, בהם ציון עובר הינו 60.

קורס הבעה ורטוריקה

סטודנטים שבמעמד הקבלה התקבלו עם דרישה נוספת להמשך לימודיהם ללמוד את הקורס הבעה ורטוריקה יזכו בעבור הקורס ב-2 נ"ז. קורס זה מיועד למי ששפת האם שלו אינה עברית וחויב בכך במכתב הקבלה. הקורס יקנה 2 נ"ז ויוכר כקורס רוח כלל מכללית.

חובה לימוד קורסי אנגלית

בהתאם להחלטת המועצה להשכלה גבוהה, לימודי האנגלית הנם לימודי חובה לתואר ראשון, כל הסטודנטים נדרשים להתחיל בלימודי האנגלית בשנה הראשונה ללימודיהם.

סטודנטים שרמתם טרום בסיסי א', טרום בסיסי ב' או בסיסי מחויבים ללמוד אנגלית החל מהסמסטר הראשון ללימודיהם. סטודנטים שרמתם מתקדמים א' או מתקדמים ב' מחויבים ללמוד אנגלית החל מסמסטר א' או סמסטר ב' של השנה הראשונה ללימודיהם.

ככלל כל סטודנט נדרש להגיע לרמת פטור באנגלית כתנאי מקדים לרישום לקורסי סמינר ו/או לקורסים מתקדמים. לקראת פתיחת שנה"ל תשובץ/י לקורס פרונטלי במכללה ע"י היחידה ללימודי אנגלית בהתאם לרמה אליה הנך מסווגת. שינויים בקורסי האנגלית ניתן יהיה לבצע אך ורק בתקופת השינויים המוגדרת מראש. השינוי יתבצע דרך הפורטל ועל בסיס מקום פנוי בלבד.

הגשת עבודות סמינריות

במסלול החד-חוגי חייב הסטודנט להגיש שתי עבודות סמינריות, בשני מקבצים שונים. במסלול הדו-חוגי חייב הסטודנט להגיש עבודה סמינרית אחת בכל חוג. במסגרת החוג ללימודים רב-תחומיים עליו לבחור סמינריון באחד מהמקבצים שבהם הוא לומד.

טרם הרישום לסמינריונים, נדרש כל סטודנט לעמוד בתנאי הקדם הבאים:

א. להגיע לרמת פטור באנגלית.

ב. לסיים את הקורס "פרוסמינר" בציון של 80 לפחות.

ציון "עובר" בסמינר הינו ציון 60.

סיורים

תכנית הלימודים באחדים מהמקבצים כוללת חובת ההשתתפות בסיורים ועל פי תקנון שכר הלימוד, ההשתתפות בסיורים מחייבת תשלום.

קורסים כלל מכללתיים

כל סטודנט במהלך שנות לימודיו חייב ללמוד קורסים כלל מכללתיים בהיקף 4 נ"ז, הדבר נועד להעשיר את עולמם הרוחני של תלמידי המכללה ולהרחיב את אופקיהם.

הקורסים הנדרשים:

1. ניתן לבחור מתוך שני סלים:

א. קורס מסל קורסי רוח- ללמוד מתוך סל זה 2 נ"ז במינימום, ועד 4 נ"ז במקסימום. ניתן לבחור קורס רוח נוסף במקום בחירה חוגית ולהגיע לסך של 6 נ"ז רוח לתואר.

ב. סל קורסים בינתחומיים- ניתן ללמוד מתוך סל זה 2 נ"ז.

2. חובת למידת קורסי תוכן באנגלית במהלך התואר, בנוסף לקורס רמת האנגלית לפטור:

א. סטודנטים שהתקבלו ברמת אנגלית מתקדמים ב' – נדרשים ללמוד קורס תוכן אחד באנגלית.

ב. סטודנטים שהתקבלו ברמת אנגלית פטור – נדרשים ללמוד שני קורסי תוכן באנגלית.

ג. סטודנטים שהתקבלו ברמת אנגלית טרום בסיסי א', טרום בסיסי ב', בסיסי ומתקדמים א', פטורים מקורס תוכן נוסף באנגלית.

ד. חובת למידת קורס מקוון אחד.

• סטודנטים הלומדים בתכנית דו-חוגי עם החוגים מזרח אסיה או שירותי אנוש (בשילוב עם החוג לשירותי אנוש- במקבצים היסטוריה א"י ופילוסופיה בלבד) פטורים מלימוד קורס בינתחומי.

קורסי בחירה

טרם ההרשמה לקורסים על כל סטודנט ובאחריותו לבדוק טרם ההרשמה את דרישות הקורס, לרבות הציון הנדרש לסיום הקורס.

מעבר בין חטיבות / מקבצים

שינוי חטיבה או החלפת מקבץ תתאפשר עד תום שנת הלימודים הראשונה של הסטודנט בחוג.

שינוי תכנית הלימודים

החוג רשאי בכל עת לבצע שינויים בתכנית הלימודים ועליו ליידע על כך את הסטודנטים.

סיום תואר

במסלול החד-חוגי קבלת התואר מותנית בציון ממוצע 65 ומעלה בגמר הלימודים.
במסלול הדו-חוגי קבלת התואר מותנית בממוצע ציונים כולל של שני החוגים, בציון הנדרש בחוג האחר.

תכניות לימוד :

תכנית חד-חוגית

קורסי החובה במקבץ הכללי בחטיבה למדעי ההתנהגות הם :

שם קורס	שנה	נ"ז	דרישות קדם	הערות
מבוא לסטטיסטיקה א'	א'	3		
מבוא לסטטיסטיקה ב'		3	סטטיסטיקה א'	
שיטות מחקר כמותניות	ב'	3		
שיטות מחקר איכותניות		3		
קורס מסל קורסי רוח	א-ג	2-4		
קורס מסל קורסים בינתחומיים	א-ג	0-2		

קורסי החובה במקבץ יסוד הם :

שם קורס	שנה	נ"ז	דרישות קדם	הערות
פרוסמינריון	א'	4		
קורס מסל קורסי רוח	א-ג	2-4		
קורס מסל קורסים בינתחומיים	א-ג	0-2		

תכנית דו-חוגית

בתכנית הדו-חוגית על כל סטודנט לבחור בחטיבה אחת **ומתוכה** לבחור בשני מקבצים אשר יילמדו בהיקף של 20 נ"ז כל אחד. בנוסף לכך, ילמד הסטודנט מקבץ כללי, הכולל את קורסי המיומנויות (חובה) וקורסי בחירה מכלל החוג בהיקף של 20 נ"ז. ללומדים בתכנית זו חוגית בשילוב עם החוגים לחינוך או לפסיכולוגיה אין חובות במקבץ הכללי והם יוכלו לקחת קורסי בחירה מכלל החוג בהיקף של 20 נ"ז.

קורסי החובה במקבץ הכללי ללומדים בתכנית דו חוגית במדעי ההתנהגות ובחטיבה ללימודי קיימות :

שם קורס	שנה	נ"ז	דרישות קדם	הערות
מבוא לסטטיסטיקה א'	א'	3		חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות
מבוא לסטטיסטיקה ב'	א'	3	סטטיסטיקה א'	חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות
קורס מסל קורסי רוח	א-ג	2		

קורסי החובה במקבץ הכללי ללומדים בתכנית דו חוגית עם החוג לכלכלה :

שם קורס	שנה	נ"ז	דרישות קדם	הערות
שיטות מחקר כמותיות	ב'	3	סטטיסטיקה א' וסטטיסטיקה ב'	חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות

קורסי החובה במקבץ הכללי ללומדים בתכנית דו חוגית עם החוג למדעי המחשב או לימודי מזרח אסיה :

שם קורס	שנה	נ"ז	דרישות קדם	הערות
מבוא לסטטיסטיקה א'	א'	3		חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות
מבוא לסטטיסטיקה ב'	א'	3	סטטיסטיקה א'	חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות
שיטות מחקר כמותיות	ב'	3	סטטיסטיקה א' וסטטיסטיקה ב'	חובה רק בחטיבה למדעי ההתנהגות
קורס מסל קורסי רוח	א'-ג'	2		

קורסי החובה במקבץ יסוד בתכנית הדו חוגית:

שם קורס	שנה	נ"ז	דרישות קדם	הערות
פרסמיניריון	א'	2		
קורס מסל קורסי רוח	א'-ג'	2		

החטיבה למדעי ההתנהגות

החטיבה למדעי ההתנהגות, החברה והסביבה בחוג ללימודים רב-תחומיים מציעה תכנית לימודים החותרת לפתח אצל סטודנטיות וסטודנטים ראייה מעמיקה ורחבה של בני אדם ושל מוסדות חברתיים ופוליטיים. במסגרת התכנית הסטודנטים יכירו את המניעים להתנהגות ברמת היחיד והחברה וכן דרכי התמודדות והתערבות שונות. תכנון נכון של הלימודים בחטיבה פותח אפשרויות מגוונות ללימודי המשך לקראת תואר מ"א בתחומים שונים של מדעי ההתנהגות, החברה, והמדיניות.

מקבצי הלימוד המגוונים בחטיבה למדעי ההתנהגות, מציעים השכלה רב-תחומית מקיפה:

המקבץ לפסיכולוגיה מאפשר היכרות עם נפש האדם, תוך התייחסות לטווח החיים ולהקשרים חברתיים שונים. הלימודים במקבץ מעניקים הבנה מעמיקה של מגוון ההיבטים התיאורטיים המתייחסים לרגשות, לחשיבה ולהתנהגות. התכנית בנויה במטרה לאפשר לסטודנטים לקבל תמונה רחבה ומעמיקה של הפסיכולוגיה דרך היכרות עם התחומים הבולטים בה והבנת מערכות הקשרים ביניהם.

המקבץ לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה מקנה מושגי יסוד, תיאוריות מרכזיות וכלים מעשיים לניתוח והבנה של זהותו ומקומו של הפרט בחברה, קבוצות חברתיות, תרבות, מוסדות ותהליכים בחברה הישראלית והאנושית לגווניה השונים, ולהובלת שינוי חברתי.

המקבץ ללימודי מגדר מציע ניתוח מגדרי ביקורתי של מאגרי הידע הקיימים בתחומי הפסיכולוגיה והסוציולוגיה. הלימודים מקנים הבנה מעמיקה של פעילות הגומלין שבין החברה לפרט בתהליך הבניית תפקידי המגדר, גיבוש הזהות המגדרית והשפעותיהם של תהליכים חברתיים תלויי-מגדר על עיצוב מציאות חיינו.

מקבץ פסיכולוגיה

הפסיכולוגיה עוסקת בחקר ההתנהגות האנושית על היבטיה השונים. בין השאר ניתן לחלק את תחומי הפסיכולוגיה המגוונים לשניים: תחומים בעלי האוריינטציה המחקרית ותחומים בעלי אוריינטציה יישומית. התחומים בעלי האוריינטציה המדעית כוללים תהליכים קוגניטיביים (למידה, זיכרון, חשיבה, שפה וכיו'), התפתחות וגדילה, חישת, תפיסה, רגשות, תיאוריות אישיות, פסיכופתולוגיה, נירו-פסיכולוגיה ועוד. נושאים אלה משמשים כר נרחב למחקרים מדעיים מגוונים. התחומים בעלי האוריינטציה היישומית כוללים בין השאר פסיכולוגיה קלינית, פסיכותרפיה, מבחנים פסיכולוגיים, פסיכולוגיה ייעוצית-חינוכית, פסיכולוגיה ארגונית ועוד. אולם חלוקה זו רחוקה מלהיות חדה וברורה, משום שכן קיימת השפעה הדדית נרחבת בין התחומים המדעיים והיישומיים. המקבץ בפסיכולוגיה משקף את המגוון העשיר של תכנים אלה. התכנית בנויה כך שהיא מאפשרת לסטודנטים לקבל תמונה רחבה של הפסיכולוגיה כדיסציפלינה מדעית דרך היכרות עם התחומים הבולטים בה והבנת מערכות הקשרים ביניהם.

תנאי הלימוד במקבץ בפסיכולוגיה

- בתכנית זו חוגית עם החוגים חינוך ופסיכולוגיה – לא ניתן לבחור במקבץ פסיכולוגיה.
- על מנת לצבור את נקודות הזכות הנדרשות במקבץ (30 בתכנית החד חוגית / 20 בתכנית הדו חוגית), יש ללמוד קורסי בחירה מהמקבץ \ סמינר, בנוסף לקורסי החובה.

קורסי החובה:

שם הקורס	נ"ז	חד חוגי	שנה	דרישות קדם	דו חוגי	שנה
מבוא לפסיכולוגיה (שיעור + תרגיל)	5	חובה	א'		חובה	א'
פרוי"ס	2	חובה	א'		חובה	א'
פסיכולוגיה חברתית / מוטיבציה אנושית	2	חובה	ב'		חובה	ב'

קורסי הבחירה המוצעים הם:

שם הקורס	שנה	דרישות קדם	נ"ז
פסיכולוגיה של הבריאות	כל השנים		2
להתגבר זה כואב			2
סט וסטינג – עיצוב, ניווט והסבר החוויה האנושית			2
אנתרופולוגיה של הפסיכולוגיה: מבט מקרוב על הנפש			2
תיאוריות אישיות			2
איך חוקרות בריאות נפש בשוליים			4
מוטיבציה אנושית			2
מבוא למדעי המיניות (נירוסקסולוגיה)	ב		2
פסיכולוגיה קוגניטיבית	ב + ג		2
פסיכופתולוגיה	ב + ג		2
נפלאות המוח היולד: מיניות, תודעה ואבולוציה	ג		2
*סמינר: סוגיות בחורות: קשר הורים-ילדים	ג	כל קורסי המיומנויות.	6
*סמינר: האם לנפש יש תרבות?		כל קורסי החובה במקבץ. פטור מאנגלית	

מקבץ ללימודי מגדר

סוגיות של מגדר עולות תדיר בחיי היומיום במפגש עם בני משפחה וחברים, עם חברי הקהילה שלנו וקהילות אחרות, באמצעי התקשורת, במקומות עבודה ובחיים הציבוריים בכלל. הצורך להבין את מקומו והשפעתו של המגדר בסביבות מגוונות מבחינה תרבותית, דתית, חברתית, מינית, וגופנית רק הולך וגובר ומזמין לא אחת תגובה ופעולה. מקבץ לימודי מגדר מנסה לענות על צורך זה תוך פריסה של מגוון פרספקטיבות וסוגיות מגדריות. הקורסים השונים מעניקים לסטודנטים. ות ידע על המרחב החברתי והתרבותי המורכב מגדרית שבו אנחנו מתנהלים. ות, תוך פתוח יכולת התבוננות ונתוח מעמיקים. הקורסים בוחנים כיצד סוגיות של מגדר המצטלבות עם סוגיות של גזע, מיניות דת, אתניות ולאומיות מנהלות את חיינו ויוצרות מציאות של אי שוויון, אי צדק ודיכוי חברתי של קבוצות ופרטים. ידע שהצטבר בתחומים כמו פסיכולוגיה, סוציולוגיה, אנתרופולוגיה לימודי תרבות, היסטוריה ועוד על משמעות המגדר בהקשרים מגוונים, יאפשר לסטודנטים. ות להבין סוגיות אלה לעומק ולבחון פתרונות שימנעו אי צדק מתמשך ואולי גם ישנו בהדרגה את המבנה החברתי. הקורסים השונים יעניקו מיומנויות של קריאה בתיאוריות ובסיפורי מקרה, התבוננות מחקרית במציאות החברתית, ניתוח של סוגיות, וכן מיומנויות פעולה בשטח בנושאים מגדריים. סטודנטיות/ות שירצו בכך יוכלו לצאת לאחד הארגונים באזור ולהשתמש בידע שרכשו כדי לפעול לקדום אג'נדות מגדריות תוך ליווי והדרכה.

תנאי הלימוד במקבץ ללימודי מגדר

על מנת לצבור את נקודות הזכות הנדרשות במקבץ (30 בתכנית החד חוגית / 20 בתכנית הדו חוגית), יש ללמוד קורסי בחירה מהמקבץ \ סמינר, בנוסף לקורסי החובה.

קורסי החובה:

שם הקורס	נ"ז	חד חוגי	שנה	דרישות קדם	זו חוגי	שנה
מבוא ללימודי מגדר	4	חובה	א		חובה	א
פרו"ס	2	חובה	א		חובה	א
מגדר, אינטימיות ומיניות	2	חובה	ב		חובה	ב

קורסי הבחירה המוצעים הם:

שם הקורס	שנה	דרישות קדם	נ"ז
סכנה כפולה: הישרדות של נשים בשואה	כל השנים		2
אתה חברה שלי - מבוא לתיאוריה קווירית			2
אלות, שדות ועולות לרגל – נשים קדושות בארץ ובעולם			2
סוגיות בגבריות בעידן הנוכחי			2
לא (רק) קורבנות! מבטים פמיניסטיים על התנגדות ואוטונומיה			2
כשסביבה ומגדר נפגשים - סוגיות חברתיות ואקולוגיות			2
מגדר בשדה והתנסות מעשית			2
מגדר ומשפט			2
נשים בתנועה – פרספקטיבות פמיניסטיות להגירה ופליטות			2
נשים ובריאות נפש			2
גבריות יהודית מהתנ"ך ועד הפלמ"ח			2
איך חוקרות בריאות נפש בשוליים			2
גם יפה וגם צנועה - אופנה ודת במחקר הפמיניסטי			2
מבוא למדעי המיניות (נירוסקסולוגיה)	ב		2
* סמינר: סיפור שלך: אוטוביוגרפיות ונרטיבים על מגדר ומגוון	ג		6

6	כל קורסי המיומנויות. כל קורסי החובה במקבץ פטור מאנגלית		*סמינר : האם לנפש יש תרבות?
---	--	--	-----------------------------

*על סטודנט במקבץ זה לבחור סמינר אחד מתוך השניים המוצעים.

מקבץ סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

סוציולוגיה היא תחום ידע מרכזי במדעי החברה. הסוציולוגיה מתבוננת במצבים חברתיים ומפתחת מחשבה ביקורתית ויכולת יישום של מושגים ותיאוריות להבנתם וניתוחם. המקבץ לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה יקנה מושגי יסוד ותיאוריות מרכזיות להבנה וניתוח של קבוצות, חברות, מוסדות ותהליכים בחברה האנושית. יילמדו נושאים כמו אנתרופולוגיה, חברה ותרבות בעבר ובחברה המודרנית, ערכים ונורמות, מוסד המשפחה, חברות, סטייה וקונפורמיות חברתית, תהליכים חברתיים בקבוצה הקטנה, מיעוטים ו"אחרים", דת וקבוצות דת, ארגונים כלכליים וחברתיים, התנהגות קולקטיבית, ריבוד ואי-שוויון חברתי ועוד. מקום מיוחד יוקדש לניתוח תהליכים בחברה הישראלית תוך התמקדות בנושאים של רב-תרבותיות, מגדר, מיעוטים וערבים בישראל - בדגש אזורי של צפון הארץ.

תנאי הלימוד במקבץ סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

- על מנת לצבור את נקודות הזכות הנדרשות במקבץ (30 בתכנית החד חוגית / 20 בתכנית הדו חוגית), יש ללמוד קורסי בחירה מהמקבץ \ סמינר, בנוסף לקורסי החובה.

קורסי החובה:

שם הקורס	נ"ז	חד חוגי	שנה	דרישות קדם	דו חוגי	שנה
מבוא לסוציולוגיה (שיעור + תרגיל)	5	חובה	א		חובה	א
מבוא לאנתרופולוגיה חברתית (שיעור + תרגיל)	5	חובה	א		חובה	א
פרוי"ס	2	חובה	א		חובה	א

קורסי הבחירה המוצעים הם:

שם הקורס	שנה	דרישות קדם	נ"ז
החברה הישראלית	כל השנים		4
תיאוריות סוציולוגיות			4
קשר משפחתי מבט עכשווי על משפחות בישראל			2
אנתרופולוגיה של הפסיכולוגיה: מבט מקרוב על הנפש			2
פוסט-הומניזם: בין אדם, אובייקטים, עולם			4
רגשות כהתנהגות חברתית - גישות פמיניסטיות וביקורתיות			2
איך חוקרות בריאות נפש בשוליים			4
למי אכפת ולמה? על אחריות חברתית וסמכות פוליטית			2
*סמינר: פריפריה אהובתי - חברה, כלכלה, מדינה ואנשים	ג	כל קורסי המיומנויות.	6
*סמינר: בין מזרח למערב – תודעת מרחב, זהות ותרבות במסעות גילוי עולמיים		כל קורסי החובה במקבץ. פטור מאנגלית	6
*סמינר: זהות, משמעות ויחסי כוח			6

*על סטודנט במקבץ זה לבחור סמינר אחד מתוך השלושה המוצעים.

מקבץ קיימות

לארגוני הסביבה השלכות חברתיות וכלכליות רבות. ההתמודדות עימם הביאה לתובנה כי נדרשת פרספקטיבה רחבה הלוקחת בחשבון את הקשר ההדדי של הסביבה, החברה והכלכלה. מטרת המקבץ הינה להקנות ידע רב תחומי בתחומים אלו, ולפתח פתרונות יצירתיים לאתגרים הנובעים ביותר בסדר היום העולמי - פיתוח וצמיחה כלכליים וניהול אחראי של משאבי הטבע, תוך הקפדה על צדק חברתי בעידן של משבר האקלים.

הבוגרים שלנו יוכלו להשתלב במגוון תפקידים במגזר העסקי, החברתי והציבורי ולהפוך לסוכני שינוי סביבתי וחברתי. הלימודים אינם דורשים ידע מוקדם במדעים

מטרתנו הינה להקנות לסטודנטים ידע תיאורטי ופרקטי לקידום צדק סביבתי ולצמצום פערים חברתיים וכלכליים המשפיעים על ומושפעים מהמשבר הסביבתי. לשם כך, ילמדו במקבץ מגוון קורסים שיאפשרו להם לתרום לפיתוח וצמיחה כלכליים וניהול אחראי של משאבי הטבע, תוך הקפדה על צדק חברתי.

תנאי הלימוד במקבץ קיימות

על מנת לצבור את נקודות הזכות הנדרשות בכול מסלול, יש ללמוד בנוסף לקורסי החובה, קורסי בחירה מהמקבץ \ סמינר. ניתן לבחור גם חלק מהקורסים ממדעי הסביבה. על מנת לבחור קורסים כאלו יש לפנות ישירות לרכזת החוג או לראש המקבץ, ד"ר גל קרסו רומנו

קורסי החובה:

שם הקורס	נ"ז	חד חוגי	שנה	דרישות קדם	זו חוגי	שנה
מבוא לאקולוגיה	2	חובה	א		חובה	א
מבוא לקיימות	4	חובה	א		חובה	א
כלכלה סביבתית	2	חובה	ב		חובה	ב
GIS	2	חובה	ב		חובה	ב

קורסי הבחירה המוצעים הם:

שם הקורס	שנה	דרישות קדם	נ"ז
אנרגיה ומשבר האקלים	כל השנים		2
בינה מלאכותית ככלי למחקר ולמימוש עקרונות הקיימות			2
בריאות וסביבה			4
למידה חוץ כיתתית			2
ניהול משאבי טבע וסביבה			2
סוגיות אקולוגיות בגליל			2
קיימות וכלכלה עירונית			2
רבגוניות החיים בגליל			2
שותפות ואנוכיות בעולם החי			2
מדיניות ציבורית סביבתית			2
סוף עונה: על אקלים ואופנה			2
בריאות וסביבה			4
משפט וסביבה			2
אחריות תאגידית ירוקה			2
פסיכולוגיה סביבתית			2
פרקטיקום בקיימות	ג		4
סמינר במקבץ סביבה וחברה: צדק סביבתי, חברתי וכלכלי	ג	כל קורסי המיומנויות	6

	כל קורסי החובה במקבץ		
	פטור מאנגלית		

חטיבת לימודי ישראל

בחטיבת לימודי ישראל לומדים וחוקרים את ההיסטוריה, התרבות, החברה והפוליטיקה של מדינת ישראל בהקשרה המקומי, האיזורי והגלובלי. הלימודים בחטיבה הם רב-תחומיים ומטרתם להכשיר את הסטודנטים להבנה מעמיקה ויסודית של נושאים הנוגעים לעמים, לחברות ולגורמים החברתיים והתרבותיים אשר פעלו ופועלים בהקשר הישראלי.

לצד היכרות מעמיקה עם הכוחות שעיצבו ומעצבים את החברה הישראלית בעבר ובהווה ירכשו הסטודנטים והסטודנטיות בחטיבה כישורי חשיבה, מחקר ועשייה שיעניקו להם יכולות התמודדות עם סוגיות אקטואליות הקשורות בפיתוחה של ישראל כחברה וכמדינה בהווה ובעתיד, ולהשתלב במגוון תפקידים של מובילות ומנהיגות, בשדה הציבורי, החינוכי והחברתי. תוכנית הלימודים עוסקת בהקשרים הרחבים של ישראל בעת החדשה ומתמקדת במבנים החברתיים התרבותיים והממסדיים של ישראל, תוך כדי מתן דגש ליחסיה עם העולם היהודי והמערכת הבינלאומית, לסוגיות של מיעוטים ומתחים פנימיים, ליחסי ישראל עם העולם הערבי לגווניו, לשאלות של אידיאולוגיה, הגות, תרבות, אומנות וצמתי הכרעה היסטוריים הרלוונטיים גם לסדר היום האקטואלי.

מקבץ היסטוריה של ישראל

הלימודים במקבץ זה יתמקדו בהיסטוריה רחבה של ארץ ישראל ואוכלוסייתה בעידן המודרני. המקבץ יעסוק בהתנהויות הפוליטיות של המרחב הארץ-ישראלי מהתקופה העות'מאנית ואילך, בצמיחת התנועות הלאומיות, הציונות ומדינת ישראל. נשים דגש על הבנת המגוון החברתי, הדתי והתרבותי בארץ, על נקודות מפגש וחיכוך בין הקבוצות השונות החיות בה וכן על צמתי ההכרעה שעיצבו את מדינת ישראל מראשיתה ועד ימינו. דרך למידה חוויתית המשלבת יציאה למרחב הגלילי, הסטודנטים ירכשו השכלה רחבה וכן מיומנויות כתיבה ומחקר. מטרת המקבץ היא להעניק לסטודנטיות ולסטודנטים ידע יסודי ומקיף בהיסטוריה המודרנית של הארץ, של תושביה ושל מדינת ישראל, לצד כלים למחקר היסטורי ולכתיבה עיונית.

קורסי החובה:

שם הקורס	נ"ז	חד חוגי	שנה	דרישות קדם	דו חוגי	שנה
ההיסטוריון מול סערת ההיסטוריה	2	חובה	א'	---	חובה	א'
פרו"ס	2	חובה	א	---	חובה	א
30 השנים ששינו את פני הארץ: סוגיות בתקופת המנדט הבריטי	2	חובה	ב	---	חובה	ב

קורסי הבחירה המוצעים הם:

שם הקורס	שנה	דרישות קדם	נ"ז
עבר שנשאר: זיכרון השואה בישראל	כל השנים		2
מדינה קטנה עם שפם: ישראל עד 1967			2
תקופת בית שני והשתקפותה בהיסטוריה היהודית והישראלית			2
שסעים, סדקים וקרעים: ישראל בצמתי הכרעה			2
סוריה בעת החדשה			2
מבוא לאירופה בעת החדשה			2
מהפאב לצלחת: מסע היסטורי בעקבות תרבות האוכל והשתייה במערב			2
עיון בעדויות מתקופת השואה			2
מבוא למזרח התיכון המודרני			2
מציידים לקטים לחקלאים ורועים			2
תנועות חברתיות במבט גלובלי			2
האבולוציה התרבותית של האדם			2
הרפובליקה הישראלית השנייה: מדינת ישראל בין ששת הימים לאינתיפאדה הראשונה			2
"הרגעים הגדולים בספורט הישראלי - מחודרוב וגלזר ועד ערן זהבי"			2
מנפוליאון עד אלנבי: ארץ ישראל במאה ה-19			2
כשהגיטרה מנסרת: פוליטיקה, חברה ותרבות ברוק הישראלי.			2
בעקבות האביר האפל: מבוא לתרבות המערב בימי הביניים	כל השנים		2

2			ערים מעורבות בישראל
2			חפירה ארכיאולוגית לימודית
2			דפוסים בתולדות ההתיישבות הציונית
2			בין ישראל לעמים : מסע אל מערכות היחסים בין היהודים לשכניהם ולאימפריות ששלטו בארץ במרוצת הדורות
2			מדעי הרוח הדיגיטליים
2			מבוא למאה ה-20 : "בין מלחמת העולם הראשונה לנפילת החומה
6		שנה ג	סמינר : קברי צדיקים ומקומות קדושים : מאגיה, היסטוריה ואנתרופולוגיה בפריפריה הישראלית

מקבץ ממשל ומדיניות – ישראל במרחב הגלובאלי

המקבץ מתמקד בתחומי ממשל, מנהיגות, מדיניות וחקר סכסוכים בהקשר הישראלי, וכן בסוגיות של חברה ותרבות. נכיר לעומק את המציאות הישראלית דרך קורסים שיעסקו במנהיגות, במגוון החברתי והאידיאולוגי, ובמבנה החוקתי והפוליטי של מדינת ישראל. נבחן דילמות אסטרטגיות בזירה הגלובלית בצל הקונפליקט הישראלי-פלשתיני. הקורסים במקבץ עוסקים במתח שבין מלחמה ושלום, דמוקרטיה וקונפליקט, וכן בין רב-תרבותיות, מסורת וחילון, פיתוח, רווחה ואיכות הסביבה.

נבחן את התרבות והאמנות הישראלית לגווניה - ובכלל זה קולנוע, ספרות, טלוויזיה והגות.

דרך למידה חוויתית המשלבת יציאה למרחב הגלילי, הסטודנטים ירכשו השכלה רחבה וכן מיומנויות כתיבה ומחקר. המקבץ יקנה ידע ויקדם הבנה של המציאות הישראלית ויציע כלים למנהיגות ואקטיביזם לצד מיומנויות שיאפשרו לבוגר/ת להשתלב במערכות ציבוריות ובארגוני חברה אזרחית.

על מנת לצבור את נקודות הזכות הנדרשות בכול מסלול, יש ללמוד בנוסף לקורסי החובה, קורסי בחירה מהמקבץ \ סמינר.

קורסי החובה:

שם הקורס	נ"ז	חד חוגי	שנה	דרישות קדם	דו חוגי	שנה
מבוא לפוליטיקה וממשל	2	חובה	א'	---	חובה	א'
ניהול ויישוב סכסוכים מתאוריה למעשה	4	חובה	א	---	חובה	א

קורסי הבחירה המוצעים הם:

שם הקורס	שנה	דרישות קדם	נ"ז
אז מי אשם? על שורשי הסכסוך הישראלי-פלשתיני	כל השנים		2
המשטר הפוליטי של מדינת ישראל			2
דמוקרטיה ודמוקרטיזציה בעולם הערבי			2
הפוליטיקה של הזהויות בישראל: בין עבר להווה			2
החברה הערבית בישראל			2
דמוקרטיה וכבוד האדם בישראל			2
יסודות המשפט במדינת ישראל			2
מבוא לפוליטיקה וממשל			2
מדעי הרוח הדיגיטליים			2
זכויות אדם בישראל			2
הודי עיראק: היסטוריה, הגירה, מאבק והשתלבות			2
*סמינר: ישראל – העשור הראשון	ג'	כל קורסי המיומנויות כל קורסי החובה במקבץ פטור מאנגלית	6

חטיבת מדעי הרוח

החטיבה למדעי הרוח מזמנת הכרות מעשירה ומעמיקה עם אוצרות התרבות, התבונה והמחשבה האנושית. לימודי הרוח מתמקדים ברכישת ידע נרחב ובפיתוח חשיבה ביקורתית. בנוסף, הקורסים בחטיבת מדעי הרוח מציגים נקודות מבט מגוונות על תופעות בעולם – ובכך חושפים רעיונות חדשניים ומסקרנים אודות העולם בו אנו חיים. על כן הלימודים במדעי הרוח רלוונטיים לסטודנטים אוהבי אדם ועולם באשר הם. בנוסף על הלימודים האקדמיים, חטיבת מדעי הרוח מטפחת פעילות בלתי פורמלית יוצאת דופן. בחטיבה שלשה מקבצים: מקבץ פילוסופיה, מקבץ אמנות ותרבות ומקבץ חקר התודעה.

מקבץ פילוסופיה

'פילוסופיה' משמעותה אהבת החוכמה (ביוונית: 'פילו' - אהבה, 'סופיה' - חכמה), וכשמה כן היא, מכירה לנו אוצרות יסוד במחשבה האנושית ומהווה עד היום את אבן הפינה של הרוח, החברה ומדעי הטבע. העיסוק הפילוסופי משפר את חדות החשיבה, יכולת הניסוח ותשומת הלב לאחר. תכנית המקבץ מתמקדת בלימודי הלוגיקה (תורת ההיגיון), אתיקה (תורת המוסר), אתיקה סביבתית, פילוסופיה פוליטית ופילוסופיה של המדע, המסייעים לביקורת ועשייה מושכלת. קורסי המקבץ מספקים לסטודנטים ידע וכלים רבי ערך להתפתחות אישית, הרחבת אופקים ושיפור ההישגים במגוון תחומי ידע אחרים. על מנת להשלים ל-נ"ז הנדרשות במסלול יש ללמוד סמינריון במקבץ פילוסופיה וקורסי בחירה.

קורסי החובה:

שנה	זו חוגי	דרישות קדם	שנה	חד חוגי	נ"ז	שם הקורס
-	----		א'	חובה	2	אתיקה
א'	חובה			חובה	2	מבוא ללוגיקה א'
	חובה			חובה	3	מבוא ללוגיקה ב' (שיעור + תרגיל)
	חובה			חובה	3	מבוא לפילוסופיה יוונית אריסטו וההלניסטים (שיעור + תרגיל)
	חובה			חובה	3	מבוא לפילוסופיה יוונית סוקרטס ואפלטון (שיעור + תרגיל)
	חובה			חובה	2	פרו"ס
-	---		ב'	חובה	2	מבוא לפילוסופיה חדשה: האמפיריציסטים וקאנט
	---			חובה	2	מבוא לפילוסופיה חדשה: הרציונליסטים

קורסי הבחירה המוצעים הם:

נ"ז	דרישות קדם	שנה	שם הקורס
2		כל השנים	תורת ההכרה והתודעה
2			רבגוניות החיים בגליל
2			אסתטיקה
2			פילוסופיה של המדע – פוזיטיביסטים
2			פילוסופיה, אמונה ושאלות של מוסר
2			רטוריקה ודיבייט
2			מדעי המוח הקוגניטיביים ונירולינגוויסטיקה
2			תודעה ומוח
2			גמישות מחשבית ויצירתיות
2			יצירות מופת קולנועיות בפרספקטיבה פילוסופית
2			קריאה מתקדמת בקאנט וניטשה
2			חקר התודעה באמצעות תנועה
2			מדעי המוח והקוגניציה לחוקרי תודעה
2			שפינוזה קריאה מודרכת
2			תודעה מגולמת בגוף
2			תודעה ובראיות – מנגנונים פסיכוביולוגיים
6	כל קורסי המיומנויות	ג'	סמינר: טבע האדם והתרבות-בין תקווה לייאוש
	כל קורסי החובה במקבץ		
	פטור מאנגלית		

מקבץ חקר התודעה

מקבץ חקר התודעה מקנה ידע מגוון ורחב בחקר התודעה – נושא מרתק שנמצא כיום בחזית המחקר בתחומים שונים (כגון נוירופסיכולוגיה ובינה מלאכותית). התוכנית מתמקדת בפן החיובי של חקר התודעה והחויות האנושיות לסוגיהן. המחקר המדעי בנושא התודעה והחויה הסובייקטיבית צמח בעשרות השנים האחרונות בכיוונים מפתיעים, ועל כן הקורסים בתוכנית עוסקים בחקר התודעה מזוויות מגוונות. למשל: התודעה בתרבויות ודתות שונות, הקשר בין כאב ועונג, מיניות, תיאוריות אבולוציוניות אודות התפתחות התודעה, ומצבים מוחיים ותודעתיים בזמן פעילויות שונות (למשל מדיטציות, פעילות גופנית, ועוד). בנוסף, יתקיימו מספר סדנאות מעשיות בחקר התודעה. במסגרת הלימודים במקבץ מתאפשרת לסטודנטים בחירה רחבה בין הקורסים השונים, בהתאם להעדפות אישיות ותחומי עניין. לימודי חקר התודעה מטרתם, בין השאר, לפתח אצל הסטודנטים את יכולת החשיבה החדשנית והביקורתית. הכשרה זאת הולמת את המיומנויות הנדרשות הן באקדמיה והן בתעשייה של המאה ה-21.

קורסי חובה:

שם הקורס	נ"ז	חד חוגי	שנה	דרישות קדם	דו חוגי	שנה
מדעי המוח והקוגניציה לחוקרי תודעה	2	חובה	א'		חובה	א'
סט וסטינג – עיצוב, ניווט והסבר החוויה האנושית	2	חובה	א		חובה	א'
פרו"ס פסיכולוגיה אבולוציונית	2	חובה	א'		חובה	א'
מבוא לפילוסופיה של המדע	2	חובה	ב		חובה	ב
תודעה ומוח	2	חובה	ב		חובה	ב

קורסי הבחירה המוצעים הם:

שם הקורס	שנה	דרישות קדם	נ"ז
מדעי המוח הקוגניטיביים ונוירולוגיים	כל השנים		2
מציידים לקטים לחלקאים ורועים			2
האבולוציה התרבותית של האדם			2
נפלאות המוח היולד : מיניות, תודעה ואבולוציה			2
גמישות מחשבתית ויצירתיות			2
חקר התודעה באמצעות תנועה			2
מדעי המוח והקוגניציה לחוקרי תודעה			2
תודעה ובריאות – מנגנונים פסיכוביולוגיים			2
תודעה מגולמת בגוף			2
תורת ההכרה והתודעה			2
רבגוניות החיים בגליל			2
אסתטיקה			2
פילוסופיה של המדע – פוזיטיביסטים			2
פילוסופיה, אמונה ושאלות של מוסר			2
רטוריקה ודיבייט			2

מקבץ אמנות ותרבות

המקבץ לאמנות ולתרבות יאפשר לכל סטודנט.ית הכרות עם תיאוריות תרבות ועם עשייה אמנותית מגוונת במטרה לאפשר להם.ן ללמוד על כוחה של אמנות – ציור, צילום, פסול, ספרות, קולנוע, מוסיקה, ועוד - ועל יצירותיות תוך התנסויות מעשיות בתחומי האמנות השונים בעצמם.ן. הסטודנטים.יות ילמדו במהלך הלימודים קורסים עיוניים העוסקים בתיאוריה ובהיסטוריה של האמנויות – כמו אמנות בחברה, אמנות חזותית, היסטוריה של הצילום, תיאוריות תרבות, מדע בדידוני - בקשר ביניהן לבין המציאות החברתית ובערך המוסף שהאמנויות והתרבות מעניקים לחיינו. במהלך התואר יבחרו הסטודנטים.ות קורסים מעשיים באמנות חזותית, כמו פסול, רשום, ציור, צורפות, קרמיקה במכון לאמנות בתל חי ו/או לבחור כתיבה יצירתית, סדנאות צילום, קולנוע ועוד.

קורסי החובה:

שם הקורס	נ"ז	חד חוגי	שנה	דרישות קדם	דו חוגי	שנה
סוגיות בהיסטוריה התרבותית של ארצות הברית	2	חובה	א'		חובה	א'
תיאוריות תרבות	2	חובה	ב		חובה	ב'

קורסי הבחירה המוצעים הם:

שם הקורס	שנה	דרישות קדם	נ"ז
קולות של עבדים: תרבות של שיעבוד והתנגדות בארה"ב	כל השנים		2
תולדות הצילום כתולדות התקופה המודרנית			2
אסתטיקה			2
מהפאב לצלחת: מסע היסטורי בעקבות תרבות האוכל והשתייה במערב			2
אז מי אשם? על שורשי הסכסוך הישראלי-פלסטיני			2
החברה הערבית בישראל			2
האבולוציה התרבותית של האדם			2
"הרגעים הגדולים בספורט הישראלי - מחודרוב וגלזר ועד ערן זהבי"			2
כשהגיטרה מנסרת: פוליטיקה, חברה ותרבות ברוק הישראלי.			2
בעקבות האביר האפל: מבוא לתרבות המערב בימי הביניים			2
בין ישראל לעמים: מסע אל מערכות היחסים בין היהודים לשכניהם ולאומפריות ששלטו בארץ במרוצת הדורות			2
מבוא למאה ה-20: "בין מלחמת העולם הראשונה לנפילת החומה			2
תורת ההכרה והתודעה			2
פילוספיה, סרטים וסרטונים			2
גמישות מחשבתית ויצירתיות			2
חקר התודעה באמצעות תנועה			2
מדעי המוח והוקגניציה לחוקרי תודעה			2
בינה מלאכותית ככלי למחקר ולמימוש עקרונות הקיימות			2
סכנה כפולה: הישרדות של נשים בשואה			2
כשסביבה ומגדר נפגשים - סוגיות חברתיות ואקולוגיות			2
גבריות יהודית מהתנך ועד הפלמח			2

2			דמוקרטיה וכבוד האדם בישראל
2			ניהול ויישוב סכסוכים : מתאוריה למעשה
2			מדינה קטנה עם שפם : ישראל עד 1967
2			היבשת הכובשת : אירופה 1848-1492
2			מציידיים לקטים לחקלאים ורועים

שילוב אקדמי - המכון לאומנויות והחוג ללימודים רב-תחומיים

תכנית חד חוגית

הלימודים במסלול זה נועדו לתלמידי המכון לאומנויות בתל חי החפצים לזכות בתואר אקדמי. הם נפרשים על פני ארבע שנים, במהלכן יידרש הסטודנט לצבור כ-20-22 נ"ז אקדמיות מדי שנה, על פי הפירוט בהמשך. תכנית השילוב האקדמי תכלול את המקבצים הבאים:

מקבץ כללי	34 נ"ז
קורס רוח+ קורס בינתחומי	4 נ"ז
מקבץ תרבות ורוח לשילוב אקדמי	40 נ"ז
קורסים אקדמיים במכון לאומנויות	12 נ"ז
הכרות בלימודים במכון לאומנויות	<u>עד</u> 30 נ"ז

המקבץ הכללי כולל קורסי בחירה מכלל החוג.

המקבץ תרבות ורוח כולל 2 סמינריונים.

סה"כ נדרשים הסטודנטים במסלול המשולב לצבור לפחות 78 נ"ז בקורסים אקדמיים, נוסף להכרות בלימודים במכון לאומנויות. ההכרות הן אישיות ויינתנו על סמך טבלת הקורסים שהוכרו על ידי החוג ועל סמך ציוניו של הסטודנט. ניתן לצבור עד 30 נ"ז של הכרות לא אקדמיות, מהקורסים הנלמדים במכון לאומנויות. אם הסטודנט אינו זכאי להכרה במלוא 30 נ"ז, יהיה עליו להשלים את הנקודות החסרות בקורסי בחירה מן החוג.

הערות:

1. התכנית שהוצגה להלן מהווה מסלול מוגדר. סטודנט של המכון לאומנויות הבוחר מסלול אקדמי שונה, **אינו נחשב לתלמיד השילוב האקדמי**. משום כך החוג ללימודים רב-תחומיים אינו יכול לערוב לכך שישלים את לימודיו לתואר אקדמי בתוך ארבע שנים, בשל אילוצי מערכת שיתכנו.
3. המכללה האקדמית תל-חי שומרת לעצמה את הזכות לשנות את מבנה הקורסים מעת לעת.
4. סטודנטים שיפסיקו לימודיהם במכון לאומנויות – המשך לימודיהם בחוג ללימודים רב תחומיים אינו מובטח אוטומטית, דיון בהמשך לימודיהם יתקיים בוועדת המעקב החוגית בתאום עם מדור רישום.

תנאי הקבלה לתכנית

תנאי הקבלה לתכנית זהים לתנאי הקבלה לחוג ללימודים רב-תחומיים.

¹ למען הסר ספק, התכנית המפורטת להלן מתייחסת למערכת הלימוד בחוג ללימודים רב-תחומיים, ולא לתכנית הלימודים במכון לאומנות.

מקבץ חינוך בחוג ללימודים רב- תחומיים

המקבץ מיועד לסטודנטים המעוניינים ללמוד בחוג לחינוך, אך אינם עומדים בתנאי הקבלה לחוג זה. מקבץ זה מיועד להעניק אפשרות נוספת לקבלה לחוג לחינוך, על סמך ההישגים בתכנית. בתום שנה א' ניתן:

1. ללמוד בתכנית דו חוגית בחוגים חינוך ולימודים רב תחומיים.
2. להמשיך את לימודי התואר בתכנית חד חוגית בחוג ללימודים רב תחומיים.

תנאי המעבר לחוג לחינוך הם:

שם הקורס	נ"ז	הציון הסופי הנדרש
ההיסטוריה מול ספרות ההיסטוריה	2	ציון מינימום של 75
היסטוריה של החינוך	2	ציון מינימום של 80
חינוך לקיימות	2	ציון מינימום של 75
מבוא לאנתרופולוגיה חברתית (שיעור + תרגיל)	5	ציון מינימום של 75
מבוא ללימודי מגדר	4	ציון מינימום של 75
מבוא לסוציולוגיה	5	ציון מינימום של 75
מבוא לסטטיסטיקה א' (שיעור + תרגיל)	3	ציון מינימום של 70
מבוא לסטטיסטיקה ב' (שיעור + תרגיל)	3	ציון מינימום של 70
מבוא לפילוסופיה של החינוך	4	ציון מינימום של 80
מבוא לפסיכולוגיה (שיעור + תרגיל)	5	ציון מינימום של 80
מיומנויות אקדמיות	4	ציון מינימום של 75
סה"כ	39	
בנוסף ממוצע כולל של 80 לפחות בכל קורסי שנה א'		

* החוג רשאי לשנות את שמות והרכב הקורסים

הבהרות כלליות:

1. תכנית הלימודים במקבץ חינוך מתפרסת על פני שנה אקדמית מלאה.
2. הלימודים במקבץ חינוך מורכבים מקורסי חובה של החוגים חינוך ולימודים רב תחומיים. היקף נקודות הזכות הנלמדות במסגרת תכנית זו, לא יפחת מ- 39 נ"ז.
3. כל הקורסים הנלמדים בתכנית הם קורסי חובה. תכנית הלימודים לא ניתנת לשינוי ולא ניתן להסיר ו/או להוסיף קורסים (למעט קורס רוח כלל מכללת).
4. כל נקודות הזכות שנלמדו במסגרת מקבץ חינוך, מוכרות ונצברות לתכנית הלימודים החדשה, בהתאם לתנאים המפורטים לעיל.
5. קבלה לתכנית דו חוגית בחוגים חינוך ולימודים רב תחומיים, מאפשרת סיום לימודים לתואר, תוך שנתיים נוספות.
6. קבלה לתכנית חד חוגית בחוג לחינוך משמעותה לימוד שלוש שנים נוספות בחוג לחינוך בנוסף לשנה שנלמדה בחוג ללימודים רב- תחומיים.
7. על מנת להיות זכאי לתואר בחוג לחינוך – על ממוצע הציונים המשוקלל של הסטודנט להיות 75 לפחות.
8. במעבר חוג, השנתון הרלוונטי הוא שנתון השנה בה התקבל לחוג החדש.
9. בתום שנת הלימודים, על הסטודנט להגיש טופס בקשה למעבר בין חוגים, באתר מכללת תל חי - מדור רישום.
10. ההכרות והפטורים שיוכרו על סמך לימודים קודמים בחוג ללימודים רב תחומיים, רלוונטיים אך ורק לחוג זה, עם המעבר לחוג לחינוך, תתבצע בחינה מחודשת של ההכרות.
11. בתכניות מסוימות בחוג לחינוך, ההכרות (בקורסים שנלמדו במקבץ חינוך) יחשבו כחלק מקורסי הבחירה בחוג לחינוך, ויפחיתו את מכסת הבחירה. יחד עם זאת, ניתן לבחור בין הכרות בקורסים שנלמדו במקבץ חינוך, לבין לימוד קורסי בחירה בחוג לחינוך.

מקבץ כלכלה וניהול בחוג ללימודים רב- תחומיים

תכנית חד-חוגית

התכנית מיועדת לסטודנטים המעוניינים ללמוד בחוג לכלכלה וניהול אך חסרים את תנאי הקבלה הנדרשים.

תכנית הלימודים

שם הקורס	ש"ס הרצאה ותרגול	נקודות זכות
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1	5	4
יסודות החשבונאות	4	4
מבוא לכלכלה א' – מיקרו	5	4
מבוא לניהול	2	2
מבוא לסטטיסטיקה ועיבוד נתונים א'	5	4
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2	5	4
מבוא לכלכלה ב' – מאקרו	5	4
מבוא לסטטיסטיקה ועיבוד נתונים ב'	5	4
תמחיר וחשבונאות ניהולית	3	3
סה"כ		33

כמו כן, יש עוד 6 נ"ז קורסי בחירה רב שנתית כחלק מהתואר :

2 נ"ז- בחירה מהחוג לכלכלה וניהול, מתוך הקורסים : משא ומתן עסקי, משפט עסקי, משפט וכלכלה, יזמות, חשיבה יצירתית שיטתית.

4 נ"ז נוספים לבחירה עד סיום התואר – קורס מדעי הרוח+ קורס מסל הקורסים הבינתחומיים- רשימת קורסים מפורסמת באתר החוג.

*רצוי להירשם לקורסים אלו בשנה א'.

בתום שנה א' ניתן להתקבל לשנה ב' בחוג לכלכלה וניהול לאחר עמידה בתנאים הבאים :

חדו"א 1	ציון 56 לפחות
חדו"א 2	ציון 56 לפחות
מבוא לכלכלה א'	ציון 60 לפחות
מבוא לכלכלה ב'	ציון 60 לפחות
מבוא לסטטיסטיקה ועיבוד נתונים א'	ציון 56 לפחות
מבוא לסטטיסטיקה ועיבוד נתונים ב'	ציון 56 לפחות
בנוסף לאמור לעיל יש להשיג ממוצע כולל של 70 לפחות בכל קורסי שנה א'.	

הערה:

א. עקב התנגשויות יתכן ויתקיימו לימודים בחלק מהקורסים דרך המסלול לאנשים עובדים בחוג לכלכלה וניהול. הלימודים במסלול לאנשים עובדים מתקיימים בימים חמישי ושישי, בימי חמישי בין השעות 15:45-19:15 ובימי שישי בין השעות 08:30-13:45. יתכן ויתקיימו לימודים במהלך חופשת סמסטר ובסמסטר הקיץ, כיוון ששני המסלולים לא חופפים מבחינת לוחות הזמנים.

מקבץ פליאה למצטיינים

מקבץ מצוינות בחוג ללימודים רב-תחומיים

מקבץ פליאה היא תכנית הצטיינות אקדמית. מטרתה להוות מרחב של הצטיינות אינטלקטואלית ולהעניק מסגרת מעוררת השראה שתאגדר ותדחוף קדימה סטודנטים בעלי פוטנציאל לתרומה מחקרית יוצאת דופן. התלמידים נבחרים לתכנית על פי איכויותיהם (בהירות מחשבה, מקוריות, קולגיאליות) וזוכים ליחס מיוחד ולציפיות מיוחדות: לצד מידה רבה יותר של חופש בבחירת תכני הלימוד, מצופה מהם עצמאות ומעורבות פעילה במגוון הפעילויות של המקבץ. המקבץ הוא רב פנים ומעמיק. לצד ההתמקדות ביצירתיות והתמחות בתחומי הרוח, המקבץ מספק היכרות עם המתרחש במדעי הטבע. מעבר להיבט הלימודי, המקבץ שם דגש מיוחד על יצירת קבוצה קולגיאלית שמתאפיינת באכפתיות עמוקה של המשתתפים זה לזה ולסביבתם האנושית. לבוגרי המקבץ יהיו מאפיינים של אנשי מחקר, אנשי רוח במובן הקלאסי וגם של מובילי דעה חברתיים. מקבץ פליאה מעניקה ללומדים בה מלגות לימודים משמעותיות המאפשרות להם להתרכז בפיתוח כישוריהם. במקבץ יפגשו המשתתפים עמיתים מוכשרים ויהיו חלק מקבוצה שבה יכולותיהם יוכלו לבוא לידי ביטוי.

עם סיום הלימודים, יקבלו בוגרים ובוגרות המקבץ, לצד התואר הראשון (B.A.), תעודת נלווה למקבץ פליאה למצטיינים.

תהליך הקבלה:

בנוסף לעמידה בתנאי הקבלה לחוג הרב תחומי, יוזמנו המעומדים לראיון אישי.

המעבר למקבץ משנת לימודים לשנה מתקדמת יותר, יותנה בעמידה בסיום הקורסים השונים בממוצע 85 ומעלה.

קורסי החובה:

****ייתכנו שינויים בקורסים בתוכנית פליאה****

שם הקורס	דרישות קדם	נ"ז	חד חוגי	שנה
הטקסטים המכוננים של תרבות המערב		2	חובה	א
פרו"ס - אז מה הבעיה עם הסובייקט?		2	חובה	
בעיית הרוע		2	חובה	
אינטימיות ואנטומיה		2	חובה	ב
מבט רב תחומי על ארץ סוערת		2	חובה	
מקום לדיאלוג		2	חובה	
בעיית הרוע		2	חובה	
תומאס מאן: הר הקסמים ומעבר			חובה	ג
סדנת מצטיינים			חובה	א'+ב'+ג'
הידיגר		2	בחירה	ג
סה"כ		12		

מסלול מותאם

פירוט תכנית הלימודים תחת החוג ללימודים רב תחומיים:

שנה א'-

שם הקורס	היקף נ"ז
מבוא לפסיכולוגיה	4
מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א'	3
מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה ב'	3
פרו"ס אתיקה ומוסר בעידן התעסוקתי המודרני	2
מבוא ללימודי עבודה	4

שנה ב'-

שם הקורס	היקף נ"ז
חדשנות וניהול ידע בעולם העבודה	2
עבר שנשאר: זיכרון השואה בישראל	2
פרו"ס שווקי עבודה בעידן הגלובאלי	2
החברה האזרחית בעידן הנאו-ליברלי	2
כשהגיטרה מנסרת: פוליטיקה, חברה ותרבות ברוק הישראלי	2
מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית	2
מבוא לאנתרופולוגיה	
פסיכופתולוגיה	2

שנה ג'-

שם הקורס	היקף נ"ז
משפחה עבודה ומגדר	4
פסיכולוגיה קוגניטיבית	2
היבטים פסיכולוגיים של החלטות כלכליות	2
מלחמות מבחץ ומלחמות מבפנים: היסטוריה, תרבות וברה בישראל 1948-1987	4
סמינריון	6
פסיכופתולוגיה	2

שנה ד'-

שם הקורס	היקף נ"ז
הפוליטיקה של הזהויות	4
תיאוריות אישיות	2

תקצירי הקורסים

30 השנים ששינו את פני הארץ: סוגיות בתקופת המנדט הבריטי

פרופ' גולדשטיין אמיר

7077912, 2 שש"ס, 2 נ"ז

בריטניה שלטה בארץ תקופה היסטורית קצרה למדי – שלושים שנה בלבד. אולם בפרק זמן זה התחוללו תמורות משמעותיות ואף הוות גורל בכל הקשור לפיתוח הארץ ולזהותן ומעמדן של הקבוצות השונות שהתגוררו בה. הקורס יציג את דרך הפעולה של המנדט הבריטי בסבך שיקוליו ואופיו הרב-גוני ויבחן כמה מהתהליכים שהתחוללו תחת שלטונו. השיעורים ילוו מנקודת מבט היסטורית עדכנית את התפתחות היישוב היהודי כ'מדינה בדרך' לאורך תקופה זו ויבחן את התפתחותו הפוליטית, הכלכלית והתרבותית ואת המחלוקות ששיסעו אותו. נתנה יחד מה הייתה 'נקודת האפס' של המאבק הלאומי המתפתח בין פלסטינים ויהודים, כיצד השפיעו תהליכים עולמיים על הסוגיות השונות, מה הביא לסיומו של המנדט ובאיזה אופן עיצבו תנאי שלטונו את עולמנו היום.

אבולוציה ומוח – סוגיות מתקדמות

מר מה טוב יואב

7077960, 2 שש"ס, 2 נ"ז

יעודכן בהמשך.

אז מי אשם? על שורשי הסכסוך הישראלי-פלסטיני

ד"ר שילון אבי

7077870, 2 שש"ס, 2 נ"ז

הסכסוך הישראלי-פלסטיני הוא אחד הבולטים בעולם מאז ראשית המאה העשרים ועד ימינו. אין ספק שהוא גם מעצב את מציאות חיינו כאן. כולנו נוטים להתווכח עליו, אך מעטים מודעים לראשיתו ולנסיבות היווצרותו לעומקם של דברים. בקורס זה נבחן כיצד החל הסכסוך, מה תרם להתפתחותו, מה היו האירועים הבולטים שעיצבו אותו וכיצד ניסו לפתור אותו מראשיתו ועד ימינו. בתום הקורס הסטודנטים יקבלו הבנה טובה יותר של שני הצדדים, על הזרמים השונים שפעלו ופועלים בהם.

אינטימיות ואוטונומיה

ד"ר אלי פיטקובסקי

7077855, 2 שש"ס, 2 נ"ז

תקופתנו מאפיינת בין השאר בדומיננטיות של ההשקפה המדעית ובהתפתחות טכנולוגית מואצת. הקורס יעסוק בטכנולוגיה ובהשקפת העולם המדעית מתוך פרספקטיבה מוסרית. עמודי התווך של הקורס יהיו יסודות בפילוסופיה של המדע ובפילוסופיה של המוסר. על בסיס היסודות נדון בשאלות מוסריות הכרוכות בדומיננטיות של המדע ובטכנולוגיות ספציפיות (בין השאר טכנולוגיות שעדיין לא קיימות). כמו כן, בשאלות מוסריות כלליות הנוגעות לתקופתנו, כמו למשל: האם יש דבר כזה קידמה מוסרית? האם יש אתגרים מוסריים ייחודיים שהקידמה הטכנולוגית מביאה עימה?

איך חוקרות בריאות נפש בשוליים

ד"ר חדווה איל

7077965, 4 שש"ס, 4 נ"ז

הקורס בוחן כיצד מנוהלים מרחבי בריאות בשוליים החברתיים והגאוגרפיים בישראל ומהם ההיבטים הממסדיים של ניהול זה. במהלך הקורס נדון באופנים בהם המיקומים בשוליים מעצבים מרחבים טיפוליים חדשים והגדרות חדשות של מעמד, בריאות הנפש, מגדר וסיוע. נדון במושגים: 'נפש', 'שיגעון', 'טיפול', 'אישי' ו'קולקטיבי'. נתבונן באופנים בהם תרבות רפואית ותרבות חברתית מעצבות ומשפיעות זו על זו, ובאמצעותם על מרחבים טיפוליים, תוך שימוש בדוגמאות שבמרכזן אוכלוסיות המוגדרות בשולי החברה או קבוצות מודרות. הקורס משלב מעבדה התנסותית אתנוגרפית.

אלות, שדות ועולות לרגל – נשים קדושות בארץ ובעולם

ד"ר גרינפלד עשהאל

7077855, 2 שש"ס, 2 נ"ז

אלימות מגדרית – הבעיה ופתרונה

ד"ר מור אביגיל

2,7077830 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

קורס זה יעסוק בתופעת האלימות המגדרית מנקודת מבט סוציו-פסיכולוגית. נבחן את הקשר שבין המבנה החברתי הנוכחי לבין אלימות זו הכוללת, בין היתר, תקיפה מינית ואונס, הטרדה מינית, ואלימות פיזית. ננתח את ההקשר החברתי של תוקפנות זו לצד הבנת המניעים להתרחשותה. כמו כן נסקור את השפעותיה הפסיכולוגיות, קצרות וארוכות הטווח. בנוסף, נתוודע לדרכי טיפול הולמות, הן ברמה החברתית לשם עיקור התופעה משורש והן ברמה הפרטנית לצורך השיקום הנפשי בעקבות היפגעות מאלימות זו.

הערה: הקורס אינו מיועד למי שלמד את הקורס אלימות כלפי נשים בחוג ללימודים רב תחומיים.

אנרגיה ומשבר האקלים

ד"ר עשהאל גרינפלד

2,7077858 שש"ס, 2 נ"זאסתטיקה

סוג שיעור: הרצאה

יעודכן בהמשך

אנתרופולוגיה של הפסיכולוגיה: מבט מקרוב על הנפש

ד"ר תמר קנה שליט

2,7077918 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

אנתרופולוגיה של הפסיכולוגיה הוא תחום מחקר אשר מתבונן במושגים פסיכולוגיים כמו טיפול, דאגה ואכפתיות מנקודת מבט אנתרופולוגית: דרך עיניהם של תרבויות שונות ברחבי העולם. לדוגמה בקורס נלמד על אימון לחיים בישראל, טיפול בפוסט טראומה בקמבודיה, מדיטציה טיפולית ביפן, טיפול מוסדי בחוג הארקטי הקנדי, טיפול נפשי בקרב קהילות חרדיות בישראל, טיפול פסיכיאטרי במהגרות באיטליה, שיטות לניהול העצמי במדינות סקנדינביה, טיפול אוונגליסטי בארצות הברית, פסיכואנליזה בארגנטינה ועוד. נדון במשמעויות ובביטויים השונים של סוגים שונים של טיפול נפשי/רגשי ונעמיק בביטויים של כל אלה תקשורת בין אישית.

אסתטיקה

ד"ר שמועליאקוב פיוטר

2,7023456 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

עניינה הראשוני של אסתטיקה כתחום פילוסופי היה בטבען של תפיסותינו החושיות ובחוויה הערכית הייחודית שהן מספקות לנו: חוויית היפה. אולם כבר בתחילת המאה ה-19 הפכה האמנות – להבדיל מהטבע, אך בזיקה מתמדת אליו – למרחב המועדף שבו התמקד העיסוק הפילוסופי ביפה ביחסיו המורכבים עם האמיתי והטוב (כלומר, הידע ומוסר). על כן, אסתטיקה פילוסופית משמשת היום פחות או יותר כמילה נרדפת לפילוסופיה של האמנות. אך כאן רשאי הסטודנט להרים גבה: כל כך הרבה מהאמנות המוערכת ביותר איננה "אסתטית" במובן הרגיל של המילה, והתוכן שלה – שלא נדבר על התנהלות של יוצריה – רחוק מלהיות מוסרי, ואם להיות כנים – הרי שלא מעט יצירות שאנחנו רואים במוזיאון לא היינו כלל מזהים כיצירות אמנות אילולא ההקשר המוסדי. האם ניתן להגדיר אומנות מהי? במיוחד אם נקח בחשבון שאמנות מעולם לא הייתה דבר אחד, אלא ריבוי של אמנויות. האם יש מושג שמאגד שירה, ציור, ומחול? מקדש יווני וסרט הוליוודי? מוצרט ואייל גולן? ומה עם הערכת יצירות אמנות? – האם זה עניין סובייקטיבי לחלוטין או שניתן לנסח קריטריונים

בעלי תוקף כללי? בקורס נדון בשאלות כגון אלה לאור אמונתם המשותפת, והמוזרה אולי, של כמה מן ההוגים החשובים בעת המודרנית (והפוסט-מודרנית) – כי רפלקסיה פילוסופית על אמונות היא תנאי להבנת הווייתנו ההיסטורית ואולי אף של ההיסטוריה וההוויה בכלל. בחלקו הראשון של הקורס, נציג את התיאוריות האסתטיות המשפיעות של ארבעה פילוסופים: קאנט, הגל, ניטשה, והייידגר. בחלקו השני של הקורס, נדון בקושיות פילוסופיות שעולות מתופעות אמוניות קונקרטיות: מעמדה המיוחד של שירה בין האמנויות והקשר של האמנות לשפה, תהליך ההפשטה של הציור המודרניסטי (משמעותו וגבולו), האונטולוגיה הייחודית של המדיום הצילומי, אפשרותה של "אמנות גנרית" (כלומר יצירות שאינן שייכות לאחת האמנויות), ביקורת אומנות כביקורת אידיאולוגיה, האמביציות הפוליטיות של האמנות ומחיקת הגבול בין האמנות לחיים. בין ההוגים שיקבלו במה בחלק זה של הקורס: תיאודור אדרנו, ולטר בנימין, קלמנט גרינברג, רוזלינד קראוס, לורה מלווי, סטנלי קאוול, ארתור דנטו, וז'יל דלז.

אתה חברה שלי – מבוא לתיאוריה קווירית

ד"ר רות פרסר

2,7077874 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

תיאוריה קווירית התפתחה בסוף המאה העשרים והפכה לאחד הכלים המרכזיים בארגז הכלים הביקורתי. בדומה לתיאוריות ביקורתיות אחרות דוגמת פמיניזם, פוסט-קולוניאליזם ולימודי מוגבלות גם המחשבה הקווירית צמחה מתוך מאבקים חברתיים של קבוצות מיעוט, וגם היא עוסקת בביקורת פוליטית-אתית של זהות. בשונה מזרמים שונים בפמיניזם ובמאבק הלהט"בי, תיאוריה קווירית מייצרת צרות לפטריארכיה באמצעות תיאוריה שלא מבוססת על פוליטיקת זהות. במהלך הקורס נשאל מה המשמעות של מאבק מגדרי שאינו מניח סובייקט נשי או גברי; נבחן את הגוף המגדרי והמיני כאתר לעשייה פוליטית; נעסוק בשאלות של ציות ומרי מגדרי; ונשאל מה הרלוונטיות של תיאוריה קווירית לבחינה של חיי היום יום ולמוסדות חברתיים שונים. (הכותרת לקוחה משיר של יונה וולך).

אתיקה

ד"ר פיוטר שמוגליאקוב

2,7077724 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

מה עלי לעשות? האם אני חיי חיים ראויים? האם נעשה לי עוול? מהו פתרון צודק לקונפליקט כזה או אחר? כל בן אנוש תהה לפחות פעם בחייו על נושאים כגון אלה, ויש יאמרו כי תהיות מסוג זה הן המבדילות את האדם מהבהמה. על כן, יש בסיס לדעה כי אתיקה – הדיסציפלינה העוסקת בענייני הערך, האופי, והפעולה הראויה – היא, למעשה, לב לבה של הפילוסופיה. מטרתו של הקורס היא לערוך לתלמידים הכרות עם המסורות המרכזיות של המחשבה האתית, ובכך להעניק להם את הכלים המושגיים לבחינה ביקורתית ומעמיקה יותר של חייהם, ערכיהם והווייתם החברתית. לקורס שלוש חטיבות. בחטיבה הראשונה נפנה להגותם האתית של שני ענקי הפילוסופים של יוון העתיקה, אפלטון ואריסטו. נבחן ביחד עמם את הקשר שבין המעשה הטוב וידיעת הטוב (כלומר, בין אתיקה לקוגניציה), וכן את הגשמות הטבע האנושי – אושר, במובנו האריסטוטלי – כערך אתי עליון. בחטיבה השנייה, נלמד את תורת המוסר המשפיעה של עמנואל קאנט, שבמרכזה עומד הרצון הטוב, וננגיד אותה למשנת התועלתנות המשפיעה לא פחות של ג'ון סטוארט מיל, אשר לפיה ערכו המוסרי של מעשה נגזר מתוצאותיו בלבד. המתח בין שתי התפיסות יהווה את הבסיס התיאורטי להתנסותנו באתיקה מעשית, שלה מוקדשת חטיבתו השלישית של הקורס. נדון בשתי סוגיות קלאסיות – הפלות וזכויות בעלי חיים – תוך דגש על ניסוי מחשבתי כטכניקה של טיעון מוסרי.

בין ישראל לעמים: מסע אל מערכות היחסים בין היהודים לשכניהם ולאומפריות ששלטו בארץ במרוצת

הדורות

ד"ר מאיר ערן

2,7077916 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

מציאות דורנו בה קיימת ריבונות יהודית בארץ מהווה מצב יוצא מן הכלל. לאורך רוב ההיסטוריה נשלטה הארץ, ונשלטו תושביה היהודים בידי גורמים זרים.

בקורס נבחן את תולדותיה של הארץ וקורותיו של העם היהודי ביחס אל אימפריות עולמיות ששלטו על הארץ לפרקי זמן משתנים במהלך 2500 השנים האחרונות. ננסה לבחון מה היו ההשפעות של השליטה הנוכרית, לבני הדורות ההם ולימינו אנו. ננסה להבין מדוע במקרים אחדים בחרו יהודי הארץ למרוד בשלטון ואילו במקרים אחרים קיבלו את מרותו בצייתנות. בכל יחידה נערוך היכרות עם האימפריה העולה, נעמוד על התהליכים שהובילו להצלחתה וגם לנפילתה. נעמוד על השפעתה ויחסיה עם האוכלוסייה היהודית בארץ ומהם השקיעים הקיימים בתרבות היהודית של ימינו, מתקופת שלטונה של אותה אימפריה. נבחן גם את מערכות היחסים בין היהודים לשכניהם מעמים אחרים. לעיתים כמיעוט ולעיתים בתור רוב ושליט.

בינה מלאכותית ככלי למחקר ולמימוש עקרונות הקיימות

ד"ר גל רומנו קרסו

2 7077920 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

יעודכן בהמשך

בעיית הרוע

ד"ר קרביץ עמית

2,7077955 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

יעודכן בהמשך

בעקבות האביר האפל: מבוא לתרבות המערב בימי הביניים

ד"ר מירב שניצר

2,7775770 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

"חושך"? "אפלה"? או המקום והזמן שבו התרחשו שינויים מהחשובים ביותר בהיסטוריה שלנו? כשאנחנו חושבים על רומנטיקה, כשאנחנו הולכים לקולנוע וגם כשאנחנו אוכלים, אנחנו מושפעים מבלי לדעת מאחת התקופות המרתקות בהיסטוריה, ימי הביניים! בקורס נכיר את העולם המרתק של התקופה, נברר מדוע זכתה ליחסי ציבור כל כך רעים וכיצד היא נוגעת בנו היום? בקורס נקרא במקורות היסטוריים, נצפה בקטעי סרטים, נאזין למוזיקה של התקופה, אולי גם נטעם את מה שיותר מהמורשת של התקופה ויש גם הפתעה. אחד השיעורים בסמסטר יתקיים בפאב ולא במקרה!

בריאות וסביבה

ד"ר גרינפלד עשהאל

2,7066670 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס מקנה מושגי יסוד ורקע על הקשר בין בריאות וסביבה, הדילמות וגישות לפתרון, ותהליכי קבלת החלטות בתחום בארץ ובעולם. נעסוק בסוגיות מרכזיות כולל השפעות זיהום אוויר, זיהום מים, חומרי הדברה, זיהום רעש, שינויי אקלים, תכנון אורבני, פרבור, תחבורה, תעשייה, חקלאות וחומרי הדברה. בין היתר, נביא דוגמאות מהארץ ומהעולם אסונות סביבתיים, החלטות בתחום הערכת הסיכונים, מדיניות, פוליטיקה ודעת קהל בתחום. במהלך הקורס כל סטודנט יבחר מאמר ויצגו בכיתה. 50% מהציון הסופי יקבע על סמך הפרזנטציה.

גבריות יהודית מהתנ"ך ועד הפלמח

ד"ר חריף חנן

7077939, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

התרבות היהודית, כרוב התרבויות המוכרות לנו, העניקה בדרך כלל לגבר את המקום המרכזי במחזה והשאירה לאישה מקום בשולי הבמה. הדבר ניכר, בין היתר, בסגנונו ובתכניו של התנ"ך, בדרישות ההלכה היהודית, בברכת "שלא עשני אישה" ואף בכללי השפה העברית לגבי לשון זכר ונקבה. אך מיהו הגבר? שאלו מתכוונת תרבות זו? אילו שינויים חלו במודל הגברי היהודי לאורך ההיסטוריה? האם מודלים אלו הושפעו מהתפתחויות פנימיות או חיצוניות? ואילו שינויים חלים במודל זה בזמננו, אם בכלל? בקורס נעסוק בשאלות אלו ובשאלות הקשורות להן – באמצעות קריאה, ניתוח ודיון במקורות שונים ומגוונים מתקופת התנ"ך ועד ימינו.

גם יפה וגם צנועה - אופנה ודת במחקר הפמיניסטי

ד"ר שמחאי דלית

7098414, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

גם ביהדות וגם באיסלם יש עיסוק מרובה בלבוש בכלל, ובלבושן של נשים בפרט. הלכות מגוונות נוגעות בפריטי לבוש כאלה ואחרים, איסורים והיתרים מנוסחים בנוגע לחשיפת איברי גוף או בחירת מרקמי בדים וצבעים. במקביל, בחיי היום יום, ניכרת התפתחות מואצת בשדה האופנה הצנועה. חנויות פיזיות ומקוונות מציעות מגוון רחב של בגדים ואקססוריז, משפיעניות רשת וחיגי'ביסטיות מעודדות רכישת מותגים מעלות לטיקטוק [youtube](https://www.youtube.com/) ולאנסטגראם סרטוני הדרכה בנוגע לעטיית כיסויי ראש ויצירת הופעה יפה וצנועה. במהלך הקורס נעסוק בזירה תרבותית שוקקת זו תוך התייחסות לסוגיות רחבות כמו דת וסמלים תרבותיים, כוחן של אפליקציות וכוחו של החומר, מקומיות וקוסמופוליטיות, קהילתיות, מוסר, אינדיבידואלים ועוד.

גמישות מחשבית ויצירתיות

גב' תורג'מן נטלי

7077921, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

נגדיר את המושג 'גמישות מחשבית' (Cognitive flexibility) על היבטיו השונים. נבחין בין גמישות מחשבית רחב אקטיבית, המוכנות לעשות שינוי במחשבה ובהתנהגות והיכולת להשתחרר מדפוס חשיבה קבוע, אל מול גמישות מחשבית ספונטאנית שעניינה ביכולת להעלות רעיונות חדשים ומקוריים, לעקוף תהליכי חשיבה אוטומטיים, ליצור חשיבה מסתעפת, זורמת, ושיש בה מעבר חופשי מקטגוריה לקטגוריה. נשאל מדוע גמישות מחשבית נחוצה מאוד לאדם שחי בסביבה מורכבת, מהירה ומשתנה כמו זו של המאה ה-21? האם ניתן לרכוש ולפתח אותה? נציג מחקרים אקדמיים אודות יעילותה של גמישות מחשבית בתחומי הלמידה והחינוך, התרפיה וחקר הטראומה, חקר המוח ויצירתיות.

הקורס משלב תרגילים חווייתיים של בחינה עצמית ומטלות מתוך עולם הכלים של ה CBT והפסיכולוגיה החיובית, על מנת לסייע לכל סטודנט/ית לבחון ולפתח את הגמישות המחשבית ואת היצירתיות שבו/ה.

דמוקרטיה וכבוד האדם בישראל

ד"ר ג'אברין יוסף

7066663-01, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

יעודכן בהמשך

דפוסים בתולדות ההתיישבות הציונית

ד"ר ענת קדרון

7077876, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

בתהליך ההתיישבות בארץ ישראל התפתחו לצד ההתיישבות העירונית והמושבה העברית, שאפיינו את ראשיתה של ההתיישבות היהודית בארץ ישראל, צורות התיישבות נוספות וייחודיות – הקואופרציה, האחוזות, הקבוצה, מושב הפועלים, הקיבוץ, המושב והמושב השיתופי. מסגרות התיישבות אלה, התאפיינו בחלקן בתכנון, במחקר ובהשפעות אידיאולוגיות ומקומיות, וחלקן צמחו מתוך מציאות החיים הארץ ישראלית. שילוב הגורמים כולם יצר מרקם התיישבותי מיוחד. ארץ ישראל הייתה למעבדה חברתית גדולה בה ביקשו לשלב אידיאולוגיות ואוטופיות חברתיות עם חיי יום יום והתיישבות.

צורות התיישבות נבדלות זו מזו בסדריהן החברתיים, במבנן התפקודי ובתכנון. כל אחת מושתת על עקרונות סוציולוגיים ועל צווים חברתיים שונים, שהשפיעו על המערך הפונקציונאלי והתכנון הפיזי של היישובים. בקורס זה נבחן את צורות ההתיישבות השונות מתוך תפיסה כוללת גיאוגרפית-חברתית, ומתוך התייחסות לראשית ההתיישבות הציונית כאל מעבדה חברתית.

דתיות וחילוניות בישראל

ד"ר עבו אופיר

7044440, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

יעודכן בהמשך

האבולוציה התרבותית של האדם – מכלי האבן הראשונים ועד המצאת הכתב

פרופ' שרון גונן

7098546-02, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס הינו מבוא כללי לפרהיסטוריה של האדם מהופעתם של הכלים הראשונים באפריקה לפני 2.5 מיליון שנים ועד הופעת האדם המודרני. נסקור את האבולוציה הביולוגית של המין הומו וקודמיו האוסטרלופיתקים, נבחן את הכלים שייצר האדם מכלי האבן הראשונים ועד להופעתם של הכלים החקלאיים הראשונים. נפרט את השיטות שבהן מתוארכים השכבות והממצאים ואת המתודה הארכיאולוגית שבעזרתה נחשפים האתרים; נחקור את סביבתו של האדם הקדמון לאורך ציר הזמן ואת דרכי ההתנהגות שאפשרו לו לשרוד בתנאי הסביבה המשתנים. הקורס סוקר את תזונתו של האדם ואת תרבותו החומרית, ומתאר ממצאים עדכניים מחפירות ארכיאולוגיות בעולם ובמיוחד מבקע הירדן הצפוני ועמק החולה.

ההיסטוריון מול סערות ההיסטוריה

פרופ' אמיר גולדשטיין

7077704, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

קורס זה יחשוף את התלמידים לקסמה של ההיסטוריה ולעולמה של ההיסטוריוגרפיה. הקורס יציג את שיטות המחקר ההיסטורי, ואת הכלים והטכניקות בהם משתמשים היסטוריונים על מנת ללמוד על העבר. האירוע ההיסטורי משאיר עקבות בשטח; עקבות אלו הם המקורות שנוצרו בזמן התרחשות האירוע או לאחריו. נלמד לאתר מקורות ראשוניים ולנתח אותם, נבקר בארכיון ונדון במנגנוני השימור של תיעוד העבר. כלי העבודה של ההיסטוריון והשאלה 'מהי היסטוריה' ועד כמה היא 'אובייקטיבית' – יבדקו דרך עיסוק בסוגיות היסטוריות המשפיעות על החברה הישראלית עד היום.

החברה האזרחית בעידן הנאו-ליברלי

ד"ר עבו אופיר

7077799-20, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

חברה אזרחית היא אחת מאבני היסוד המרכזיות שעליהן מושתתת הדמוקרטיה המודרנית. כטיפול אידיאלי, החברה האזרחית נתפסת כאותו חלק בחברה שהאינטרסים שלו ודרכי הפעולה שלו לכאורה עצמאיים מהמדינה ומוסדותיה כמו גם משוחררים מתלות בכוחות השוק. חברה אזרחית היא למעשה המאגר הכולל של אגודות וולונטריות, קהילות מקומיות, מכוני תרבות ומחקר, ושל גופים ייצוגיים במגזרי הזימות הפרטית והפעילות הציבורית. ארגוני חברה אזרחית צומחים על רקע של מגמות חברתיות, כלכליות, פוליטיות ותרבותיות מגוונות. בפתחת הקורס נגדיר את המושג "חברה אזרחית" ונציג גישות שבעזרתן ניתן להבין את ההתפתחות ודפוסי הפעולה של ארגוני חברה אזרחית. בהמשך, נסקור את השינויים שהתחוללו בחברה האזרחית בישראל מאז הקמת המדינה ועד היום וננתח את תפקודה של החברה האזרחית במסגרת העידן הניאו-ליברלי תוך התמקדות בתחומי מדיניות שונים.

החברה הישראלית

ד"ר אורנה גרוסמרק

7077768, 4 שש"ס, 4 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יעסוק בניתוח של תהליכים שהשפיעו על גיבושה והתפתחותה של "החברה הישראלית" ובאופן בו היא נחקרת במסגרת הדיסציפלינה הסוציולוגית. במרכז הדיון בקורס יוצג ניתוח סוציולוגי של החברה הישראלית על-ידי סקירה של מאפיינים שונים בחברה הישראלית ועל פי גישות ותיאוריות סוציולוגיות שונות. בין הנושאים שיידונו בקורס: היותה של החברה הישראלית חברת מהגרים בעלת מבנה חברתי משוסע; השפעת הצבא על החברה; השפעת זיכרון השואה על המבנה החברתי בישראל; מבנה ומאפייני המשטר והחברה האזרחית בישראל, וכן השינויים החברתיים, הפוליטיים והדמוגרפיים שחלו מאז שנות ה-90 ועל האופן שבו ישראל השתלבה בגלובליזציה והושפעה ממנה.

החברה הערבית בישראל

ד"ר ג'אברין יוסף

7077801, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס בוחן את מעמדה החברתי, הפוליטי, הכלכלי, והמשפטי של החברה הערבית בישראל. לצורך כך נסקור וננתח סוגיות מרכזיות ביחסי הגומלין בין החברה הערבית למדינה בפרט, ובענייני שוויון בין יהודים וערבים בישראל בכלל. בין הנושאים בהם נעסוק הרחבה: מעמדה של השפה בערבית בישראל, חלוקת משאבים, זהות לאומית ואזרחית, ייצוג הולם במוסדות ציבוריים, חינוך ורב-רביות. דיון זה יעשה תוך התייחסות להיבטים תיאורטיים של יחסי מיעוט-רוב במדינות דמוקרטיות שסועות, וליישומם הספציפי של היבטים אלה בסוגיות הנדונות.

הטקסטים המכוננים של תרבות המערב

פרופ' עתירה יוחאי

7077796, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

בקורס זה נעסוק בטקסטים המכוננים של תרבות המערב: מאמר על המתודה של דקארט, אטלנטיס של פרנסיס בייקון, מהי נאורות? של קאנט, מוצא המינים של דארווין, כה אמר זרתוסטרא של ניטשה, פשר החלומות של פרויד, בשער החוק של קפקא, זמנים מודרניים של צ'פלין, אקזיסטנציאליזם הוא הומניזם של סארטר, מועדון קרב של דיוויד פינצ'ר, ועוד. דרך קריאה בטקסטים השונים ננסה להבין את התרבות שבתוכה אנחנו חושבים הווים ופועלים.

היבשת הכובשת: אירופה 1848-1492

סוג שיעור: הרצאה

1492, השנה בה הגיע קולומבוס לאמריקה, הייתה גם השנה בה גורשו היהודים – ובהמשך גם המוסלמים – מספרד. מה הקשר בין האירועים הללו? כיצד זה דווקא בעידן של תגליות והתפתחויות מדעיות התחוללו באירופה מלחמות נוראות? ואיך כל זה קשור אלינו, כאן ועכשיו?

הקורס עוסק בצמיחת העידן המודרני, ובצדדים השונים - המוארים והאפלים - של עידן זה. בקורס נלמד להכיר את ההתפתחויות המרכזיות באירופה מהמאה ה-16 עד למאה ה-19. נדון בהקשרים הפוליטיים, הדתיים, התרבותיים והכלכליים של התפתחויות אלה ובהשפעותיהן מעבר לים. נדון גם במושג "המודרניות" ונעמוד על משמעויותיו ועל מה שנגזר ממנו ביחס למעמדו של האדם בעולם, בחברה ובמדינה, במגוון הקשרים: היחס לעבר; מעמד הדת והמסורת; תפקיד המדינה; האינדיבידואל; הזכות לחופש והאחריות הנגזרת ממנו.

המשטר הפוליטי של מדינת ישראל

ד"ר אופיר עבו

7077711, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס נועד להקנות היכרות רחבה עם המערכת הפוליטית בישראל, עם הרקע לצמיחתה ועם מאפייניה לאורך השנים. ציר מרכזי בקורס יעניק רקע היסטורי על התהוות המערכת הפוליטית עוד בתקופת היישוב והשלכות המעבר מתקופת המנדט הבריטי למדינה. ציר נוסף יכלול דיון על ההיסטוריה הפוליטית של מדינת ישראל תוך התמקדות בשסעים הפוליטיים והתרבותיים שמלווים את החברה הישראלית לאורך השנים. ציר חשוב נוסף יבחן את רשויות השלטון בישראל ויחסי הגומלין ביניהן ואת מפת המפלגות המשתנה בה. כמו כן, ננתח מאורעות מכוננים שעיצבו את משטר מדינת ישראל וסוגיות פוליטיות שהעסיקו ומעסיקות את החברה הישראלית.

העידן הפוסט טראומטי

ד"ר עתריה יוחאי

7077807, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

קורס זה ידון בטראומה במובן הרחב ביותר. בחלק הראשון של הקורס נעקוב אף התפתחות מושג הטראומה מהמאה ה-19 ועד היום. נדון לעומק בסימפטומים השונים וניציג מודלים שונים שמסבירים התפתחות סימפטומים אלו – מפרויד ועד ון-דר קולק לרבות גישות שהתפתחו בשני העשורים השונים. בחלק השני נסקור גישות טיפוליות שונות. בחלק השלישי של הקורס נבחן את אחת הבעיות המרכזיות בכל מה שנוגע לחוויה הטראומטית: הטראומה מזעזעת את עולמו של הקורבן, היא מפרקת לחלוטין את עולם האמונות שלו. בין היתר החוויה הטראומטית, מעצם טבעה, דוחה את הרעיון של סיפור נרטיבי מובנה, חמור מכך הטראומה, כך נראה, מבקשת לבטל את השפה. על הרקע הזה נבחן את האפשרות לדבר להעיד ולייצג את הטראומה בדרכים שונות. בין היתר נדון בקשר שבין שתיקה וטראומה. בחלקו האחרון של הקורס נבחן אופנים שונים בהם הטראומה מיוצגת בתרבות הפופולרית בעיקר דרך סרטי מופת בתחום.

הרגעים הגדולים בספורט הישראלי- מחודרוב וגלזר ועד ערן זהבי

ד"ר שילון אבי

7077829, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

בקורס זה נעסוק ונצפה ברגעים מיוחדים בתולדות הספורט הישראלי, מאז הקמת המדינה ועד ימינו, ונדון באירועים בהקשרים סוציו-פוליטיים. במהלך הקורס ננסה להבין תמורות והמשכיות בחברה הישראלית לאורך השנים לפי התגובות והסיקור של אירועי הספורט הגדולים, בהתאם לדפוסי הפעולה של גיבורי הספורט וגם לפי ההתפתחויות הטכנולוגיות.

הרהורים בשאלת היהודים והיהדות: ז'אן-פול סארטר וז'אן אמרי

ד"ר עמית קרביץ

7077906, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

שואת יהודי אירופה, שנתפסה כאירוע ייחודי וחסר תקדים, עוררה שורה של הסברים ואנליזות מצד הוגים יהודים ולא יהודים כאחד. בקורס נעסוק בשניים מהחיבורים הידועים ביותר בהקשר זה - חיבורו של ז'אן פול סארטר *הרהורים בשאלה היהודית* וקובץ המאמרים של ז'אן אמרי *מעבר לאשמה ולכפרה* - בזיקה ביניהם וביחסם לתגובות אחרות על השואה (כגון זו של חנה ארנדט).

הרפובליקה הישראלית השנייה: מדינת ישראל בין ששת הימים לאינתיפאדה הראשונה

פרופ' גולדשטיין אמיר

7044422, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

ששת ימי הקרבות של מלחמת יוני 1967 הקצרה שינו את פני המזרח התיכון ובתוכו כמובן את פניה של מדינת ישראל ללא היכר. הקורס יפתח בתקופת המשבר הכלכלי והפוליטי שפקד את ישראל ב-1966, יבחן את הדרך שהובילה למלחמה שספק אם מי מהצדדים היה מעוניין בה ויתעמק לאחר מכן בכמה מאירועי מפתח שהתחוללו בישראל בשני העשורים שלאחר ששת-הימים.

בתקופה זו נולדה מדינת ישראל מחדש בתנאים שונים מהקמתה ב-1948. הקורס מניח שהתהליכים הכלכליים, החברתיים, התרבותיים והפוליטיים שהתחוללו ולעיתים הואצו ביום השביעי של המלחמה מצדיקים את הגדרתה כרפובליקה הישראלית השנייה (מושג שתבע איש מדע המדינה אשר אריאן). האם אכן אפיינה אופוריה את החברה הישראלית בשנות השישים המאוחרות? מה היה מקומו של הדור הצעיר לגווניו בשנים מעצבות אלה ובצמיחתם של כוחות פוליטיים ורעיונות חדשים? נלמד על הפנתרים השחורים, חובשי הכיפות הסרוגות, פעילים מימין ומשמאל בקמפוסים האקדמיים ומבשריו של המעמד הבינוני המזרחי מזה ושל הדור הזקוף בקרב הפלסטינים אזרחי ישראל מזה? מה הביא את ממשלות ישראל להחליט שלא להחליט לגבי עתיד השטחים שנכבשו? כיצד רואים חוקרים שונים את הדרך שהביאה לפרוץ מלחמת יום הכיפורים?

הקורס יבחן את התמורות הכלכליות והחברתיות בשנות המהפך הפוליטי ובשנות התיקון שלאחריו, את הדרך לשלום הראשון בין ישראל למדינה ערבית שכנה – מצרים ולמלחמה שלראשונה הייתה כרוכה בפולמוס פנימי חריף בחברה הישראלית – שלום הגליל/לבנון הראשונה.

זהות ואזרחות בישראל

ד"ר עבו אופיר

7044439, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

קורס זה עוסק בתיאור וניתוח של הזהויות האתניות השונות בישראל מראשית המדינה ועד ימינו אלה דרך התייחסות למבנה האזרחות הישראלית והאופנים שבהם עיצבה את פוליטיקת הזהויות בישראל של ימינו.

חדו"א 1 לכלכלה

ד"ר בורג דוד

7023467, 5 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

גב' טניה נסונוב

7023468-01, ת'

7023468-01, ת'

סוג שיעור: הרצאה + תרגול

פונקציה, גבול של פונקציה, קירוב ליניארי, הנגזרת. תרגול כללי גזירה בסיסיים. נקודות קיצוניות, תיאור גרפי - קמירות וקעירות של פונקציות. הקניית מושגים: המשוואה הדיפרנציאלית, האינטגרל המסוים והפונקציה הקדומה. שיטות אינטגרציה בסיסיות, שיטות נומריות לחישוב אינטגרלים, פתרונות מקורבים למשוואות לא-ליניאריות.

חדו"א 2 לכלכלה

ד"ר בורג דוד

5,7023469 שש"ס, 4 נ"ז ש'

גב' טניה נסונוב

7023470-01, ת'

7023470-01, ת'

סוג שיעור: הרצאה + תרגול

ידע בסיסי בנושאים הבאים: פונקציות גידול וייצור, פונקציות אקספוננציאליות, לוגיסטיות, לוגריתמיות. פונקציות טריגונומטריות. פתרון משוואות דיפרנציאליות פשוטות, אינטגרציה בחלקים, אינטגרציה בהצבה.

חדשנות וניהול ידע בעולם העבודה

ד"ר עדי וינפלד

2,7066668 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס נועד לעורר מחשבה לגבי ייחודה וחשיבותה של האתיקה (וקודים אתיים) בשוק העבודה התעסוקתי המודרני, ולדון באופנים השונים בהם אנו חושבים על יישומה בסביבה הארגונית.

חפירה ארכיאולוגית לימודית

פרופ' גונן שרון

2,7012388 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

השתתפות מעשית בחפירה ארכיאולוגית ללימוד המתודולוגיה הארכיאולוגית והתנסות בעבודת שטח מחקרית. מדי קיץ מקיימת המכללה האקדמית תל חי חפירה באתר הפרהיסטורי במוצא נחל מחניים לירדן. האתר ממוקם על גדתו המזרחית של הירדן מצפון לגשר בנות יעקב וגילו הוא כשישים אלף שנים לפני זמננו. האתר הוא חניה של ציידים לחופו של אגם החולה הקדום שעסקו בעיקר בציד של פרות ענק וביתורן בעזרת כלי צור. הקורס כולל השתתפות בחפירה במסגרת קורס אקדמי בהיקף של שתי נקודות זכות. הקורס יכלול שעורי הכנה בהם ילמדו הרקע המדעי ארכיאולוגי ושיטות החפירה ועיקרו השתתפות בשבועיים (אינטנסיביים) של חפירה במהלך הקיץ כחלק מהמשלחת הבינלאומית החופרת באתר. הקורס מציע התנסות בעבודה מדעית בשטח, כחלק מצוות של סטודנטים מכול רחבי העולם, חשיפת אורחות חייו, מזונו וסביבתו של האדם לחופו של אגם החולה הקדום לפני עשרות אלפי שנים. במקרה שהסטודנטים יאלצו להחמיץ מועדי בחינות תהיה החפירה מוכרת לצורכי מועד מיוחד.

חקר התודעה באמצעות תנועה

ד"ר תורג'מן נטלי

2,7077861 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס מתמקד בהצגת מספר ריקודים מסורתיים עתיקים/טקסים תנועתיים, שמהווים מקרי בוחן והדגמה לחיבור שבין תנועה (גופנית) לבין מצבי תודעה שונים; תרפויטיים, מיסטיים-דתיים. ננסה להבין בהקשר לכך את התפיסה המערבית לעומת פילוסופיות מהמזרח, ותפיסות דתיות-מיסטיקות. יוצגו מספר מחקרים עכשוויים שהשתמשו במתודולוגיות מחקר מערבי כגון פיזיולוגי, כמותי, איכותני, ניתוח תנועה של לאבן ועוד - אודות הקשר וההשפעה של ריקודים/טקסים תנועתיים אלו על מצבי התודעה. הקורס הינו תיאורטי מצד אחד וכולל תרגול חוויתי-קבוצתי של מדיטציות שונות בתנועה מצד שני.

יהודי עיראק: היסטוריה, הגירה, מאבק והשתלבות

ד"ר שילון אבי

2,7077907 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

קיומה של קהילה יהודית בעיראק נמשך לפי המסורת מעל אלף שנים, ועם הקמתה של ישראל היו בה כמאה עשרים אלף איש, רובם בעיר הבירה בגדד. על אף התקדמותם והשפעתם הרבה על החברה העיראקית מאז תום עידן האימפריה העות'מאנית, בין השנים 1950 1951 כמעט כל הקהילה עלתה לישראל. בקורס זה נדון במעמד היהודים בעיראק, יחסיהם עם המוסלמים, נסיבות הגירתם לישראל ואופני השתלבותם בחברה הישראלית.

יצירות מופת קולנועיות בפרספקטיבה פילוסופית

ד"ר שמוגליאקוב פיוטר

2,7077948 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

מאז הופעתו בשלהי המאה ה-19, הפך הקולנוע במהרה לא רק לסוג בילוי פופולארי, אלא גם למדיום אמנותי שבאמצעותו האנושות מעבדת ומייצגת עבור עצמה את "הנושאים הגדולים": האהבה והמוות, האמונה הדתית והערך המוסרי, פוליטיקה, מגדר, שייכות היסטורית וכו' וכו' – במילים, אחרות כל אותם הנושאים בהם עסקו הן האמנות והן הפילוסופיה לאורך תולדותיהן. הסרטים המיטיבים לשקף עבורנו נושאים כגון אלו מזווית חדשה והגורמים לנו להרהר עליהם – לעתים, עשורים אחרי שנעשו – הם יצירות מופת קולנועיות, הנמנות על הישגיה הגבוהים של התרבות במאות ה-20 וה-21. הקורס רודף מטרה כפולה: הכרות עם סדרה של יצירות מופת קולנועיות; רכישת הכלים הביקורתיים לצפייה מעמיקה בסרטים, המבקשת לממש את פוטנציאל המחשבה הטמון בהם. כל שיעור בקורס יוקדש לניתוח עומק של סרט אחד לבמאי חשוב (היצ'קוק, דרייר, ברגמן, לינץ', פון טרייר, קרוננברג, הרצוג ואחרים), תוך שימוש במושגים השאולים ממגוון שיטות פילוסופיות (מאפלטון לדלז, ומקאנט לג'ודית באטלר), אשר יוצגו ויבוארו בצורה נגישה, והמתאימה לסטודנטים ללא רקע פילוסופי.

יסודות המשפט במדינת ישראל

עו"ד תמר גוטגולד כהן

2,7044408 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

בקורס נכיר מושגים ועקרונות בעולם המשפט. נדון בין היתר בחוקי יסוד ובמעמדם הנורמטיבי בהשוואה לחוקה ולחקיקה רגילה, בערכאות השיפוטיות השונות ותפקידן, באקטואליה משפטית בארץ ובעולם, ובתחומי משפט שונים: פלילי, אזרחי - נזיקין, חוזים ועבודה.

כלכלה סביבתית

ד"ר גרינפלד עשהאל

2,7066640 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

כלכלה וסביבה הם שני מושגים מנוגדים לכאורה. אולם בסוף הקורס ניתן יהיה להבין מדוע ניתוח כלכלי חייב להתחשב בהיבטים כלכליים ומדוע ניתוח סביבתי צריך להתחשב בהיבטים כלכליים. במסגרת הקורס נתחיל מהגדרה של יעילות כלכלית של שווקים ואחר כך נסביר מדוע זה לא עובד בנושאים סביבתיים ומה ניתן לעשות. נלמד מה זה ניתוח עלות-תועלת ואיך מממנים תועלות ועלויות של שינויים סביבתיים. לבסוף נקדיש זמן לניתוח של מדיניות סביבתית והשיקולים השונים לשימוש בכלים חלופיים בהסדרה סביבתית.

כשהגיטרה מנסרת: פוליטיקה, חברה ותרבות ברוק הישראלי

ד"ר הוד תמיר

2,7066655 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

תקציר: הפזמונאי יונתן גפן טען בעבר שהיה "מחליף את כל ערימת הספרות העברית המקורית בצעקה אחת של רוק'נרול". על אף שיהיה זה מוגזם לוותר על יצירות ספרות חשובות בתרבות העברית, בהחלט ניתן לציין כי הרוק'נרול טומן בחובו אפשרות ביטוי ייחודית שלא נמצא במקור תרבותי אחר. בקורס זה נעקוב אחר הקשר בין התפתחות הרוק בישראל ואירועים פוליטיים, חברתיים ותרבותיים בתוכם הוא מתקיים. במהלך השיעורים נעסוק בתפקיד שיש לרוק'נרול כמספר את סיפורה של החברה הישראלית משנות ה-60 של המאה העשרים ועד ימינו.

כשסיבה ומגדר נפגשים - סוגיות חברתיות ואקולוגיות

ד"ר גרוסמרק אורנה

2,7077888 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

המסע שלנו יחל מהיכרות עם התפתחות החשיבה הסביבתית לאורך השנים והקשר שלה לתפיסות חברתיות רחבות יותר. לאחר מכן נעסוק בהתפתחות התפיסה המגדרית והשפעתה על השיח החברתי הרחב. נמשיך את המסע עם התבוננות על מפגעים סביבתיים והאופן שבו אוכלוסיות שונות ברחבי העולם נפגעות ממנו ובעיקר מיעוטים, נשים וילדים. נעסוק בחשיבה האקו פמיניסטית, דרכה נדון בחיבור בין מגדר וסביבה. נכיר גם מספר תיאוריות משיקות ודרך נתמקד בחשיפת יחסי הכוח בין ה"אני" ל"אחר" ובהבניית נחיתות ה"אחרים", לעומת הבניית עליונות ה"אנחנו". במהלך הקורס ננתח ביחד נשאים עכשוויים הנוגעים לחיי היומיום של כל אחת ואחד מאתנו כמו למשל: צדק סביבתי והקשר לחלוקת משאבי קרקע ומים ולחלוקת נטל מפגעים סביבתיים, קיימות, צרכנות ותרבות הצריכה, תחבורה ציבורית ופרטית ועוד.

לא (רק) קורבנות! מבטים פמיניסטיים על התנגדות ואוטונומיה

ד"ר דלית שמחאי

2,7098413 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הפמיניזם הוא תנועה ותיאוריה משחררת. אמנם זו גישה ונקודת מבט שמצביעה על הפטריארכיה, על הדיכוי ועל היבטים מגוונים של אפליה ואי-שוויון. אבל זו גם תנועה ונקודת מבט תיאורטית שדורשת חופש ומקדמת שחרור. במסגרת הקורס נתמקד בצורות שונות של התנגדות ואוטונומיה בהקשר מגדרי ועל בסיס ניתוח פמיניסטי. נתמקד ב"אייג'נסי", וגם אם לא נמצא למושג זה תרגום טוב, הרי שלפחות נבין לעומק את משמעויותיו המגוונות. נצא עם נקודת מבט אופטימית.

להתבגר זה כואב

ד"ר רבהון דמתי נטע

2,7077706 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

זהו קורס התפתחותי שמתמקד בשלב אחד משלבי ההתפתחות – שלב ההתבגרות. הקורס יוקדש להתפתחות התקינה בגיל ההתבגרות, לגיל ההתבגרות כשלב רגיש שעלול להיות מצע להופעתן של התנהגויות סיכון, ולהתנהגויות הסיכון אבדנות, הפרעות אכילה והתמכרויות. בגיל ההתבגרות ההתפתחות דורשת מהפרט להגדיר את עצמו מחדש על רקע שינויים גדולים בציפיות של הסביבה ממנו. הצלחה במשימות ההתפתחותיות תלויה בסביבה החברתית והמשפחתית, ובתחנות ההתפתחותיות שעבר הפרט עד להתבגרותו, וזו תקופה רגישה ומאתגרת. על הרקע הזה עלולים להיגרם מצבי סיכון וכאב נפשי רב. ננסה בקורס לחזור לגיל הלא רגיל הזה (שעבור רוב הסטודנטים הוא טרי בזיכרון) ולהתבונן מבפנים ומבחוץ בדרכה.

למי אכפת ולמה? על אחריות חברתית וסמכות פוליטית

ד"ר תמר ברקאי

2,7044401 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

"עם הסמכות באה גם אחריות" הוא עיקרון מקובל בהקשרים חברתיים שונים כגון ביחסים בין הורים לילדיהם, במערכת החינוך, בארגונים חברתיים, בעולם העבודה ובמסגרות פוליטיות וציבוריות. בה בעת, בעקבות תהליכי שינוי שחלו בעשורים האחרונים, העידן העכשווי מאופיין בנסיגה של המדינה מהאחריות החברתית שלה, בפריחה של מקורות סמכות חלופיים למדינה ובדגש על עיקרון האחריות האישית. תהליכים אלה מהווים קרקע פורייה להתפתחות של צורות ומרחבים חדשים של לקיחת והטלת אחריות וסמכות, כגון אקטיביזם צרכני ודיגיטלי. במהלך הקורס נבחן כיצד התהליכים האלה באים לידי ביטוי ברמה הגלובלית והמקומית ומה ההשלכות שלהם על המציאות החברתית והיומיומית שלנו.

למידה חוץ כיתתית

גב' לב נעמה

2,7034558 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס נועד להשתמש במרחב החוץ כיתתי כבסיס לטיפוח פליאה והתבוננות של הלומד מעצמו לסביבה, לחיזוק הקשר לסביבה ולטבע, לעידוד אכפתיות לסביבה ומעורבות חברתית-סביבתית מקומית. הקורס יתקיים ברובו במרחב החוץ כיתתית ויכלול סיורים בסביבה הקרובה וסיורים בפארק הזהב ובגליל. עקרונות הקיימות ילמדו באמצעות חינוך טרנספורמטיבי המשלב בין ידע, רגש ופעולה לכן, מהות הקורס היא ההשתתפות בו. בקורס יוצגו גישות שונות בלמידה חוץ כיתתית כחינוך ערכי והומניסטי. במהלך הקורס יתנו המשתתפים במעורבות אזרחית.

מבוא לאנתרופולוגיה חברתית

ד"ר אורנה גרוסמרק, גב' מירנדה שמש, גב' כרמל קידר

4,7022904 שש"ס, 5 נ"ז, ש'

2,7022902 ת' שש"ס

סוג שיעור: הרצאה + תרגול

הקורס הזה מזמן אותנו לעצור לרגע ולחשוב ביחד קצת על משמעויות, על התרבות, על סמלים, על טקסים ועל ההתנהגות היום-יומית שלנו - מתוך נקודת מבט אנתרופולוגית. בקורס נעסוק במושגי יסוד באנתרופולוגיה תוך התמקדות בתחום של אנתרופולוגיה תרבותית. במהלך הקורס יחשפו הסטודנטים לשדות המחקר העיקריים, שיטות העבודה בדיסציפלינה וללבטים מתודולוגיים ותיאורטיים רלוונטיים. הקורס בנוי כך שיתנו לתלמידים אפשרות לסגל נקודת מבט שונה ורחבה יותר על העולם בו אנו חיים ועל החיים החברתיים והתרבותיים שלנו. במהלך הקורס נתוודע לסוגים שונים של דפוסי מחיה וצורות ארגון חברתי בתרבויות שונות. נבחן את משמעותה של השפה והסמלים כתופעות תרבותיות, נעמוד על ביטוייה השונים של הדת ועל מגוון הדרכים בהן בני אדם בתרבויות שונות נותנים משמעות לחייהם. כמו כן נבחן את האופן שבו אנתרופולוגים פירשו תופעות תרבותיות שונות כגון טקסים, מיתוסים, כישוף ועוד.

מבוא לאקולוגיה

ד"ר גרינפלד עשהאל

2,7066637 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

תחום העיסוק של אקולוגיה, על אקולוגיה ואבולוציה, מהסביבה ליצורים חיים, תכונות הסביבה ומשמעותן לאורגניזמים, השפעת גורמי הסביבה השונים על אוכלוסיות של אורגניזמים, סוגי אינטראקציות כגון תחרות, טריפה, טפילות או סימביוזה בין אורגניזמים, והשפעותיהן על אוכלוסיות האורגניזמים. מאפייני חברות אקולוגיות כגון מבנה החברה, מגוון מינים, סוגים של יחסי גומלין בין מינים בחברות במצב של שיווי משקל לעומת מצבים של הפרעה, שטפי האנרגיה והחומרים בחברה. המערכת האקולוגית; מחזורי מינרלים ותהליכים אקולוגיים טבעיים ומופרעים, השפעת האדם על הסביבה והפרות האיזון במערכת האקולוגית; כגון אפקט החממה והשפעותיו, החור באוזון, הגשם החומצי, זיהום האטמוספירה, הקרקע והמים, בעיות בממשק משאבי טבע, שמירת טבע ומגוון מינים, ועוד. בקורס יוצגו בעיות וסוגיות עדכניות מהארץ והעולם. הקורס כולל שני ימי סיור.

מבוא לכלכלה א' – מיקרו

ד"ר הילה נבו

5,7023463 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

גב' רוזה סרוחנוב שבתאי

7012316, ת'

סוג שיעור: הרצאה + תרגול

הקורס דן במונחי היסוד בכלכלה: מחסור, תפוקה שולית, ביקוש והיצע וקביעת המחירים בתנאי שוק שונים, התערבות ממשלה בשוק - מדיניות מחירים, מסים וסובסידיות. תפקיד ותפקוד משקיים של משקי בית ופירמות.

מבוא לכלכלה ב - מאקרו

ד"ר הילה נבו

7023465, 5 שש"ס, 4 נ"ז, ש'

גב' רוזה סרוחנוב שבתאי

7012317, ת'

סוג שיעור: הרצאה + תרגול

קורס זה מתמקד בתחום המאקרו-כלכלי של המשק. הנושאים שילמדו בקורס הם חשבונאות לאומית, תצרוכת, חיסכון והשקעה, ביקוש מצרפי והכנסה לאומית במשק סגור ופתוח, כסף ובנקאות, מדיניות פסיקלית ומוניטרית במשק סגור ופתוח, מסחר בינלאומי ריאלי ומוניטרי ותיאוריות הביקוש וההיצע המצרפיים כפונקציה של המחירים (מודל AD-AS).
* לא ניתן לחזור על הקורס בפעם שלישית וכישלון כפול יגרור הפסקת לימודים.

מבוא ללוגיקה א'

ד"ר אלי פיטקובסקי

7077710, 2 שש"ס, 2 נ"ז

גב' יעל אשד סילבר

7044425, ת'

סוג שיעור: הרצאה+תרגול

הקורס מהווה בסיס לארגון החשיבה הפילוסופית ושם דגש על פיתוח מיומנויות של חשיבה הגיונית. מבחינה תוכנית: הוא עוסק ביסודות היסטוריים ומושגיים של הלוגיקה, ומתמקד בעיקר בשפת תחשיב הפסוקים. אך הקורס עוסק גם בחשיבה ביקורתית וביישום הולם של הלוגיקה בהקשרים שונים.

מבוא ללוגיקה ב'

ד"ר אלי פיטקובסקי

7077715, 2 שש"ס, 3 נ"ז

גב' יעל אשד סילבר

7077717 ת' 2 שש"ס

סוג שיעור: הרצאה+תרגול

הקורס עוסק בעיקר בשפה פורמלית שהיכרות עמה הכרחית לעיסוק בפילוסופיה עכשווית: תחשיב הפרדיקטים מסדר ראשון. נושאים אחרים בקורס (מושגי יסוד בתורת הקבוצות, תורת הוכחה) ישמשו בעיקר להבנת תחשיב הפרדיקטים. מעבר לפיתוח מיומנויות, הקורס יעניק לתלמידים כלים רבי עוצמה לבחינה שיטתית של טיעונים.

מבוא ללימודי מגדר

ד"ר דלית שמחאי

7022102, 4 שש"ס, 4 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

נתוודע ללימודי המגדר בתחומי דעת רבים ומגוונים ונערוך היכרות ראשונית עם הפרספקטיבות החדשות והשוויוניות שלילמודים אלה מחדירים לתחומים השונים. נלמד מושגי יסוד בתחום לימודים דינמי זה, המאירים באור חדש את ההתפתחות המגדרית בחברה בתחומי הסוציולוגיה, הפסיכולוגיה, הפילוסופיה, ההיסטוריה, הספרות, האומנות ועוד. כן נדון באפיון של חברות פטריארכליות עד ימינו, ונתמקד בסוגיות נבחרות כגון אי-שוויון בין המינים בחיי התעסוקה, בתפקידים במשפחה, בחינוך, בניהול, בפוליטיקה ובעצם ברוב תחומי החיים. בנוסף נלמד על מודלים מדעים חדשניים המהווים אלטרנטיבה למודל המדעי הקלאסי ועל גישות מחקריות לפעילות חברתית. לבסוף נדון בשאלה האם יש לנשים אפיון מהותי וקול פנימי וחברתי מעבר למציאות הפטריארכלית.

מבוא ללימודי עבודה

ד"ר יהל קורלנדר

7022103, 4 שש"ס, 4 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס מבוא ללימודי עבודה מהווה הצצה לחקר עולם העבודה על היבטיו השונים. בקורס נבחן את מוסד העבודה כפי שהתעצב במאות האחרונות הן מבחינה היסטורית והן מבחינה סוציולוגית וכלכלית תוך התייחסות ביקורתית לסוגיות אלו. בקורס יבחנו היבטים תיאורטיים של עולם העבודה כמו תפיסות של זמן וההשפעה של תורות כלכליות ודתיות, אך גם כאלו הנחשבים ליישומים כמו איגודי עובדים, גלובליזציה וגיוון בשוק העבודה.

מבוא למאה ה-20: "בין מלחמת העולם הראשונה לנפילת החומה"

ד"ר הוד תמיר

7077944, 4 שש"ס, 4 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

המאה ה-20 זכתה לכינויים רבים מפי חוקרי וחוקרות התקופה, אולם נראה שאחד ההולמים ביותר הוא "עידן הקיצוניות". זו גם הכותרת לספרו של אריק הובסבאום העוסק במאה זו. נראה כי כמעט בכל תחומי החיים בחנה החברה האנושית את הקצוות אליהם ניתן להגיע. הביטוי לכך הופיע בצורה של הישגים אדירים לצד טרגדיות שלא ידענו קודם. בקורס זה נעקוב אחר תהליכים רב תחומיים שהתרחשו במהלך המאה העשרים ונתמודד עם השאלה העוסקת בייחודה של מאה זו לעמות המאה שקדמה לה. הקורס יעסוק גם "בסיפור היהודי" של התקופה.

מבוא למדעי המיניות (נוירו סקסולוגיה)

ד"ר עמוס גדליהו

7077964, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס מתמקד בביוולוגיה של המיניות ובמיוחד בנוירו-ביוולוגיה של המיניות. הקורס עוסק במיניות במובנה הרחב: קשר זוגי, תשוקה, התמכרויות, תפקוד מיני, עונג, מוטיבציה, אושר, התקשרות ועוד. הקורס יוצר סינתזה בין תחומי ידע שונים כגון פסיכולוגיה וביוולוגיה וכולל רמות אנליזה שונות. הקורס נותן תמונה מעמיקה ועדכנית של חקר המיניות והבנה מערכתית של מדעי המוח מתוך הדוגמה המינית.

מבוא למזרח התיכון המודרני

פרופ' עבאסי מוסטפא

7077910, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס ידון בהיסטוריה המודרנית של אזור המזרח התיכון למן מלחמת העולם הראשונה ועד ימינו. הקורס יתמקד בחקר נושאים פוליטיים, חברתיים וכלכליים ובתמורות שעברו על האזור במהלך מאה השנים האחרונות. הדיון יתמקד בין השאר בתקופות המנדט והכיבוש האירופי, וגם בתקופה שלאחר העצמאות. הדיון יעסוק במדיניות מצרים, תורכיה, ערב הסעודית, אירן, עיראק, ירדן וסוריה. הקורס אמור להקנות לסטודנטים ידע בסיסי וחשוב על האזור שלנו, על המשטרים ואלטיות השלטות, על החברה והדמוגרפיה, על הקשיים והאתגרים הכלכליים, על הסכסוכים והמאבקים ועוד.

מבוא למחלות ומוח

מר מה טוב יואב

2,7077959 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

יעודכן בהמשך

מבוא למטאפיסיקה

גב' להב אילון נועה

2,7023429 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

יעודכן בהמשך

מבוא לסוציולוגיה

ד"ר יהל קורלנדר

2,7011902 שש"ס, 5 נ"ז, ש'

גב' מירנדה שמש, גב' כרמל קידר

2,7011903 שש"ס, ת'

סוג שיעור: הרצאה + תרגול

הקורס עוסק בהקניית מושגי יסוד ותיאוריות מרכזיות להבנת התנהגות חברתית, תהליכים חברתיים ומוסדות חברתיים. הקורס יעסוק בהמחשה וביישום של המושגים, התיאוריות והמחקרים הסוציולוגיים לניתוח והבנה של סוגיות חברתיות ממשיות. בין הנושאים שיידונו: סוציולוגיה כמדע, האספקט התרבותי של החברה, חברות וחינוך, משפחה, קבוצות וארגונים, קונפורמיות וסטייה חברתית, "אחרות" בחברה, ריבוד וניעות חברתית, התנהגות קולקטיבית ותנועות חברתיות, תהליכים דמוגרפיים, קהילות ועיור, תהליכי גלובליזציה.

מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א'

ד"ר אורן רייכמן

2,7013107 שש"ס, 3 נ"ז, ש'

מר יונתן יעקובי

2,7013100 שש"ס, ת' 2

סוג שיעור: הרצאה + תרגול

הקורס על שני חלקיו מקנה מושגי יסוד וידע, שיאפשרו לסטודנטים להיות "צרכנים" ו"יצרנים" נבונים של מאמרים ומחקרים מדעיים. הקורס בסטטיסטיקה א' יקנה ידע בשיטות של עיבוד, תיאור והצגה של נתונים כמותיים במחקר המדעי בתחום הסטטיסטיקה התיאורית: מקום הסטטיסטיקה במחקר המדעי, משתנים, סולמות מדידה, התפלגות שכיחויות, קריאה ובנייה של טבלאות נתונים, תיאורים גרפיים, מדדי מרכז ופיזור, מדדי מיקום יחסי, מתאמים ורגרסיה. עיבוד הנתונים ייעשה במחשב באמצעות חבילת התוכנות SPSS.

מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה ב'

ד"ר רייכמן אורן

7013108, 4 שש"ס, 3 נ"ז, ש'

מר יעקובי יונתן

7013101, ת' 2 שש"ס

סוג שיעור: הרצאה + תרגול

דרישות קדם: מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א'

הקורס יקנה ידע בעריכת מבחנים סטטיסטיים ובעיבודים סטטיסטיים מתקדמים בתחום הסטטיסטיקה הסקתית: רווח סמך לממוצע, עקרונות המבחן הסטטיסטי, מבחני T, ניתוח שונות חד-כיווני, מבחן חי בריבוע, מבחנים למתאמים, רגרסיה. כן יילמדו דרכים שונות לבחינת השפעתו של משתנה מתערב. עיבוד הנתונים ייעשה במחשב באמצעות חבילת התוכנות SPSS.

מבוא לפוליטיקה וממשל

ד"ר ירון ניר-פרייזגר

7066635, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

מדע המדינה, הפוליטיקה והממשל מתמקד בהתנהגות פוליטית, ובוחן יחסי כוח בין קטגוריות שונות. בקורס מבוא זה נכיר מושגים ותיאוריות מרכזיות במחשבה הפוליטית של המאה ה-20, ונבחן את ה"מדינה" כמושג המארגן של העולם המודרני. נעמוד על דרכים שונות להבנת הדינמיקה שבין מוסדות מדינה שונים, ובינם לבין החברה והפרט, ונציב סימני שאלה על יחסי הכוח השונים המתקיימים בתוך המרחב הפוליטי.

מבוא לפילוסופיה חדשה: האמפיריציסטים וקאנט

ד"ר יעל קדר

7066664, 2 שש"ס, 3 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

קורס זה עוסק באחת התקופות המרתקות ביותר בתולדות הפילוסופיה: המהפכה המדעית במאות 17-18. אנו נסקור את הפילוסופים החשובים של התקופה, אשר האמינו כי הדרך היחידה לביסוס ידיעותינו אודות האדם והעולם היא באמצעות הנסיון והשימוש בחושים. נדון בעיקר בלוק, ברקלי, יום וקאנט. הסקירה תתמקד בעיקר בשאלות הנוגעות לתפיסה, ללמידה, לזיכרון, מהות ה"אני", סוגיית הזהות העצמית, טבעה של הסיבתיות, וגבולות הידע האנושי. נבחן את ההשלכות של עמדות ההוגים הנ"ל על חיינו כיום ועל הפילוסופיה בת-זמננו.

מבוא לפילוסופיה חדשה: הרציונליסטים

ד"ר יעל קדר

7066665, 2 שש"ס, 3 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

קורס זה עוסק באחת התקופות המרתקות ביותר בתולדות הפילוסופיה: המהפכה המדעית במאות 17-18. אנו נסקור את הפילוסופים החשובים של התקופה, שחלקם גם היו מדענים פעילים ובעלי שם: דקרט, פסקל, שפינוזה, ולייבניץ. הסקירה תתמקד בעיקר בשאלות הנוגעות בספקנות ובאפשרות ההשגה של ידע ודאי אודות העולם. טבע האל ואפשרות ההוכחות לקיומו, יעמדו גם הם במוקד הדיון, כמו גם טבעם של הגופים הפיזיקליים והחלל, סוגיית הקשר בין הגוף והנפש ושאלת חופש הרצון.

מבוא לפילוסופיה יוונית - אריסטו וההלניסטים

פרופ' שביט אילת

7044437, 3 שש"ס, 3 נ"ז

7044432, ת' 1 שש"ס

סוג שיעור: הרצאה+תרגיל

על אריסטו, פילוסוף ומדען שחי ביוון בעת העתיקה, נאמר: "קיומו של אדם כה חכם הוא הוכחה לקיום האל". הוא עיצב את הגות ימי הביניים, והמדע המודרני שאנו מכירים – בביווגיה, פיסיקה ולוגיקה – צמח מתוך התנגדות לדרכו. בקורס נכיר את הגותו, נלמד כיצד אריסטו עדיין משפיע על חיינו, ונלמד על האלטרנטיביות החשובות שהציעו לדרכו בני זמנו הספקנים, הסטואיקנים וכמובן אפיקורוס. הקורס יכיר לסטודנטים רעיונות ושאלות יסוד אשר עד היום מעצבות את חיינו, כגון כיצד לחיות חיים מאושרים? למה לפחד מהמוות? מהו שהווה, והאם יש לעולם הזה מניע בלתי מונע? נעסוק בחברה ובאנשים שעיצבו את אותן שאלות וכיצד תשובותיהם רלוונטיים לחיינו באלף השלישי. הקורס יכיר לסטודנטים כלי חדש-ישן לשיפור חייהם: חשיבה לוגית ורפלקסיה ביקורתית.

מבוא לפילוסופיה יוונית - סוקרטס ואפלטון

פרופ' שביט אילת

7044415, 3 שש"ס, 2 נ"ז

7044431, ת' 1 שש"ס

סוג שיעור: הרצאה+תרגיל

ערש המחשבה המערבית נוצרה בפוליס היוונית במאה השישית לפני הספירה. הקורס יכיר לסטודנטים כמה מן הרעיונות והשאלות אשר עד היום מעצבות את חיינו, כגון מהו היסוד למציאות בה אנו חיים? האם יש אפשרות לידיעה וודאית של אותה מציאות? מהו 'הטוב'? מהי אהבה? ואיך לחיות מתוך איזון ושלווה נפש? נעסוק בחברה ובאנשים שעיצבו את אותן שאלות יסוד, כגון תלס, סוקרטס, אפלטון ואריסטו, וכיצד תשובותיהם רלוונטיים לחיינו באלף השלישי. הקורס יכיר לסטודנטים כלי חדש-ישן לשיפור חייהם: הדיאלוג הפילוסופי והחשיבה הביקורתית.

מבוא לפילוסופיה של המדע: פוזיטיביזם

פרופ' שביט אילת

7077737, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

החברה שלנו רווית מדע וטכנולוגיה. העדות ליתרונות ולסכנות שבמדע גלויים לעיני כל, אך זמן מועט יחסית מוקדש לברור מושגי היסוד המדעיים. ברור זה יעמוד בלב הקורס. מהי חשיבה מדעית? מה מבדיל בין מדע ללא-מדע? ומה המשמעות התיאורטית והמעשית של מונחים כגון - הוכחה, ניבוי, הפרכה, הסבר וסיבה? הסטודנטים בקורס יבררו את המשמעויות ואופן השימוש במושגים אלו, ויישמו את זווית המבט הרפלקטיבית-ביקורתית על הפרקטיקה הנוהגת בתחום לימודיהם.

מבוא לפסיכולוגיה

ד"ר הדס מרציאנו

7012702, 2+2 שש"ס, 5 נ"ז, ש'

גב' הודיה חיוט

7012703, ת' 1+1

סוג שיעור: הרצאה + תרגול

הקורס נועד להקנות לסטודנטים היכרות עם התחומים העיקריים שבהם עוסקת הפסיכולוגיה וכן עם המושגים המרכזיים של כל אחד מתחומים הללו. נידון בשאלות המרכזיות שבהן עוסקת הפסיכולוגיה תוך התחשבות בהיבטים המחקריים, תיאורטיים והיישומיים. נושאי הקורס יכללו פסיכולוגיה פיזיולוגית, תפיסה, זכירה, הנעה וריגוש, פסיכולוגיה התפתחותית, פסיכולוגיה חברתית, תיאוריות אישיות, אינטליגנציה ומדידתה ופסיכופתולוגיה. בנוסף, במסגרת תרגיל הקורס ייחשפו הסטודנטים לנושאים נוספים תוך חיזוק הנושאים הנלמדים במסגרת השיעורים. מטרת התרגיל היא לעזור לסטודנטים להתמודד עם החומר הרב המוצג במסגרת הקורס.

מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית

ד"ר גולדברג אלון

7169845, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

בקורס זה נפגשים התלמידים עם הרקע הפסיכולוגי להתפתחות הפרט. הם מתוודעים למושגים בסיסיים, למודלים ולתיאוריות, שיאפשרו להם להבין ולדעת על תהליכים תוך נפשיים ועל התנהגות התינוק, הילד, המתבגר, המבוגר והזקן, וכיצד אלה נוצרים ומתפתחים. חומר הקורס משלב דיון בתחומי התפתחות שונים (רגשית, קוגניטיבית, אישיותית, נוירופסיכולוגית, מוטורית, שפתית וחברתית), ובהשקפותם בשלבי חיים שונים.

מבוא לקיימות - סביבה, חברה וכלכלה בעידן של משבר אקלים

ד"ר קרסו רומנו גל

7077963, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יפתח ברקע להבנת הקיימות בראייה כוללת תוך הגדרת מושגים, הכרת דילמות סביבתיות והבנת מורכבות הנושא. בהמשך המשתתפים בקורס יבחרו מקרים מקומיים וגלובליים אותם יחקרו סביב נושאים סביבתיים שונים. לדוגמה: מקדונלדס - רשתות המזון המהיר, מקרה ים המלח, המכונית החשמלית, שונות האלמוגים במפרץ אילת, תרבות צריכה- מכורים לפלסטיק. למידה מעמיקה תעשה סביב מקרים אלה בהרצאות, קריאה, עבודה בקבוצות והצגת משימות. העמקה במקרים אלה תעשה תוך התייחסות לנושאים סביבתיים שונים כמו כלכלה, בריאות, פיתוח בר קיימא, מגוון ביולוגי תכנון ושטחים פתוחים, דלקים פוסיליים ואנרגיות מתחדשות, פערים סוציאקונומיים וצדק סביבתי ותהליכים אקו-פוליטיים מקומיים ועולמיים. הקורס ישלב יום סיור באזור חוף הכרמל.

מבט רב תחומי על ארץ סוערת

פרופ' אמיר גולדשטיין

7044410, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

במאה השנים האחרונות סערה הארץ, שינתה שוב ושוב את פניה וגם בימינו, מתרחשים תהליכים שונים העצבים את דמותה במאה ה-21. הקורס יציע מבט רב-תחומי, כלומר אנושי ומגוון, על התהליכים האלה. הוא יתמקד בגליל וכך יחשוף את האזור בפני הלומדות והלומדים. נבחן יחד שתי פרשיות מפתח מרתקות: 1. יחסי יהודים-ערבים בגליל בתקופת המנדט והדרך בה הובילו להתבססות היהודית וליציאת הערבים מהאזור ב-1948. 2. העלייה הגדולה ויחסי קרית שמונה-קיבוצי הגליל העליון בשנים הראשונות לאחר הקמת המדינה והאופן שבו עיצבו את הקהילה האזורית. נפגוש את הסיפור מעיניהם של האנשים המעורבים, נתבונן על ההיסטוריה, על החברה, על התרבות, על הכלכלה ועל הנוף האזורי, אולם גם נצא מדי פעם להתבוננות על מלמעלה על ההתרחשויות המקבילות ברחבי הארץ כדי לזהות את הדומה והשונה בין מאקרו למיקרו. הקורס יקנה ידע על התהליכים שעיצבו את ישראל וכלים להתבוננות אמפתית ורגישה לצד ראייה ביקורתית של המתרחש סביבנו.

הערה: הקורס אינו מיועד למי שלמד את הקורס 'ההיסטוריון בסערות ההיסטוריה' בחוג ללימודים רב תחומיים.

מגדר בשדה והתנסות מעשית

גב' יעל אשד-סילבר

7077831, 2 שש"ס, 4 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יצור מפגש ולמידה הדדית בין סטודנטיות, סטודנטים ובעלי עניין בעשייה קהילתית-מגדרית, יחשוף את הסטודנטיות והסטודנטים לחשיבות ולפרקטיקה של מעורבות בין האקדמיה והקהילה, תוך כדי התנסות בחוויה אישית, מפגש חברתי והקניית מיומנות בניתוח וברפלקציה העשייה האקדמית-קהילתית. הלמידה בקורס תתבצע תוך כדי התנסות פעילה ברשויות מקומיות, בעמותות חברתיות וסביבתיות ובארגונים חברתיים, במהלכם יתבצע מנטורינג ותיבנה תשתית להמשך תעסוקה עם סיום התואר. במהלך הקורס נקרא נכיר טקסטים וסקרים הרלוונטיים למצב העכשווי בישראל, ונקבל כלים מעשיים בתחום היזמות חברתית, שיתוף

ציבור, חשיבה ביקורתית, מנהיגות ועמידה מול קהל. הסטודנטים והסטודנטיות ישתמשו באותם כלים בפרוייקטים החברתיים שאותם הם מלווים במהלך השנה.

מגדר ומשפט

עו"ד תמר גוטגולד כהן

7045605, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

המשפט ממלא תפקיד משמעותי במאבק לשוויון מגדרי בהיותו כלי מרכזי לשינוי. בקורס זה נכיר את התפתחותו של המאבק הפמיניסטי המשפטי בארה"ב ובישראל (פמיניזם ליברלי, תרבותי, רדיקלי, פוסט מודרני וכו'). נבחן את החקיקה והפסיקה בישראל לאורך של תיאוריות פמיניסטיות, ונדון בסוגיות ספציפיות במאבק הפמיניסטי המשפטי וביניהן: שוויון נשים בעבודה; הריון, לידה והורות; אלימות כנגד נשים; זנות וסחר בנשים; מניעת הטרדה מינית; נשים בצה"ל; נשים במגזר החרדי.

מגדר, אינטימיות ומיניות

ד"ר רות פרסר

7066605, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

קורס זה בוחן שאלות של מיניות, אינטימיות ומשפחה מפרספקטיבה ביקורתית ורב תחומית. הקורס יעסוק בנושאים אלו בהקשרם הלאומי, הגלובלי, הקפיטליסטי, והצרכני; ובהצטלבות בין מגדר, מיניות, גזע, לאום, ומעמד. במהלך הקורס נערוך היכרות עם דיונים בהקשר הישראלי ומעבר לו, ונבקש לענות על השאלות: אילו שינויים ניתן לאתר בתצורות של מיניות ואינטימיות? מה בין תרבות הצריכה לאהבה? כיצד מנוהלים כישלונות בעמידה בציפיות החברתיות וסטיות מתסריטים נורמטיביים? מתי ובאילו תנאים מתקיימת בחירה? האם מיניות, אינטימיות ומצב משפחתי מסמנים זהות? ומה גלובלי באינטימיות ומשפחה?

מדינה קטנה עם שפם: ישראל עד 1967

ד"ר שילון אבי

7077908, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הניצחון הישראלי במלחמת ששת הימים, הרחיב את גבולות המדינה, שינה את מעמדה הבינלאומי והשפיע על יחסי ישראל עם הפלסטינים. בקורס זה נבחן את ישראל "המוקדמת", זו שלפני כיבוש השטחים, שהונהגה תחת הדומיננטיות של שלטון מפא"י. בקורס זה נלמד ונעמיק את בחינתה של ישראל בשנותיה המעצבות ונסה לענות, בין היתר, על השאלות הבאות: מה היו הסוגיות העיקריות שבמחלוקת לפני 67? כיצד נבנתה החברה הישראלית בשנים אלה? מה היו האירועים הגדולים שהגדירו את המדינה? איך נראתה המערכת הפוליטית עד 67? ועד כמה המלחמה שינתה את פניה של ישראל?

מדיניות ציבורית סביבתית

ד"ר אריאלי תמר

7077903, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

מדיניות ציבורית עוסקת בתהליכי ניהול וקבלת החלטות של המדינה ורשויותיה וכן ביצוען על ידי מגוון שחקנים נוספים - קבוצות אינטרס ותנועות חברתיות עמותות ותאגידים פרטיים. מכאן משמעות גדולה לתחום המדיניות הציבורית הסביבתית, המשקפת את רמת הדחיפות שהמדינה מייחסת לסוגיות סביבה ואת המשאבים שהיא משקיעה להתמודדות איתן. בקורס נכיר את הזירה הפוליטית בה מתגבשות קואליציות של בעלי תפקידים ואינטרסים מגוונים המעצבות מדיניות סביבתית. דרך ניתוח חקרי מקרה מגוונים, נבחן באופן ביקורתי את המדיניות הסביבתית הישראלית בהשוואה למדינות ה-OECD, ונבין מדוע שוב ושוב ישראל אינה עומדת ביעדים שהיא מציבה לעצמה בוועדות האקלים הבינלאומיות. במסגרת הקורס, הסטודנטים ירכשו מיומנויות מעשיות בתחום המדיניות הציבורית הסביבתית – זיהוי בעיה סביבתית בעלת השלכה לתחום מדיניות, וכן כתיבת נייר מדיניות המתווה שינוי מדיניות ביחס לאותה בעיה.

מדעי המוח לחוקרי תודעה

ד"ר מנשה שי

7077922, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

יעודכן בהמשך

מדעי הרוח הדיגיטליים

ד"ר אליעזר שריאל

7066657, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יציג את האפשרויות הגלומות בעולם המחשבים לקידום ולפיתוח מדעי הרוח.

מהפאב לצלחת: מסע היסטורי בעקבות תרבות האוכל והשתייה במערב

ד"ר מירב שניצר

7044430, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

מה הקשר בין הפאב הראשון באנגליה לצלבנים בירושלים? מדוע חשוב לדעת שנוזרים באיטליה שתו יין ובבלגיה בירה? מה מפתיע בחורבות מאפייה יהודית בגרמניה? ומה הקשר בין הגשרים הכי יפים באירופה לבשר איכותי? השאלות האלה הן חלק מהשאלות בהן נעסוק בקורס במטרה להכיר צדדים חדשים ומרתקים בתרבות המערב. עד לפני מספר שנים תהו היסטוריונים האם אפשר ללמוד היסטוריה מתוך מחקר על אוכל ושתייה? האם תולדות היין והבירה נחשבים היסטוריה "רצינית"? היום היסטוריונים מבינים שאלה שאלות מרכזיות, שהשילוב בין מקורות כתובים וממצאים ארכיאולוגיים בנושאים האלה, מאפשר זוויות ראייה חדשות ומרתקות על תרבות המערב, כך מתאפשרת הכרות עם עולמם של האנשים והנשים, ועם סיפורים מרתקים שלא היו ידועים עד כה. בקורס נכיר את המחקרים החדשים ביותר בתחום, נקרא ונדון במקורות ובמצאים, אולי גם נצליח לטעום ממש מהצלחת, אולי גם מהפאב.

מוטיבציה אנושית

ד"ר קרש נעם

7077703, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יעסוק במוטיבציה אנושית באופן רחב כפי שתחום זה נחקר כיום במדעי הפסיכולוגיה והקוגניציה. הקורס ישלב מודלים תיאורטיים ומחקרים אמפיריים מתחום הפסיכולוגיה החברתית וחקר הקוגניציה העוסקים בבסיס המנגנוני של מוטיבציה וכן, באופן שהיא מניעה התנהגות. בין השאלות שיעלו בקורס ועליהן נדון: מהם הצרכים הבסיסיים וכיצד הם מניעים התנהגות, מהו הבסיס המוחי של מוטיבציה, כיצד תבניות חשיבה משפיעות על מוטיבציה, אילו מוטיבציות מודעות ולא מודעות קיימות, כיצד מוטיבציה באה לידי ביטוי בפסיכופתולוגיה (דיכאון, פרקינסון) ועוד. בנוסף, הקורס יחשוף את הסטודנטים למחקרים מתוך הפסיכולוגיה החברתית הנוגעים להשגת מטרות: כיצד נכון להציב מטרות, כיצד המוטיבציה מושפעת מהתקדמות לעבר המטרה, כיצד מתמודדים עם מכשולים בדרך להשגת המטרה וכיצד מתמודדים עם מטרות מתחרות לבסוף, נציג תוכניות התערבות עדכניות להגברת המוטיבציה האנושית.

מלחמות מבחץ ומלחמות מבפנים: היסטוריה, תרבות וחברה בישראל 1948-1987

ד"ר תמיר הוד

2,7077868 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יציע דיון ביקורתי באירועים שהתרחשו במהלך עשרים השנים שבין 1967 ו-1987. מדובר בשני עשורים שאת השפעתם הכבירה אנו חווים בכל תחומי חיינו כאן וששינו ללא היכר את פניה של החברה והתרבות הישראלית. השלכותיה של תקופה זו מהדהדות בעיצובה של הזהות הישראלית מאז ועד היום. הצגת הרקע ההיסטורי הנדרש תשולב בשדות שונים של תרבות: שירים פופולריים, קולנוע, דימויים חזותיים ועוד. הדיון הביקורתי שיתקיים באמצעות שילוב המחקר ההיסטורי עם הטקסטים התרבותיים יסייע לנו לבחון מחדש כמה מהאירועים החשובים ביותר בהיסטוריה הקרובה של מדינת ישראל. בין יוצרי הטקסטים התרבותיים המופיעים בקורס נמצא את מאיר אריאל, שלמה ארצי, להקת החיפושיות, חנוך לוין, אריק איינשטיין ועוד רבים.

מנפוליאון עד אלנבי: ארץ ישראל במאה ה-19

ד"ר קדרון ענת

2,7077942 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הגילוי מחדש " של ארץ ישראל במאה ה-19 הפך אותה ממחוז בעל חשיבות מועטה באימפריה העות'מנית לאזור בעל חשיבות מרכזית באזור ובהיסטוריה העולמית. ההיסטוריה של ארץ ישראל במאה הי"ט משקפת במידה רבה תהליכים מקומיים ותהליכים עולמיים, במיוחד מאבקים בין המעצמות העולמיות המובילות באותה התקופה. זוהי אחת התקופות המרתקות בתולדות ארץ ישראל: תקופה בה אימפריה החליפה אימפריה, בה המערב (כמעט) השתלט על המזרח, בה השתנתה אוכלוסיית הארץ וגדלה, רוחות של מודרנה החלו לנשב והביאו איתם סדרי שלטון חדשים, תשתיות, אנשים אחרים - ובעיקר שינו את פניה של הארץ. הקורס יתמקד באופן שבו באו תהליכים אלה לידי ביטוי בהיבטים השונים של תולדות ארץ ישראל ואת השפעותיהם על הנוף היישובי. בנוסף נכיר את תחום הגיאוגרפיה ההיסטורית, דרכי המחקר וההיסטוריוגרפיה של תחום זה, מתוך התמקדות בפיתוח חשיבה ביקורתית ביחס למקורות מידע שונים.

מציידים לקטים לחקלאים ורועים

פרופ' גונן שרון

2,7012344 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

סקירה של ההיסטוריה של יחסי אדם סובב לאור הממצאים הארכיאולוגיים והאנתרופולוגיים ופרשנותם. מעקב אחרי דרכו של המין האנושי מכלי האבן הראשונים ועד הקמת הערים הראשונות והערכת תפקידה של האבולוציה התרבותית והטכנולוגית בקביעת בסיס קיומו של האדם ממשמשמש למייצר מקורות המזון בסביבה שבה הוא חי. הקורס מתחלק לשלושה חלקים: 1) פרקי מבוא במחקר הארכיאולוגיה, האנתרופולוגיה והסביבה הקדומה; 2) האדם כצייד לקט בסביבה הקדומה החל מלפני מיליון וחצי שנה; 3) האדם כמעצב הסביבה בה הוא חי - יישובי קבע, חקלאות, מכרות וערים (מלפני כ-10,000 שנה). דוגמאות קונקרטיות יובאו מאתרים וממצאים מעמק החולה.

מקום לדיאלוג

טרם נקבע

2,7077931 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

יעודכן בהמשך

ניהול ויישוב סכסוכים: מתיאוריה למעשה

ד"ר אריאלי תמר

4,7077890 שש"ס, 4 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הסכסוך הוא תופעה מרכזית בחוויה האנושית, הן הרמה האישית והן הרמה החברתית-פוליטית. בקורס נלמד תאוריות מרכזיות בחקר סכסוכים, ומגוון אמצעים למניעה, התמודדות, הגבלה, ופתרון סכסוכים. הקורס יקנה כלים לניתוח הגורמים לסכסוכים ולבחנה בין סוגי סכסוכים. דרך עיסוק בחקרי מקרה היסטוריים כגון מלחמת האזרחים בארה"ב, האפרטהייד בדרום אפריקה, והסכם יום שישי הטוב בצפון אירלנד, נבחן את אתגר היישום של תובנות תאורטיות.

ניהול משאבי טבע וסביבה

מר אורי אילן

7077902, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

ההתמודדות עם אתגרי משבר האקלים, הפכה בשנים האחרונות מורכבת משהייתה בעבר, מסיבות רבות. בעוד שבשנות השבעים הדגש היה על הפחתת המפגעים הסביבתיים, כיום הפרקטיקה הנוהגת מכוונת יותר למניעת המפגעים מלכתחילה, ולשמירה על משאבי הטבע, ועל ערכי הנוף והמורשת, וזאת באמצעות כלים מגוונים, הנמצאים תדיר במתח שיוצרים צרכי הפיתוח של האדם. קיימות היא תפישת עולם תרבותית שאומרת שבדור שלנו צריך להיות אחראי למען הדורות הבאים ולשמור על משאבי הטבע הקיימים לרשותנו, ולכן עלינו להימנע מפגיעה באוצרות הטבע. בישראל, השימוש במושג שמירה על משאבי טבע, אחר להיטמע בשלמותו בשיח המקצועי והציבורי, בעיקר בגלל התפישה המיושנת, שמשאבי הטבע הם חומרים שהטבע מספק לתועלתו של האדם, כמו מים, חומרי דלק למיניהם, מחצבי מינרליים, לתעשייה ולשוק הפיננסיים, כמו מתכות יקרות, יהלומים ואבני חן – כמעט כל אלה לא היו בנמצא בארץ ישראל הקטנטנת, או שהיו, כמו המים, בחוסר גדול.

נפלאות המוח היולד: מיניות, תודעה ואבולוציה

ד"ר דהאן אורלי

7077798, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס ידון במדע הלידה האנושית, ובעיקר ב"תודעת לידה" – מצב התודעה המיוחד בזמן לידה פיזיולוגית. זוהי חוויה עוצמתית וייחודית שמתקבלת בזכות תזמורת של הורמונים, גוף, מוח ותודעה – כולם שזורים זה בזה בתהליך מופלא שעוצב במשך מיליוני שנות אבולוציה. אירוע הלידה הוא אירוע קצר יחסית בזמן, אבל במשך רוב העבר האבולוציוני שלנו היה זה אירוע קריטי במונחים של הישרדות והתרבות. כיום המיילדות המודרנית מצילה חיים של יולדות ויילודים, אבל גם כיום יש ללידה השלכות בריאותיות: פיזיולוגיות ונפשיות. בקורס נכיר את הצדדים הפחות מדוברים של מדע הלידה האנושית: הצדדים האפלים (כגון "מפלי התערבויות") והצדדים המוארים (כמו "סינדרום הסופרוומן"), ונבדוק כיצד ניתן להסביר תופעות אלה מנקודת מבט אבולוציונית. נדון בחשיבות הסט וסטינג בלידה, בקשר שבין סוגי רפלקסים בלידה לבין מיניות, וגם בפרדוקס של הלידה המודרנית, והאם הוא ניתן לתיקון.

נשים בתנועה- פרספקטיבות פמיניסטיות להגירה ופליטות

ד"ר פרסר רות

7077896, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

נכון לשנת 2020, למעלה מ- 80 מיליוני בני אדם נעקרו או ברחו מביתם או מולדתם וכ 200 מיליונים הגרו בחיפוש אחר עבודה; 50% מתוכם הן נשים ונערות. קורס זה בוחן היבטים מגדריים של הגירה ופליטות ואת מערך יחסי הכח והזהויות שתנועה גלובאלית בסדר גודל כזה מייצרת. במהלך הקורס נברר קטגוריות כמו גבול, אזרחות, לאומיות, בטחון, רב תרבותיות, וזכויות אדם מפרספקטיבה מגדרית, ונכיר גם את ההקשר הישראלי. הקורס יעסוק בהצטלבות בין מגדר, גזע ומיניות (intersectionality), ובהשלכות של אלו על מציאות חייהן של נשים בתנועה. המסגרת התיאורטית מתבססת על דיון רב תחומי משדות ידע מגוונים כמו סוציולוגיה, אנתרופולוגיה, יחסים בינלאומיים, מדיניות ציבורית, גאוגרפיה חברתית, לימודי תרבות, והיסטוריה.

נשים ובריאות נפש

ד"ר מור אביגיל

7023424, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

בקורס זה נעסוק בסוגיות הקשורות לבריאות נפשה של האישה. נתמקד בהפרעות הנפשיות האופייניות לנשים כגון הפרעות דימוי גוף, הפרעות באכילה והפרעות אכילה, דיכאון, הפרעות בתפקוד המיני וכו'. נעמיק בהבנת הגורמים להפרעות אלה, כולל הסיבות לייצוג הגבוה של נשים בהן. בנוסף נבחן את הטיפול הפסיכולוגי המועדף לטיפול בנשים, שהינן החלק הארי של צרכני הטיפול הפסיכולוגי, על מנת להתוודע לכל אותן התערבויות שבכוחן לסייע לנשים להתגבר על האתגרים הנפשיים שבהם הן נתקלות. זהו קורס חשוב ביותר לכל מי שחושבים וחושבות לפתח קריירה מקצועית בתחום בריאות הנפש.
קורס זה אינו מיועד למי שלמד את הקורס "פסיכולוגיה של נשים".

סוגיות אקולוגיות בגליל

ד"ר חגי שמש

7055501, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

דרישות קדם: מבוא לאקולוגיה

מטרות הקורס הכרת המערכות האקולוגיות השונות שקיימות בגליל. הקורס בנוי סביב קבוצה של מיני מפתח כאשר בכל שיעור נכיר מין חדש ונדון במאפייניו ובתהליכים האקולוגיים להם הוא שותף. מתוך ההכרות עם מינים ספציפיים יחשפו הסטודנטים לעקרונות כללים באקולוגיה מתוך שימת דגש על חשיבותם בגליל.

סוגיות בגבריות בעידן הנוכחי

ד"ר זאביק גרינברג

7077961, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

מה בין זכר לבין גבר? זכר הוא תוצר תהליכים ביולוגיים ואילו גבר הוא תוצר חברתי. גבריות נבנית, מוערכת ונמדדת על ידי החברה. החברה מבנה גבריות מסוגים שונים בכדי לענות על צרכיה. קורס זה יציג תיאוריות מרכזיות ביחס לגבריות, תוך דגש על היבטים פסיכולוגיים וסוציולוגיים. בקורס נעסוק בהיבטים שונים של גבריות תוך התייחסות לאישי ולחברתי. נבחן זהויות גבריות והצגתן במרחב תוך התייחסות ביקורתית להגדרה של גבריות בחברה הישראלית.

בחלקו הראשון של הקורס נציג את הבסיס התאורטי של חקר הגבריות ובחלקו השני של הקורס נדון בביטויים של גבריות במרחב האישי, בזוגיות ובחברה הסובבת. נבחן את הקשרים השונים של גבריות במערכות יחסים ובזוגיות.

סוגיות בהיסטוריה התרבותית של ארצות הברית

ד"ר גיל גלזר יערה

7034578, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: קורס מקוון

הקורס עוסק בהיסטוריה התרבותית של ארצות הברית לאורך כמאה שנים מעצבות: ממלחמת האזרחים האמריקאית במחצית המאה ה-19 ועד לשנות השבעים במאה ה-20. במסגרת הקורס נבחן אירועים וסוגיות היסטוריים במהלך השנים הללו, תוך הסתמכות על מקורות תרבותיים כגון תרבות חזותית לגוניה, מוזיקה וספרות. הקורס מתמקד בארבע תקופות וסוגיות מפתח: א. העבדות ומלחמת האזרחים; ב. השפל הכלכלי וה"ניו-דיל"; ג. המלחמה הקרה; ד. התנועות החברתיות של שנות הששים והשבעים במאה ה-20.

סוף עונה: על אקלים ואופנה

גב' מיטל פלג

7077950, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

מה הקשר בין שונית אלמוגים לגיינס, האם H&M טובים יותר לסביבה משאנל, מה הן ההשלכות הסביבתיות וחברתיות של תעשיית האופנה ואיך הבגדים שלנו הפכו לתעשייה השנייה המזהמת ביותר בעולם?

במסגרת הקורס נתמודד עם השאלות האלה ועוד באמצעות הרצאות, דיונים בכיתה, מפגשים עם מומחים מתעשיית האופנה ועבודת גמר.

תעשיית הטקסטיל היא מהתעשיות המזהמות ביותר בעולם. היא מייצרת זיהום נרחב בכל אחד משלבי הייצור, החל מגידול הכותנה וצביעתה, דרך השינוע הגלובלי, המגביר את זיהום האוויר ועד להטמנה בסוף השימוש והגדלת כמות המיקרו פלסטיקים בים. בנוסף, היא גם מהתעשיות המנצלות ביותר בעולם, המתבססת על כוח אדם זול במדינות עולם שלישי, ובעיקר על נשים וילדים.

בשנים האחרונות המודעות להשלכות הסביבתיות ולמחיר החברתי של תעשיית האופנה המהירה הולכת ומתגברת. אסונות כדוגמת אסון רנה פלאזה, לצד תנועת מהחברה האזרחית כתנועת fashion revolution ו-clean clothes campaign הובילו כולם יחד להיווצרותה של תנועת אופנה איטית, ערה ובולטת, המבוססת על נשים גם כן, ומהווה במובנים רבים, את עתידה של תעשיית האופנה. בבסיס התנועה פועלות יחדיו צרכנים וצרכניות המחפשות אחר אלטרנטיבות לצריכת אופנה הוגנת, יצרני אופנה המחפשים אחר דגמי ייצור ומסחר אלטרנטיביים ברוח הקיימות ואקטיביסטיים אופנה.

במסגרת הקורס נכיר את ההשלכות הסביבתיות והחברתיות של תעשיית האופנה, נבחן את ההקשר התרבותי וחברתי של עליית האופנה המהירה ונעמיק בפתרונות הקיימים והעתידיים לתעשיית האופנה. לקורס יהיו שלושה חלקים אשר נבנים האחד על השני, כאשר כל חלק יכיל הסתכלות גלובלית והסתכלות לוקאלית – ישראלית.

סוריה בעת החדשה

פרופ' עבאסי מוסטפא

7098450, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס ידון במגוון רחב של נושאים הקשורים לסוריה במאה השנים האחרונות. הדיון יעסוק בין השאר במבנה הדמוגרפי והחברתי של המדינה ובתמורות הפוליטיות, החברתיות והכלכליות שעברו עליה מאז עצמאותה בשנת 1946 ועד השנים האחרונות. דגש מיוחד יינתן למשטר הבעת' בתקופת הנשיא חאפד אסד מאז עלייתו לשלטון בשנת 1970 ועד מותו בשנת 2000, ולמשטר של בנו בשאר אסד מאז עלייתו בקיץ שנת 2000. כמו כן הקורס יעסוק ביחסים בין סוריה לשכנותיה ובמיוחד ישראל ולבנון. במעמדה של סוריה בזירה הבין ערבית והזירה הבין לאומית בכלל ובסיבות לפרוץ המלחמה בסוריה בשנת 2011.

סט וסטינג- עיצוב, ניווט והסבר החוויה האנושית

ד"ר דהאן אורלי

7077901, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

חוויות קצה חיוביות (Positive peak experiences) הן חוויות התורמות למימוש עצמי, התפתחות עצמית ורווחה נפשית. לרוב מדובר בחוויות שמייצרות תחושת פליאה (awe) ותחושת העצמה. לעומתן, כולנו התנסינו גם בחוויות שליליות, שעשויות להיות לא נעימות עד טראומטיות. הקורס יעסוק בתיאוריית הסט וסטינג (הלקוחה ממדע הפסיכדליה) – על פיה חוויות סובייקטיביות קיצוניות ("חוויות קצה") מושפעת מיידית על ידי ה"סט" (מכלול הגורמים הפנימיים שאדם מגיע איתם לחוויה), וה"סטינג" (מכלול הגורמים שעומדים האדם נמצא באינטראקציה בזמן החוויה עצמה). תחת ה"סט" נכללים גורמים כגון אישיות, הכנה לחוויה, ציפיות ורצונות, ואילו תחת ה"סטינג" נכללים גורמים תרבותיים והסביבה הפיזית והסוציאלית בזמן החוויה עצמה. בקורס נדון בתיאוריה זו לגבי חוויות שונות, ונסה להבין האם התיאוריה ניתנת ליישום לגבי כל חוויה אנושית יומיומית, ולא רק לגבי חוויות קצה. נדון בשאלה האם הסט והסטינג עשויים לאפשר לא רק הסבר בדיעבד של אופי החוויות האנושיות, אלא גם לאפשר עיצוב וניווט חוויות לקצה החיובי יותר בתחומי חיים שונים.

סכנה כפולה: הישרדות של נשים בשואה

ד"ר ניר פרייזגר ירון

7077930, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

בתקופת השואה נשים יהודיות עמדו בפני סכנה כפולה: כוונת הגרמנים להשמיד כל יהודי באשר הוא והפגיעה בסיכויי ההישרדות שלהן עקב היותן נשים. בקורס נדון בשאלה מדוע נשים ניצבו מול "סכנה כפולה" ובכלל בשאלת מקומו של המגדר באותה תקופה ובחקר השואה לאחר סיום המלחמה. נעיין בכתבים שנכתבו על ידי נשים בגטאות ובמחנות, בעדויות שניתנו לאחר תום המלחמה ובספרות שנכתבה על ידי ניצולות. ננסה להבין את החוויה הסובייקטיבית של נשים במקומות שונים ובזמנים שונים. מכאן נעלה שאלות הנוגעות בגבורה כמו: מהי גבורה נשית? האם הגבורה באה לידי ביטוי רק בלחימה? האם גבורה נשית ייחודית ושונה מגבורה של גברים?

סמינר במקבץ היסטוריה של ישראל – קברי צדיקים ומקומות קדושים: מאגיה, היסטוריה ואנתרופולוגיה

בפריפריה הישראלית

ד"ר חריף חנן

2012348, 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

סוג שיעור: סמינר

דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית

מקום קדוש הוא אתר או קבר שישנה מסורת הקושרת אותו לאירוע היסטורי בתולדות עם ישראל, או שלפי המסורת קבורה במקום "אישיות תנכית או תורנית בעלת שם [...] אתרים אלה משמשים כמקום עלייה לרגל, תפילה וכינוס של הציבור הבא להתפלל שם במשך כל ימות השנה ובעיקר בחגים, בחודשי אלול ותשרי, בראשי חודשים ובימי הילולה" (מתוך ויקיפדיה, על פי אתר משרד הדתות)

כיצד הופך מקום ל"קדוש"? מה עושים במקום כזה? מה הקשר בין קבר לבין קדושה? מתי 'קודשו' המקומות הקדושים? איך קרה שרובם המוחלט של המקומות הקדושים נמצאים דווקא באזור הצפון ובגליל (ראו: "רשימת המקומות הקדושים בארץ ישראל", אתר המשרד לשירותי דת)? ומה לגבי מקומות קדושים בארץ אשר אינם יהודיים? הסמינר עוסק בשאלות אלה ובשאלות הנגזרות מהן. לצד הלמידה, הסטודנטים יערכו (בהנחיית המרצה) מחקר עצמאי שיוקדש ל"מקום קדוש" בו יבחרו

סמינר במקבץ לימודי מגדר- האם לנפש יש תרבות?

ד"ר רות פריסר

2077833, 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

סוג שיעור: סמינר

דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית

קורס זה מבקש לבחון את הנפש כתוצר של תרבות, כלומר תלוית זמן ומקום, ונתונה במארג של יחסי כח. הדיון יעסוק הן בתהליך ייצור הידע בנושאים שונים (כגון פוסט טראומה, מיניות, דכאון גברי, אימהות) והן בתוצרים התרבותיים של ידע מדעי בתחום הנפש. נערוך היכרות עם גישות שונות ודילמות העולות מהתפיסה התרבותית ונעסוק בנפש מפרספקטיבה רב תחומית (היסטוריה, אנתרופולוגיה, לימודי גבריות, פילוסופיה, פסיכואנליזה).

סמינר במקבץ לימודי מגדר – סיפור משלך: אוטוביוגרפיות ונרטיבים על מגדר ומגוון

פרופ' הגר תמר

2098759, 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

סוג שיעור: סמינר

דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית

סיפורים הם הדרך בה נשים וגברים מעניקים לעולמם והתנסויותיהם. סמינריון זה משתמש בסיפורים כדי לייצר ידע בנושאים שונים מפרספקטיבה מגדרית ותוך מודעות למגוון אתני, מעמדי, לאומי ועוד. בסמינר נבחן כיצד מהווה הנרטיב כלי מחקרי; מתי הוא אפקטיבי ליצירת ידע; איזה סוג של ידע הוא מייצר; מהי אתיקה במחקר כזה; מהי חשיבות הנרטיב האישי של החוקר.ת; וכיצד ניתן לתעד מחקר כזה בדרכים יצירתיות. בין השאר יילמד השימוש בז'אנר האוטו-אתנוגרפי – המעמיד במרכז את הסיפור החברתי תרבותי של האני. מחקר כזה מאפשר ללמוד מהתנסותו.ה היחיד.ה כיצד פועלים מנגנונים של דיכוי חברתי-מגדרי וכיצד אפשר להתמודד איתם ולפעול נגדם. הסטודנטים.ות יבצעו מחקר נרטיבי על נושא לפי בחירתם.ן בליווי המרצה תוך נתוח מקרה המבחן באמצעות תיאוריות (פמיניסטיות ובקורתיות) רלבנטיות.

סמינר במקבץ ממשל ומדיניות- ישראל – העשור הראשון

ד"ר שילון אבי

2+2, 7077919 שש"ס, 6 נ"ז

סוג שיעור: סמינר

דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית

הקונפליקט הוא תופעה טבעית באינטראקציה בין בני אדם ברמה האישית והקבוצתית על אך שנתפס כערעור על הסדר החברתי. קונפליקט חברתי הוא קריאה להעמיק את התייחסותנו לאופן חלוקת משאבים והטיפול במגוון הצרכים האנושיים. מטרת הסמינר היא להקנות כלי חשיבה וניתוח ביחס לקונפליקט חברתי-מרחבי, תוך לימוד ומחקר משותפים אודות קונפליקט מוכר בסביבת חיינו. נעסוק בתופעת הקונפליקט כאמצעי אנושי מרכזי לערער על הסדר הקיים ולקדם מטרות לאומיות, חברתיות ופוליטיות, ובכך לעצב לחדש את פני המרחב הפיזי, החברתי, הכלכלי והסביבתי. נתנסה במתודולוגיות לזיהוי מגוון אינטרסים וביטויים של כוח הבאים לידי ביטוי במחאות חברתיות, מהפכות פוליטיות ומלחמות. נכיר את הפוטנציאל והמגבלות של תקשורת ודיפלומטיה, הידברות ופיוס.

סמינר במקבץ סביבה וחברה

ד"ר קרסו רומנו גל

2+2, 7031310 שש"ס, 6 נ"ז

סוג שיעור: סמינר

דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית

אוריינות סביבתית הוגדרה על ידי ארגון אונסק"ו כ"כלל המיומנויות הבסיסיות המאפשרות לאדם לדעת, להבין ולהעריך את מצב איכות הסביבה וההידרדרותה, לרצות לפעול למען שיפורה ולהתנהג בהתאם". רכישת אוריינות סביבתית היא הכרחית לצורך התמודדות עם המשבר הסביבתי, והיא המטרה העיקרית והחשובה ביותר של החינוך הסביבתי. אנו נלמד ונחקר מה משפיע על אדם להתנהג בצורה שהינה מיטיבה או מזיקה לסביבה, תוך שימוש בגישות מתחום החינוך, הפסיכולוגיה, הסוציולוגיה והאנתרופולוגיה, הפילוסופיה, הכלכלה והמדע. אופיו הבינ-תחומי של הקורס מאפשר ראייה רחבה של קשרי הגומלין שבין האדם לסביבתו. הקורס יתקיים במתכונת של הרצאות, דיונים ומפגשים אישיים.

סמינר במקבץ סוציולוגיה - בין מזרח למערב- תודעת מרחב, זהות ותרבות במסעות גילוי עולמיים.

ד"ר אבט עודד

2+2, 7077826 שש"ס, 6 נ"ז

סוג שיעור: סמינר

דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית

בסמינר נעייין בטקסטים ראשוניים ובספרות מחקר אודות סיפורי מסע מהעת העתיקה ועד המאה ה-19, ואחר והאופן בו הם תרמו לעיצוב של תרבויות באסיה ובאירופה ולהרחבת גבולות התודעה האנושית בנוגע לעולם ולמקומנו בתוכו. באמצעות נקודת המבט האנתרופולוגית-היסטורית נפליג ונרכב בעקבות גאוגרפים, מצביאים, סוחרים, סופרות, יורדי ים, נזירים, מיסיונריות והרפתקנים, שמסעותיהם היוו ראש חץ בהצאת תהליכים של העברת ידע, חילופי רעיונות, הפצת סחורות, הנחלת אמונות, יצירת קשרים דיפלומטיים, הגירה והשתלטות קולוניאלית. רשמי המסעות של נוסעים ידועי שם כאלכסנדר מוקדון, הלנה הקדושה, הנזיר סואן דזאנג, מרקו פולו, איבן בטוטה, האדמירל ג'ינג חה, פרדיננד מגלן, מתיאו ריצ'י, ג'יימס קוק, מרי אליזה רוג'רס ואחרים, ישמשו אותנו כדי לדון בנסיבות ההיסטוריות וברקע התרבותי להשפעות ההלניסטיות על מרכז ודרום אסיה, ביסוס מעמדה הפוליטי והדתני של ארץ הקודש כמוקד עליה לרגל, התפשטות הבודהיזם ברחבי אסיה, תור הזהב של הסחר הערבי באוקיינוס ההודי ובדרך המשי, סחר התבלינים וראשית עידן התגליות והכיבושים הקולוניאליים, השפעת תרבותה החומרית של אסיה על הכלכלה והחברה האירופית, האצת הקפיטליזם באירופה, תחיית הזיקה של הוגים ומדינאים אירופים כלפי ארץ הקודש ועוד. סיפורי המסע שייבחנו בסמינר יתרמו להבנה טובה יותר של העוצמה הגלומה ביצר הסקרנות האנושית ובחתיירה לידע, ובהשפעתן מרחיקת הלכת על תרבויות אסיה ואירופה ועל ההיסטוריה של קשרי מזרח ומערב לאורך אלפי שנות היסטוריה. לצד הנושאים העיוניים שיידונו בסמינר, מטרתו תהיה להקנות למשתתפים כלים לחיבור עבודות אקדמיות ברמה הנדרשת מסמינר מתקדם במדעי החברה והרוח ובקיאיות בכללי הכתיבה האקדמית.

סמינר במקבץ סוציולוגיה - זהות, משמעות ויחסי כוח

ד"ר תמר ברקאי

7033910, 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

סוג שיעור: סמינר

דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית

השאלות "מי אני?" ו"לאן אני שייכת?" הפכו לסוגיות מרתקות ובערות גם מבחינה אישית וגם מבחינה חברתית-פוליטית בעידן העכשווי של שינויים שמתרחשים בקצב מסחרר. במסגרת הסמינר נדון בתהליכים של גיבוש והבניית זהויות אישיות וקולקטיביות (מגדריות, מעמדיות, אתניות ועוד) ובקשר שלהן לתחושות של שייכות וזרות במרחבים המקומי, הגלובלי והדיגיטלי. באמצעות נקודת המבט הסוציולוגית-פוליטית נתבונן בצמיחה מצד אחד של פוליטיקת הזהויות ובהתגבשות מצד שני של צורות ומנגנונים חדשים של הכלה והדרה ושל סימון גבולות חברתיים. מפגשי הסמינר ישלבו הרצאה, דיון והצגת רפרטים. לצורך העבודה הסמינריונית יבחרו הסטודנטים/ות תופעה חברתית שנקשרת עם נושאי הקורס ויבחנו אותה באמצעות כלי מחקר איכותניים.

סמינר במקבץ סוציולוגיה - פריפריה אהובתי - חברה, כלכלה, מדינה ואנשים

ד"ר יהל קורלנדר

7033910, 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

סוג שיעור: סמינר

דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית

מהי פריפריה? מה ומי נכלל תחת המושג "פריפריה"? והאם "פריפריה" הוא מושג מחליש או מעצים, מרחבי או חברתי, פוליטי או א-פוליטי?

במסגרת הסמינר הסטודנטים יות יוזמנו לבחון באופן ביקורתי היבטים שונים של "הפריפריה" – כמצאות חיים, כמושג, ככלי פוליטי וכהבחנה לעומתית. על בסיס דיון זה בעבודת הסמינר הסטודנטיות יחקרו את המשמעויות וההשלכות של ההיבטים השונים של הפריפריה על תחום מסוים שאותו הם יבחרו. מגוון התחומים שמהם ניתן לבחור הוא רחב, וביניהם: השכלה, בריאות, תחבורה, תשתיות, דייוויזיה ואפליקציות הכרויות, מוסיקה, תיירות, זהות מינית ועוד. עבודת הסמינר תתבסס על מחקר איכותני או כמותי בהתאם לבחירה של הסטודנטים/ות. כמו כן, ניתן ורצוי יהיה לשלב עשייה הנובעת ממסקנות המחקר.

סמינר במקבץ פילוסופיה – טבע האדם והתרבות – בין תקווה לייאוש

ד"ר קדר יעל

7012322, 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

סוג שיעור: סמינר

דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית

האם יש תקווה למין האנושי? בסמינר זה נבדוק לעומק את השאלה, מהי העמדה הפילוסופית המוצדקת לגבי האפשרויות העומדות בפני התרבות והחברה האנושית בעתיד. נבחן את שאלת טבע האדם ואת ההשלכות שלה, את תפקיד הפסיכולוגיה ביצירת אדם בריא ומאושר יותר, את שאלת חופש הבחירה שלנו, את המתח שבין האדם כאטום בודד והאדם כיצור חברתי, נדון במושגים כגון אומץ, אמונה ובדידות, ונבחן את מקומה של האלימות והפוליטיקה בחברה האנושית ואת המשמעות של הפסימיזם כעמדה פילוסופית. נעשה זאת תוך שניקח בחשבון התפתחויות היסטוריות משמעותיות כגון עליית ההשכלה, השואה, גלובליזציה ועוד. נקרא מכתביהם של הוגי הנאורות כגון קאנט, וולטר ושפינוזה, אנשי אסכולת פרנקפורט כגון ולטר בנימין ותאודור אדורנו, פסיכולוגים וסופרים וביניהם פרויד ופרנץ קפקא, היסטוריונים כחנה ארנדט, וכן פוסטמודרניסטים צרפתיים כמוריס בלנשו, ז'ק דרידה, יוליה קריסטבה ועמנואל לוינאס.

סמינר במקבץ פסיכולוגיה – סוגיות בהורות: קשר הורים-ילדים

ד"ר אילנה הירסטון

7012347, 2+2 שש"ס, 6 נ"ז

סוג שיעור: סמינר

דרישות קדם: כל קורסי החובה במקבץ, כל קורסי המיומנויות ופטור באנגלית

מוקד הסמינר בחקר נקשרות הורית (Bonding) מושג שעבר שינויים רבים מאז שנתבע כסוג של החתמה ביולוגית המתרחשת רק אצל אימהות, בשנות ה-70, ועד היום שהמושג משקף את המורכבות וההמשכיות של הקשר ההורי שמתפתח ומשתנה בקרב הורים מושפע ומשפיע על הטמפרמנט והתנהגות הילד/ה.

עבר שנשאר: זיכרון השואה בישראל

ד"ר תמיר הוד

7077803, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס עוסק בתקופה שבין סיום מלחמת העולם השנייה והשואה ועד לימינו. לאירועי השואה יש השפעה מכרעת על כלל תחומי החיים בישראל. במחקרים שנעשו בקרב צעירים יהודיים בישראל עלה כי רובם המכריע טענו כי השואה מהווה מרכיב מרכזי בזהותם האישית והלאומית. יחד עם זאת, ההשפעה לא פועלת רק על החברה היהודית כי אם על כלל התושבים החיים כאן. במהלך הקורס נבחן את השינויים שהתרחשו ביחסה של החברה לשואה במהלך השנים. כמו כן נבחן כיצד שינוי זה הביא לכך שהשפעת זיכרון השואה על ישראל צמחה עד שהגיעה לשיאה במהלך שנות השמונים של המאה העשרים. באמצעות חשיפה לאירועים שונים כגון משפט אייכמן, בחירתו של מנחם בגין לראשות הממשלה ומסעות התלמידים לפולין נלמד לזהות את מרכיביו של שיח השואה במדינה הרואה עצמה כ'יורשת' הקורבנות שנספו בין השנים 1939-1945. במסגרת ניתוח הקשר הבלתי ניתק בין החברה הישראלית והשואה נבחן גם את התמודדותן של קבוצות שונות בחברה עם עבר זה. לבסוף נחשף לגישות שונות ביחס ללקחים שיש ללמוד מהשואה ונסה להבין כיצד יונחל הסיפור בימים בהם לא יהיו עוד ניצולי שואה לספר ממקור ראשון את שקרה.

עיון בעדויות מתקופת השואה

ד"ר ירון ניר-פרייזגר

7077845, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

לאחר תום מלחמת העולם השנייה החלו להיאסף עדויות של ניצולים, ומאז ועד ימינו נמשך מתן העדויות. העדויות על אירועי אותה תקופה ניתנו בדרכים רבות – עדויות כתובות, מצולמות, מוקלטות, דרך סיפורים ושירים ועוד. חומרים כתובים אלה מאפשרים לנו ללמוד על תפיסת הניצולים את האירועים הקטסטרופליים שחוו. בקורס נתחקה באמצעות העדויות אחר האירועים המרכזיים בתקופת השואה תוך דיון במורכבות של מתן עדות והשפעתה על האופן בו נכתבת היסטוריה ומעוצב הזיכרון.

ערים מעורבות בישראל

פרופ' מוסטפא עבאסי

7077915, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס ידון בערים המעורבות בארץ ישראל מאז שלחי התקופה העות'מאנית ועד סוף תקופת המנדט. בין השאר הקורס יעסוק בחיים המשותפים בערים, צפת, טבריה, חיפה, נצרת וירושלים. הדגש יהיה על שיתוף פעולה במוסדות השונים ובמרחבים המשותפים בין האוכלוסיות השונות בערים אלה. הקורס יבחן את התמורות החברתיות בין הערבים ליהודים, בין העדות הערביות השונות. בנוסף לקשר שלהם עם השלטון המרכזי, ולדרכים לניהול חיים משותפים במרחבים עירוניים משך מאות שנים, דבר שהצליחו הקהילות לעשות אותו בהצלחה בעידן הטרור לאומי.

פודקאסט

מר עידן כהן

2,7077924 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

כשמתחקים אחרי ההיסטוריה שלו, הפודקאסט בכלל נולד כ"אודיו בלוג" - טקסטים שהופיעו בבלוגים שונים ברחבי המרשתת הוקלטו על-ידי כותביהם - נארזו כקובצי mp3 - וצורפו לבלוג עצמו. שינויים טכנולוגיים במרוצת השנים נתנו בידי יוצרים כלי חדש להפצת תוכן ורעיונות. הדרך מאודיו בלוג לשפע (להצפה?) שיש היום עברה בתחנות רבות בדרך - מבידור, עבור בהעשרה ועד לעיתונות רצינית. אז האם פודקאסט הוא סוג נוסף של עיתונות? של בידור? חינוך? כלי שיווק? כנראה גם וגם. מטרת הקורס "איך עושה פודקאסט - קורס תוכן לאודיו" היא להתעכב על התוכן הנוצק לתוך צורה המכונה "פודקאסט". בקורס לומדים לעבד תוכן לסיפור, איך לגשת לראיונות עיתונאיים, איך לערוך (טכנית - אבל בעיקר תכנית) ואיך לייצר דבר מה בעל ערך שאנשים ירצו לצרוך. הקורס אינטנסיבי, דורש השקעה במחשבה, בכתיבה ובזמן, ומיועד עבור אלו שהיו רוצים להעשיר את היכולת שלהם לתקשר עם אנשים - גם לא רק פנים אל פנים.

פוסט-הומניזם: בין אדם, אובייקטים, עולם

ד"ר רות פרסר

2,7077917 שש"ס, 4 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

קורס זה מבקש להתחקות אחר צורות מחשבה, ניתוח, ופרשנות שהאדם אינו במרכזן. השאלות שנעסוק בהן בין השאר: איזה נוף משתקף כאשר אנחנו נותנות מעמד שווה לשחקנים אנושיים ולא אנושיים (בעלי חיים, חפצים)? כיצד ניתן להגדיר 'אנושיות' בעולם טכנולוגי המאפשר התערבות ברמת התא הבודד, ושילוב בין מכונה ואדם? מה זה אומר כשהמסך מאכלס חייזרים ומפלצות שניתן להזדהות איתם? וכיצד נראה הליך מחקר המבקש להשמיע קול, ולתת מקום לנקודות מבט לא אנושיות? נקודת ההתחלה של הקורס היא הומניזם ונאורות. משם נפלס את דרכנו לצורות מחשבה ואתיקה המאתגרות את ההיררכיה בין אדם ועולם.

פילוסופיה, סרטים וסרטונים

ד"ר וילר גור-אריה אדם

2,7077947 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס עוסק בסוגיות פילוסופיות שונות מתחום תורת המוסר, תורת ההכרה, הפילוסופיה של התודעה, הפילוסופיה הפוליטית ופילוסופיה של הדת. ההגות שנלמדת בקורס מומחשת באמצעות קטעים מסרטים וסרטונים. הצפייה בקטעי הסרטים ובסרטונים תעזור להעמיק את הבנת הסוגיות ותפתח נקודות מבט נוספות לדיונים שיתקיימו במהלכם.

פמיניזם סוציאליסטי

ד"ר רות פרסר

2,7077945 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

"את אישה בחברה קפיטליסטית. את מתעצבנת על העבודה, על החשבוניות, על בעלך (או בעלך לשעבר), על בית הספר של הילדים, על מטלות הבית, על להיות יפה ולא להיות יפה, על כך שמסתכלים עלייך ועל כך שלא מסתכלים עלייך (ובכל מקרה על כך שלא מקשיבים לך), וכדומה. אם את חושבת על כל הדברים הללו, על האופן שבו הם משתלבים יחד ועל מה שצריך להשתנות, ומחפשת מילים שיחזיקו יחד את כל המחשבות האלה בצורה תמציתית, קרוב לוודאי שהמושג שתשתמשי בו יהיה "פמיניזם סוציאליסטי" (ברברה ארנרייך, 1976).

פמיניזם סוציאליסטי מאתגר אי שוויון מגדרי ומעמדי ומציע כלים לניתוח ביקורתי של סדר היום הקפיטליסטי והשפעתו על נשים מקבוצות חברתיות מגוונות, בצפון ובדרום הגלובליים. במסגרת הקורס נכיר את הכותבות המרכזיות בתחום, וניחשף לאלטרנטיבות ואוטופיות ששדה ידע זה מציע.

פסיכולוגיה סביבתית

גב' לב נעמה

7077904, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

יעודכן בהמשך

פסיכולוגיה קוגניטיבית

ד"ר רועי שובל

7021450, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הגישה הקוגניטיבית בפסיכולוגיה עוסקת בחקירה מדעית של תהליכים שכליים. בקורס זה נכיר ונחקר את הסוגיות המרכזיות בהן עוסקת הפסיכולוגיה הקוגניטיבית בעשרות השנים האחרונות. נשאל שאלות כגון מהי וכיצד התפתחה הפסיכולוגיה הקוגניטיבית? כיצד אנו מייצגים ומאחסנים במוחנו ידע על העולם? כיצד בנויה מערכת הזיכרון המאפשרת לנו לזכור מידע חדש ולהשתמש בו? כיצד אנחנו פותרים בעיות ומקבלים החלטות?

פסיכולוגיה של הבריאות

ד"ר משש מיטל

7066656, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס פסיכולוגיה של הבריאות עוסק בקשר בין גורמים פסיכולוגיים לבריאות וחולי. זה כולל עמדות, רגשות ומערכות יחסים המטפחות בריאות טובה ולהפך, אלו שמעמידים אותנו בסיכון למחלה. מטרת קורס זה היא להציג את הרעיונות הבסיסיים, שיטות המחקר וממצאי המחקר העדכניים בתחום. חלק מהנושאים יכללו בין היתר לחץ ודרכי התמודדות, מערכות יחסים, רגשות, אמונות, תכונות אישיות, בדידות ואפקט הפלסיבו, והשפעתם של גורמים אלו על פתולוגיות שונות כגון סרטן, כאב, מחלות אוטואימוניות ומחלות קרדיו-מטבוליות. יושם דגש על הבדלים בין-אישיים ועל המנגנונים הפיזיולוגיים שמתווכים את הקשרים של גוף-נפש.

פסיכופתולוגיה

ד"ר רויטל תמרי

7069745, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

דרישות קדם: מבוא לפסיכולוגיה.

מפגש ראשוני והקניית מושגי יסוד בתחום הפסיכופתולוגיה, כולל הגדרת התנהגות אבנורמלית ובלתי מסתגלת, הכרות עם המערכת האבחנתית המקובלת (DSM-5), וסקירת שיטות מחקר בתחום. בסמסטר הנוכחי נתמקד במספר קבוצות של פתולוגיות נפשיות: הפרעות לחץ, הפרעות הנובעות מטראומה, הפרעות חרדה והפרעות מצב-רוח, מתוך דגש על הבנת החוויה האישית, התסמינים, גורמי הסיכון והשכיחות באוכלוסייה, ותוך הצגת הגישות המרכזיות להבנת האטיולוגיה ודרכי הטיפול בהן. לצורך המחשה נעשה שימוש בסרטים, תיאורי מקרה וחומר ספרותי.

פרו"ס – אז מה הבעיה עם הסובייקט?

ד"ר תמר ברקאי

7077862, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

ציון עובר: 80

מה מידת החופש שלנו לקבוע מי אנחנו? מה מכונן את הזהות שלנו? האם התנהגות אנושית יכולה להיות אותנטית? שאלות אלה, המעסיקות הוגות והוגים במדעי הרוח והחברה מזה מאות שנים, יעמדו במוקד הקורס.

במהלך המאות ה-17 וה-18 התפתח בקרב הוגי דעות באירופה דיון אודות מהות האדם, והכוח של התבונה האנושית לשחרר את היחיד מכל עריצות דתית ופוליטית ולבנות עולם טוב ורציונלי יותר. הרעיונות והערכים שהתגבשו בתקופה זאת מסמנים את עידן הנאורות ואת צמיחת ההומניזם, שבבסיסם מונחת התפיסה כי האדם – הסובייקט האנושי – הוא יצור תבוני, בעל רצון, חופש פעולה, זהות, ותודעה עצמית ועצמאית. ואולם, החל משנות ה-60 של המאה-20 צמחו במדעי הרוח והחברה גישות שקראו תגר על התפיסה ההומניסטית של הסובייקט. גישות סטרוקטורליסטיות ופוסט-סטרוקטורליסטיות אנטי-הומניסטיות טענו כי הסובייקט אינו אלא תוצר של מבני כוח שקודמים לו, וכי הניסיון לעמוד על המהות האוניברסלית של האדם מבוסס על אשליה ועל כן נועד מראש לכישלון. יתרה מכך, לנוכח מעשי הזוועה במלחמת העולם השנייה, טענו הוגים פוסט-סטרוקטורליסטיים כי תפיסת הסובייקט שבבסיס ההומניזם לא רק שאינה מאפשרת לחשוב בבהירות על ההיבטים החברתיים והפוליטיים של המציאות, אלא שתוצאותיה הרסניות. גישות פמיניסטיות ופוסטקולוניאליות טענו כי החשיבה על האדם כקטגוריה אוניברסלית מבוססת על דמותו של הגבר הלבן ואינה לוקחת בחשבון קבוצות מוכפפות ומודרות. על בסיס הביקורות הללו, שערערו על האוניברסליות והאוטונומיות של הסובייקט האנושי, בשלושת העשורים צומחות

גישות פוסט-הומניסטיות המבקשות להרחיב את ניתוח המציאות אל עבר ישויות לא אנושיות תוך שהן מגדירות מחדש את האנושי.

באמצעות קריאה בטקסטים אקדמיים ודיונים בכיתה, נתחקה אחר אבני דרך בתולדות הסובייקט - החל מההומניזם של עידן הנאורות, דרך האנטי-הומניזם של אמצע המאה ה-20, וכלה בפוסט-הומניזם של ימינו, תוך התבוננות באופנים שבהם תפיסות סובייקט שונות באות לידי ביטוי במחקר הסוציולוגי.

במקביל, נקדיש זמן ללימוד ותרגול של מיומנויות אקדמיות, ביניהן קריאת מאמרים אקדמיים, ניסוח טענה, יישום של כללי הציטוט האקדמי, וכתובת חיבור אקדמי המבוסס על מספר מקורות אקדמיים.

פרו"ס - איך אנתרופולוגיה חוקרת את העבר? שיעורים באנתרופולוגיה היסטורית

ד"ר עודד אבט

7077756, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

ציון עובר: 80

בפרוסמינר זה נתוודע לטבען של שאלות שאנתרופולוגים ואנתרופולוגיות שואלים אודות העבר, ולתרומתן החשובה להבנת המציאות החברתית כיום. בעוד שתחומי המחקר והשיטות הנהוגות באנתרופולוגיה נוטים להתמקד בתיעוד וניתוח תמונת מצב מפורטת של חברות ותרבויות בנות ימינו, האנתרופולוגיה-ההיסטורית משלבת עבודת שדה אתנוגרפית עם מקורות היסטוריים ללימוד יחסי הגומלין בין תופעות מן העבר, ועיצוב המציאות בהווה. טבען של השאלות מעצב גם את אופיים של המקורות בהם נעשה שימוש: היסטוריה שבעל פה, ליקוט ותיעוד שרידים היסטוריים מקומיים, איתור מסמכים וכתבי יד אישיים ותיעוד אתנוגרפי של סמלים, מנהגים, פולחנים ואמונות בעלי שורשים היסטוריים. מחקרים אלה מבקשים לשפוך אור על מגוונים ותהליכים היסטוריים שהובילו ליצירתה של המציאות הנוכחית ואשר ממשיכים לעצב אותה גם כיום. בקורס נתוודע לשאלות החשובות שאנתרופולוגים ואנתרופולוגיות שואלים אודות העבר ולתרומתן החשובה להבנת סוגיות של זיכרון היסטורי, זהות, אמונה ופולחן דתי. במהלך הקורס יתקיים סיור לימודי בגליל העליון בו נתוודע ממקור ראשון לסוגיות היסטוריות-אנתרופולוגיות.

לצד התכנים האתנוגרפיים, יהיה לקורס גם פן מתודולוגי שמטרתו להקנות מיומנויות וכלים לקריאה, ניתוח וכתובת אקדמיים. בתוך כך המקורות בהם נדון בקורס ישמשו אותנו גם לדיונים אודות ההבדל בין מחקר אקדמי לחיבור אינפורמטיבי או עיתונאי, וזהו טענה מרכזית במאמר, ניסוח שאלת מחקר, ניתוח מקורות ראשוניים ומשניים והצגה מתומצתת של עיקריהם.

פרו"ס - אתיקה ומוסר בעידן התעסוקתי המודרני

ד"ר אורי משי

7083219, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

ציון עובר: 70

יעודכן בהמשך

פרו"ס - אתנוגרפיות של מיעוטים אתניים ולאומיים

ד"ר עודד אבט

7077767, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

ציון עובר: 80

קורס זה יבחן אתנוגרפיות של קהילות מיעוטים אתניים ולאומיים בישראל, סין, דרום מזרח אסיה וטיוואן ויתמקד באופן בו המציאות הפוליטית והחברתית ומערכות היחסים שלהם עם בני הרוב ההגמוני מעצבים את הארגון הקהילתי והסדר החברתי שלהן. הקורס יבחן מחקרים אתנופולוגיים אודות החברה הערבית, הדרוזית והצ'רקסית בישראל ואודות דרוזים במדינות השכנות, לצד אתנוגרפיות של מיעוטים מוסלמיים וטיבטים בסין, וקבוצות המיעוטים בטיוואן ובמקומות אחרים בדרום מזרח אסיה. בקורס יושם דגש על המתח שבין שימור מוסדות מסורתיים והבדלות תרבותיות, לעומת תהליכים של מודרניזציה והיטמעות חברתית. לצד התכנים האתנוגרפיים, יהיה לקורס גם פן מתודולוגי שמטרתו להקנות מיומנויות וכלים לקריאה, ניתוח וכתביה אקדמיים. בתוך כך המקורות בהם נדון בקורס ישמשו אותנו גם לדינאם אודות ההבדל בין מחקר אקדמי לחיבור אינפורמטיבי או עיתונאי, זיהוי טענה מרכזית במאמר, ניסוח שאלת מחקר, ניתוח מקורות ראשוניים ומשניים והצגה מתומצתת של עיקריהם.

פרו"ס - גוף, זהות ושייכות: איך מיוצרות קטגוריות של בריאות ופתולוגיה

ד"ר רות פרסר

7066645, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

ציון עובר: 80

קורס זה מציע דיון בהיבטים התרבותיים של בריאות ופתולוגיה, נורמאליות וסטייה. במהלך השיעורים נבחן כיצד גזע, לאום, מעמד, מגדר ומיניות, מבנים קטגוריות אלו. נמפה את הפרקטיקות, הדימויים החזותיים, וצופני התנהגות המעצבים היבטים שונים של בריאות, והמאורגנים באמצעות מוסדות חברתיים (מוסד המשפחה, הממסד רפואי, הממסד הפסיכיאטרי, מערכת המשפט, מערכת החינוך וכו'). נשאל: כיצד מיקומים שונים בשוליים ובמרכז מעצבים זהויות? כיצד זהויות אלו מיוצגות בשיח הרפואי? איזה משא ומתן נעשה על עיצוב הידע המדעי? הקורס יקנה מושגי יסוד בתחום וידון בדילמות העולות מהגישה הביקורתית. בנוסף, הקורס יקנה מיומנויות אקדמיות בסיסיות, דוגמת כיצד לחלץ טענות מרכזיות במאמרים, כיצד לכתוב דו"ח קריאה, כיצד להתמודד עם מאמר קשה וכו'.

פרו"ס – דמורטיה ודמוקרטיזציה בעולם הערבי

ד"ר אופיר עבו

7077952, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

ציון עובר: 80

הקורס עוסק בניחותם של תהליכי הדמוקרטיזציה במזרח התיכון מתחילת המאה ה-20, תוך בחינת הסיבות שהובילו לכישלונם עד כה. במקום להתייחס אל מושגי הדמוקרטיה והדמוקרטיזציה רק דרך מוסדות וכללים פורמליים, הקורס הזה בוחן אותם בהקשר רחב יותר שמתייחס לסוגיות של השתתפות פוליטית. לפיכך, הקורס יבחן את תהליכי הדמוקרטיזציה באזור על רקע האירועים המכונים "האביב הערבי". נבחן תהליכים אלה בהקשר של זכויות הפרט והאזרח בעולם הערבי, בהשפעותיהם של האסלאם הפוליטי והלאומיות הערבית על תהליכי הדמוקרטיזציה ובמעמדן של הקבוצות החברתיות השונות באזור ובמערכת הקשרים שנוצרה בינן לבין האליטות השלטוניות. הקורס ידון גם בהתפתחותה של דעת קהל ערבית דרך אמצעי התקשורת השונים והשפעתם של אלו על תהליכי הדמוקרטיזציה באזור. בנוסף, הקורס יעסוק בזכויות הנשים ובמעמדם של המיעוטים.

פרו"ס - העם רוצה צדק חברתי! : סוגיות עכשוויות בריבוד ואי שוויון

ד"ר תמר ברקאי

7077701, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

ציון עובר: 80

הקורס יעסוק בהיבטים שונים של תופעת אי השוויון בחברה המודרנית והאופן בו היא באה לידי ביטוי במבנה הריבוי (ההירארכי) של חברות. במהלך הקורס נבחן היבטים ושדות שונים של אי שוויון וריבוד חברתי, ביניהם: שוק העבודה, מערכת החינוך, המשפחה, מגדר, אתניות; נתחקה אחר המנגנונים החברתיים שמשמרים את אי השוויון החברתי; נבקש להבין מהם התנאים שמאפשרים שינוי חברתי; נדון בגורמים למחאות החברתיות שהתרחשו בשנים האחרונות בעולם ובישראל ונבחן את תוצאותיהן.

לקורס שתי מטרות: 1. היכרות עם גישות ותיאוריות סוציולוגיות מרכזיות שעוסקות בזיקה שבין תפיסות של חלוקת משאבים צודקת לתופעת אי השוויון בחברות אנושיות ולתהליכי ומבני ריבוד חברתיים; 2) הקניית מיומנויות וכלים להתבוננות, חשיבה, קריאה וכתובה, הרלוונטיות ללימודים אקדמיים.

פרו"ס – התפתחות בגיל הרך

ד"ר רבהון דמתי נטע

7077894, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

ציון עובר: 80

בקורס זה נפגשים התלמידים עם הרקע הפסיכולוגי להתפתחות הפרט. הם מתוודעים למושגים בסיסיים, למודלים ולתיאוריות, שיאפשרו להם להבין ולדעת על תהליכים תוך נפשיים ועל התנהגות התינוק. סביבת התינוק היא גורם רחב יריעה ורב משמעות והשפעה על התהליכים התפתחותיים ועל האישיות המתהווה. בקורס נברר מהם הגורמים הסביבתיים ומהי השפעתם על הפרט. במקביל לידע הדיסציפלינרי מיועד הקורס להקנות ללומדיו התנסות כללית במיומנויות קריאה אקדמית וכתובה אקדמית, ולפתח בהם אוריינות אקדמית מעשית.

פרו"ס – מלחמות מבחון ומלחמות מבפנים: חברה ותרבות בישראל בין השנים 1967 ו 1987

ד"ר הוד תמיר

7077943, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

ציון עובר: 80

הקורס יציע דיון ביקורתי באירועים שהתרחשו במהלך עשרים השנים שבין 1967 ו-1987. האירועים כוללים את מלחמת ששת הימים, מלחמת ההתשה, מלחמת יום הכיפורים, מלחמת לבנון הראשונה והאינתיפאדה הראשונה. מדובר בשני עשורים שאת השפעתם הכבירה אנו חווים בכל תחומי חיינו כאן ושנינו ללא היכר את פניה של החברה והתרבות הישראלית. השלכותיה של תקופה זו מהדהדות בעיצובה של הזהות הישראלית מאז ועד היום. הצגת הרקע ההיסטוריה נדרש תשולב בשדות שונים של תרבות: שירים פופולריים, קולנוע, דימויים חזותיים ועוד. הדיון הביקורתי שיתקיים באמצעות שילוב המחקר ההיסטורי עם הטקסטים התרבותיים יסייע לנו לבחון מחדש כמה מהאירועים החשובים ביותר בהיסטוריה הקרובה של מדינת ישראל. בין יוצרי הטקסטים התרבותיים המופיעים בקורס נמצא את מאיר אריאל, שלמה ארצי, להקת החיפושיות, חנוך לוין, אריק איינשטיין ועוד רבים.

פרו"ס – ערים מעורבות בישראל

ד"ר ענת קדרון

7077951, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

ציון עובר: 80

מטרת הקורס היא לבחון את שאלת החיים המשותפים של יהודים וערבים בסביבה מוניציפאלית אחת, בראייה התפתחותית היסטורית החל מתקופת המנדט, בהיותן תחת שלטון קולוניאלי (מנדטורי) ועד הקמת המדינה. גישת הקורס הינה הגישה הגיאוגרפית-היסטורית, ולכן נבחן, בין היתר, את השפעת הדילמות של החיים המשותפים על ההתפתחות הגיאוגרפית של ערים אלו, התפתחות המערך השכונתי בהן, החלוקה הדמוגרפית ומרכזי הערים.

פרו"ס – פסיכולוגיה אבולוציונית

ד"ר אורלי דהאן

2,7077773 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

ציון עובר: 80

רבים מתייחסים לפסיכולוגיה האבולוציונית כ"המדע החדש של הנפש". לעומתם, אחרים סבורים שהתיאוריות בתחום זה אינן תיאוריות מדעיות כלל, אלא מעין סיפורים פופולאריים. בקורס נדבר על הפסיכולוגיה האבולוציונית מתוך מבט ביקורתי והשוואתי. הטענה היסודית העומדת בבסיסה של הפסיכולוגיה האבולוציונית היא שתהליכים אבולוציוניים עיצבו במשך מיליוני שנים לא רק את איברי הגוף שלנו, אלא גם את הנפש וההתנהגות שלנו. בקורס נלמד כיצד התפתח תחום זה, אילו תחומים ותיאוריות אודות הנפש הפסיכולוגיה האבולוציונית מתיימרת להחליף, ומדוע. תוך כדי כך נדון בשאלות מהו מדע וכיצד ניתן לזהות תיאוריה מדעית, מהי הנפש, ומה עשוי להיות הקשר בינה לבין תהליכים אבולוציוניים.

פרו"ס- שווקי עבודה בעידן הגלובאלי

ד"ר יהל קורלנדר

2,7077713 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

ציון עובר: 70

יעודכן בהמשך

פרו"ס- שייכות והדרה במרחב הציבורי

ד"ר רות פריסר

2,7077713 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

ציון עובר: 80

הדרה מופיעה כמושג מרכזי במאבקים מגדריים, אתניים ולאומיים בחברה הישראלית. בהקשר זה, המרחב הציבורי מסומן כאתר מהותי למשא ומתן על שייכות. באמצעות מקרי בוחן מקומיים וגלובאליים, נבחן אסטרטגיות שונות במאבקים נגד הדרה, ולשווי זכויות ונדון בתיאוריות שעוסקות בהצטלבות בין המרחב הציבורי ופוליטיקת השייכות. במהלך הקורס נשאל – כיצד נוסחו התביעות לקול והכרה? איך הופכים 'אחרים' לקהילה? כיצד הפכו סיפורים אינטימיים, חוויות, ורגשות לכלים להשגת נראות? וכיצד התפתח והשתנה המושג 'מרחב ציבורי' כאתר למשא ומתן על שייכות? הקורס ימפה גישות מתחומי דעת מגוונים באמצעות נדון בחפיפה בין הפרטי לציבורי ונבחן כיצד תיאוריות שונות מתמודדות עם המציאות העכשווית. בנוסף, הקורס יקנה מיומנויות אקדמיות בסיסיות, דוגמת כיצד לחלץ טענות מרכזיות במאמרים, כיצד לכתוב דו"ח קריאה, כיצד להתמודד עם מאמר קשה וכו'.

פרקטיקום בקיימות

גב' יעל אשד-סילבר

2,7077958 שש"ס, 4 נ"ז

סוג שיעור: קרוס משלב עשייה

קורס חדש וייחודי נפתח במטרה לאפשר לסטודנטים וסטודנטיות להתנסות באופן מעשי בתחומים שונים הקשורים בקיימות ולצבור ניסיון מעשי - **מקפצה לעולם התעסוקה** - כבר במהלך התואר. במסגרת הקורס תיבנה **תכנית פיתוח אישית** לכל סטודנט וסטודנטית אשר מימושה תלווה במפגשים אחת על אחד לאורך הסמסטר. הקורס יצור מפגש ולמידה הדדית בין סטודנטים וסטודנטיות ובעלי עניין בעשייה סביבתית-חברתית, יחשוף את הסטודנטים לחשיבות ולפרקטיקה של עשייה המקדמת קיימות בגליל העליון, תוך כדי התנסות בחוויה אישית ומפגש חברתי. במהלך הקורס נתנסה בכלים מעשיים להשתלבות בשוק העבודה, ביזמות, חשיבה ביקורתית ועמידה מול קהל כל זאת יתבצע תוך כדי **התנסות מעשית** בארגונים המקדמים קיימות בארגוני מגזר שלישי, עסקים, רשויות מקומיות ועוד.

**** מפגשי הקורס יתקיימו רק בסמסטר ב' ואת ההתנסות המעשית ניתן לבצע גם בסמסטר קיץ (וניתן לסיים בסמסטר ב').**

קולות של עבדים: תרבות של שיעבוד והתנגדות בארה"ב

ד"ר אריאלי תמר

7077925, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

עבדות וגזענות הן ביטויים קיצוניים של קונפליקט חברתי אך מהי התשתית התרבותית החברתית דרכה מתפתחת ומתבצרת עבדות על בסיס גזע ומהן ההשלכות ארוכות הטווח שלה?

התרבות היא התשתית לסדר החברתי, המבססת הבחנות כלכליות, פוליטיות ומגדריות. דרך עדשת התרבות, הקורס יבחן את תופעת השיעבוד של בני אדם שנחטפו מאפריקה עד סוף המאה ה-19, את ביצור העבדות כמוסד חברתי בארה"ב, וכן את החתירה לשחרור ולשוויון חברתי שהחלה במאה ה-19 ונמשכת עד ימינו. נזהה את ההשלכות התרבותיות ארוכות הטווח של העבדות בחברה האמריקאית ואת הלקחים המוסריים האוניברסליים הנובעים מחקר המקרה הזה.

עבדות וגזענות הן ביטויים קיצוניים של קונפליקט חברתי אך מהי התשתית התרבותית החברתית דרכה מתפתחת ומתבצרת עבדות על בסיס גזע ומהן ההשלכות ארוכות הטווח שלה?

התרבות היא התשתית לסדר החברתי, המבססת הבחנות כלכליות, פוליטיות ומגדריות. דרך עדשת התרבות, הקורס יבחן את תופעת השיעבוד של בני אדם שנחטפו מאפריקה עד סוף המאה ה-19, את ביצור העבדות כמוסד חברתי בארה"ב, וכן את החתירה לשחרור ולשוויון חברתי שהחלה במאה ה-19 ונמשכת עד ימינו. נזהה את ההשלכות התרבותיות ארוכות הטווח של העבדות בחברה האמריקאית ואת הלקחים המוסריים האוניברסליים הנובעים מחקר המקרה הזה.

הקורס ישלב תוצרים והדהודים תרבותיים ואמנותיים של הקונפליקט הזה בין השאר יומנים, שירים וציורים וכן שמיעת נאומים וצפייה בקטעי קולנוע.

קיימות וכלכלה עירונית

ד"ר קרסו רומנו גל

7077837, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

קיימות עירונית הינה גישה שהתפתחה כדי לתת מענה למשבר הסביבתי, חברתי וכלכלי תוך התחשבות בעובדה כי יותר מ-50% מאוכלוסיית העולם מתגוררת ביישובים עירוניים. תכנון ערים מקיים יכול להניע את הכלכלה, לצמצם פערים חברתיים וכלכליים, ובמקביל לתרום לצמצום כמות הפסולת, הפחיתת בצריכת אנרגיה ומזון, הפחתת הזיהום הסביבתי ושמירה על השטחים הפתוחים. תכנון טוב יכול לתת מענה חברתי, כלכלי ובריאותי לאתגרים כלכליים וחברתיים נוספים כדוגמת שימוש שיוויוני בפארקים ובשטחים ירוקים, קידום הליכה ופעילות גופנית, הגדלת היצע מקומות התעסוקה לכלל שכבות האוכלוסיה, אספקת שירותים עירוניים נגישים ועוד. בקורס נלמד מהו תכנון עירוני מקיים המייטיב עם ערכי הסביבה, הכלכלה, החברה, הבריאות ותחושת הביטחון במרחב. כמו כן, נבין כיצד תכנון עירוני משתנה ונותן מענה מותאם במגזרים שונים. יתכן כי הקורס יכלול סיור על חשבון חלק מהשיעורים

קשר משפחתי מבט עכשווי על משפחות בישראל

ד"ר דלית שמחאי

7098412, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

רבים ורבות מאמינים/ות שנושאים כמו אהבה, זוגיות, נישואים, הריון והורות הם ענין פרטי, שנקבע על בסיס בחירה חופשית. נדמה שכאשר אנחנו מדמיינים/ות לעצמינו את "המשפחה האידיאלית" אנו הולכים בעקבות הלב ובעקבות נטיות אישיות. יחד עם זאת, בחינת הדיון הציבורי ביחס לנישואים הומוסקסואלים ולסביות וזכותם/ן להורות, ביחס לנישואים אזרחיים, הפלות, אימוץ ילדים, משמורת על ילדים וכדומה כמו גם התפתחות של טכנולוגיות לחיפוש בני זוג רומנטיים ואו מיניים מצביעים על כך שמה שנדמה כפרטי, קשור באופן הדוק לתהליכים חברתיים, לכללים תרבותיים ולשאלות פוליטיות.

מטרת הקורס היא לבחון את מוסד המשפחה בחברות קפיטליסטיות עשירות בהקשר סוציולוגי ביקורתי, תוך התייחסות לתהליכים שינוי בדפוסי המשפחה המודרנית. תשומת לב תוקדש למעורבותה של החברה והמדינה בתהליכים המתקיימים במסגרת המשפחה בישראל.

רבגוניות החיים בגליל

פרופ' אילת שביט

7077856, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

אחת העובדות המופלאות הנגלית לכל אחד ואחת מאתנו באופן יומיומי היא הרבגוניות האדירה בעולם החי והצומח. עבור לא מעט מאתנו, עובדה זו משכה אותנו מלכתחילה להתחבר לסביבה המקיפה אותנו. 'רבגוניות החיים' (Biodiversity) היא תחום ידע המחבר בין מחקר בסיסי באקולוגיה ואבולוציה לבין ניהול שרותי סביבה (ecosystem service) באופן בר קיימא (sustainability). עמק החולה הוא מוקד (hot spot) של מגוון מינים ולכן מעבדת שדה נפלאה להכרות עם מינים נדירים, לברור מושגי יסוד ולהתנסות בעבודה מעשית עם הקהילה המקומית. במהלך הקורס נכיר את המושגים והוויכוחים הערכיים לשימור רבגוניות החיים ונתנסה בעבודה משותפת עם תושבים, בני נוער ופעילים חברתיים בקרית שמונה, מסעדה וטובא-זנגרייה. מטרת המפגש והדיאלוג היא דיאלוג בין תרבויות והתחברות אל המקום (sense of belonging), וכל זאת בעזרת המדע והכרת רבגוניות החיים בקרבת הישוב.

מטרות הקורס

1. מתן ידע שיאפשר מעורבות שיטתית ומושכלת בשימור רבגוניות החיים בגליל.
2. קבלת כלים לחשיבה ביקורתית-רפלקסיבית ועשייה אקטיבית
3. חיבור בין אקדמיה-סביבה-קהילה

רגשות כהתנהגות חברתית – גישות פמיניסטיות וביקורתיות

ד"ר רות פרסר

7077789, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

במהלך העשורים האחרונים התפתחו גישות הבוחנות רגשות כהתנהגות חברתית וכביטוי של ציפיותינו מאחרים וציפיות אחרים מאתנו. קורס זה יעסוק ברגשות בהקשרים התרבותיים המעורבים בחוויית הרגש, פרשנותו וביטוי, וידון באידאולוגיה הרגשית לאורה אנו רוכשות, מנהלות ומדברות רגשות. במהלך הקורס נקרא תיאוריות עכשויות העוסקות ברגשות כמו כעס, אבל, בושה, אושר, ואהבה ונשאל: מה בין רגש למגדר, מעמד, גזע; מהו הרפרטואר התרבותי ואילו משמעויות, סמלים וטקסים מארגנים את ההתנסויות הרגשיות שלנו; באילו אופנים רגשות מייצרים ריבוד; כיצד קטגוריות רגשיות מתקפות או חותרות תחת סטריאוטיפים; וכיצד רגשות קשורים לשיפוט והערכה עצמיים וחברתיים.

רטוריקה ודיבייט

ד"ר יעל קדר

7045603, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

רטוריקה היא אמנות הנאום והשכנוע. בקורס זה נלמד ונתרגל שיטות שונות שיאפשרו לנו להפוך לדוברים מיומנים ומשכנעים יותר. במהלך הסמסטר נלמד טכניקה רטורית: שאלות רטוריות, טכניקת האבסורד, אנאפורות, מטאפורות ואנלוגיות, השוואות, מילים מאגיות ועוד. נשים דגש מיוחד על הלוגיקה והתפתחות הטיעון ונבין מהי דמגוגיה. נערוך תרגילים ב"דיבייטינג", שהוא ספורט אינטלקטואלי בעל חוקים ברורים, המאתגר קבוצות יריבות לשכנע קהל לתמוך או להתנגד לדעה מסוימת. לכל נואם בדיבייט ניתן פרק זמן קצוב לנאום, במסגרתו עליו לשכנע את הקהל והשופטים. על מנת להשתפר בספורט הדיבייט, נלמד ונתרגל סוגי טיעונים והטעיות נפוצות, נבין כיצד יש לכתוב נאום ונאום סתירה, נעבוד על שפת הגוף, על שימוש בהומור ובציטוטים, על יצירת קשר עם הקהל ועוד.

שווקי עבודה בין תיאוריה לפעולה

ד"ר קורלנדר יהל

20-7044438, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

במהלך לימודי התואר הסטודנטים יות נחשפו לתיאוריות שונות ולדרכי חשיבה מגוונות בקורס מתקדם זה הסטודנטים יות ידרשו ליישם את שלמדו בניתוח אירועים שונים ממקומות העבודה בהם יבחרו. הקורס מהווה גשר בין האקדמיה לבין שוקי העבודה ומכין את הסטודנטים יות לסיום לימודיהם.

שותפות ואנוכיות בעולם החי

פרופ' אילת שביט

40-7077840, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

אם הברירה הטבעית כרוכה בתחרות עזה וחסרת מעצורים על שרידה ורבייה, כיצד ניתן להסביר את התיאום המופלא בין להקת דגים הבורחים יחדיו מכריש? את שיתוף הפעולה בין הליבאות הצדות תאו, או את "התאבדות" הנמלה הלוחמת בקן הנמלים? האם אלו דוגמאות לשותפות או לאנוכיות? הקורס יבחן שאלות אלו דרך הכרת המודלים האבולוציוניים המרכזיים: בררת שאירים (Kin Selection), הדדיות (Reciprocity), ברירת קבוצות (Group selection) ויבחן בעזרתם כיצד נוצרו רמות ארגון חדשות באבולוציה: מאוסף גנים לתא, מאוסף תאים בודדים לאורגניזם רב-תאי ומאוסף אורגניזמים לחברה (Major Evolutionary Transitions). במהלך הקורס תיידרש קריאה בבית מדי שבוע, הגשת מטלות אונליין ובסיום מבחן בית. מאז היות דארווין סוגיות השותפות והאנוכיות מעוררת וויכוח ועניין רב בקרב חוקרי סביבה וחברה, ואנו ננסה להוסיף דוגמאות ועניין משלנו לדיון.

שיטות מחקר איכותניות

ד"ר יסמין שחם ברזילי

8-7022908, 4 שש"ס, 3 נ"ז, ש'

גב' אביטל קסלר

10-7022910, ת' 1 שש"ס

סוג שיעור: הרצאה + תרגול

דרישת קדם: מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א'+ב'

בעשורים האחרונים תופס המחקר האיכותני מקום הולך וגדל במדעי החברה. המחקר האיכותני עוסק בחקר תופעות מתוך מגמה להבין אותן ואת משמעויותיהן עבור האנשים שהתנסו בהן. החוקר מנסה להתקרב לעולמם של הנחקרים באמצעות איסוף נתונים ישיר בכלי מחקר שונים.

מטרת הקורס היא הכרת שיטות המחקר האיכותניות על יתרונותיהן, מגבלותיהן, והדילמות האתיות והפרקטיות שהן מעלות. במהלך הקורס נדון בהיבטים הפילוסופיים, התיאורטיים והיישומיים של שיטות מחקר אלה ונכיר כלי מחקר שונים ובעיקר ראיון עומק, תצפית משתתפת וניתוח טקסטים. הקורס יישלב למידה תיאורטית עם התנסות מעשית (במסגרת התרגילים).

בעבודת הגמר יתבקשו הסטודנטים להגיש הצעה למחקר איכותני על כל מרכיביו, ליישם אותו באופן חלקי בתוך שדה ואוכלוסיית מחקר ספציפיים והתנסות בניתוח ובכתיבה פרשניים.

שיטות מחקר כמותניות

ד"ר יסמין שחם ברזילי

7-7022907, 4 שש"ס, 3 נ"ז, ש'

גב' אביטל קסלר

9-7022909, ת' 1 שש"ס

סוג שיעור: הרצאה + תרגול

דרישת קדם: מבוא לסטטיסטיקה למדעי החברה א' + ב'

הקורס ידון במחקר המדעי הכמותי בתחום מדעי החברה והחינוך – עקרונות, שלבים, סוגים ומאפיינים שונים. יוצגו מערכי מחקר, שיטות מחקר וכלי מחקר שונים. ביו הנושאים שיילמדו: מחקר ניסויי ומתאמי, סקר, תצפית, ניתוח מסמכים, שאלון, ראיון, ניתוח תוכן, מדדים להערכת איכות המחקר - מהימנות ותוקף, מחקרי אורך ורוחב, שלבי המחקר ומבנה הדו"ח המחקרי, אתיקה במחקר.

שסעים, סדקים וקרעים: ישראל בצמתי הכרעה

ד"ר שילון אבי

2,7077909 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

מאז היווסדה של ישראל ועד ימינו התאפיינה המדינה והחברה במשברים רבים, בהקשרים מגוונים. בקורס זה נעסוק במשברים ובהכרעות הגדולות שהתקבלו בישראל בנושאי חברה, תרבות, כלכלה ופוליטיקה עם הקמתה ועד ימינו. בתום הקורס יקבלו התלמידים הבנה מעמיקה יותר של הסוגיות שעיצבו את החברה הישראלית.

שפינוזה קריאה מודרכת

גב' נועה להב אילון

2,7077949 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

בקורס נקרא את הטקסטים המרכזיים בהגותו של ברוך שפינוזה, אחד הפילוסופים הרציונליסטים הגדולים של המאה ה-17. נקרא קטעים נבחרים מן ה"אתיקה", "מאמר לתיקון השכל" ו"מאמר תיאולוגי-מדיני". הקורס יעודד קריאה צמודה וביקורתית של הטקסט, היכרות של ההקשר ההיסטורי והתרבותי בו נכתב, התבטאות בכתב ובע"פ במסגרת דיון בכיתה והבנה מעמיקה יותר של הפילוסופיה של שפינוזה. הקורס יתנהל כקריאה מודרכת, המסתמכת על קריאה עצמאית של הטקסט לפני השיעור. בנוסף, יוקצו קריאות ממקורות משניים ופרשנויות ביקורתיות.

תודעה ובריאות- מנגנונים פסיכוביולוגיים

ד"ר משש מיטל

2,7077923 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

האם המצב התודעתי שלנו יכול להשפיע על המצב הבריאותי שלנו, על תהליכים פיזיולוגיים בגופינו ועל תוחלת החיים שלנו? בקורס זה נסקור את ההשפעה של מצבים תודעתיים שונים, מחשבות, אמונות, ורגשות על מצבי בריאות נפשית וגופנית. יושם דגש על מנגנונים ביולוגיים כגון המערכת האנדוקרינולוגית, מערכת החיסון, הזדקנות ביולוגית, מדדים מטבוליים, מנגנוני כאב ושינה. חלק מהשאלות שנבחן יכללו, בין היתר, כיצד מצבים תודעתיים שונים משפיעים על רמות כאב, על התגובה של מערכת החיסון שלנו לוירוס, ועל התגובה של הגוף שלנו לטיפול רפואי או לחיסון. כמו כן נלמד כיצד התחושה הסובייקטיבית שלנו לגבי אירוע מלחיץ שחווינו בחיים יכולה להשפיע בצורה שונה על תהליכים פיזיולוגיים בגופינו, ונדון בהשפעות המיטיבות של מיינדפולנס, רגשות חיוביים, הכרת תודה ועוד, על מדדים ביולוגיים ומצבי בריאות וחולי.

תודעה ומוח

פרופ' עתריה יוחאי

2,7077928 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

יעודכן בהמשך

תודעה מגולמת בגוף

ד"ר אופק ניר

2,7077928, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

תודעה נטועת גוף היא גישה מתקדמת המתאגרת תיאוריות קונבנציונליות שמציירות קווים ברורים בין מחשבה לפעולה. קורס זה מבקש לספק בחינה מקיפה של תודעה נטועת גוף, פרדיגמה המציגה את היחסים הבלתי נפרדים בין הנפש(הקוגניטיבי), הגוף והסביבה (הפיזי) שבה הם מתקשרים. בקורס נחקר כיצד מחשבה אינה רק פונקציה של מוח מופשט, חישובי, אלא קשורה באופן מהותי לקיום פיזי וחוויות חושיות. גישה זו מתרחבת מעבר למדע הקוגניטיבי המסורתי, ומשלבת תובנות מאקולוגיה, פילוסופיה, פסיכולוגיה, מדעי המוח ואנתרופולוגיה. המשתתפים יאותגרו הן בהסתכלות חדשה על הקשר בין הקוגניטיבי-לפיזי והן בצורת הלימוד, שכן אימוץ הקשרים העמוקים בין נפש, גוף וסביבה חורגים מהבנה מנטאלית השגורה במוסדות הלימוד. התובנות שיושגו מהקורס עשויות להדהד הרבה מעבר לכיתה, ומכוונות לעורר דרכים חדשות לחשוב על התודעה האנושית. השיעורים יכללו א. הרצאה. ב. התנסויות ופעולות הכוללות קשב-גוף, תנועה והתבוננות. ג. הצגת מאמרים קבוצתית ע"י סטודנטים. בקורס יש מבחן סופי.

תולדות הצילום כתולדות התקופה המודרנית

ד"ר יערה גיל גלזר

2,7044418, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

ההיסטוריה של הצילום היא מראה – מדויקת, מסלפת, מפרשת ומבקרת – להיסטוריה של התקופה המודרנית בעת החדשה המאוחרת. מאז "המצאת" הצילום באמצע המאה ה-19, בני אדם מתעדים אירועים היסטוריים, ואף מגיבים אליהם בגישות צילומיות נוספות (כמו צילום מבנים או צילום שעבר מניפולציות ידניות/דיגיטליות). בחינה של תצלומים כעדויות וכמקורות היסטוריים היא מתודולוגיה חדשה יחסית במחקר ההיסטורי, שאף לוקחת בחשבון את העובדה שיש בהם לעתים מידה רבה של סובייקטיביות. המידע החזותי שמכילים תצלומים, כמו גם הנסיבות בהם נוצרו והזירות בהן הם מוצגים לאורך השנים – הינם חלק מההקשרים המשמשים לניתוחם כמקורות שניתן ללמוד מהן רבות על ההיסטוריה, החברה והתרבות המודרנית. מטרות הקורס הן לחשוף את הסטודנטים לצילום כמדיום מרכזי בתקופה המודרנית, המתעד אותה ומגיב אליה באופן מורכב, כולל רכישת מיומנות לניתוח ודיון בתצלומים כמקורות היסטוריים. במסגרת הקורס נבחן תצלומים מנקודת מבט היסטורית-תרבותית ונדון בדרכים שבהן תצלומים הציגו, הגיבו ולעתים אף השפיעו על היבטים שונים של חברה ותרבות בהיסטוריה המערבית.

תורת ההכרה והתודעה

ד"ר אלי פיטקובסקי

2,7077906, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

יעודכן בהמשך

תיאוריות אישיות

ד"ר רויטל תמרי

2,7021716, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הכרות עם תחום חקר האישיות, הבנתה והגדרתה, באמצעות הצגת התיאוריות המרכזיות בתחום אשר כל אחת מהן מסבירה באופן שונה את המאפיינים, המניעים והצרכים של הפרט אשר מסבירים את ההתנהגות, ומציעה שיטות שונות לטיפול בקושי נפשי ובשינוי התנהגות.

הלמידה תכלול סקירת התפתחותן ההיסטורית של אסכולות תיאורטיות שונות להבנת האישיות, דיון השוואתי בהנחות הבסיס ובדגשים הניתנים על ידי תיאוריות שונות, והערכה ביקורתית של המודלים. לצורך המחשה נעזר באמצעים ספרותיים, קולנועיים ובתיאורי מקרה.

תיאוריות סוציולוגיות

ד"ר תמר ברקאי

7077802, 4 שש"ס, 4 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

מהי חברה ומהי פעולה חברתית? מהם התנאים לשינוי חברתי? עד כמה אנחנו חופשיות/ים לעשות בעולם כרצוננו? באילו אופנים זהויות וחוויות אישיות מושפעות מתהליכים חברתיים? במסגרת הקורס נכיר את התיאוריות הסוציולוגיות המרכזיות המציעות תשובות שונות לסוגיות אלה, החל מהתיאוריות הקלאסיות שהתפתחו בראשית הסוציולוגיה ועד תיאוריות עכשוויות יותר. לקורס שתי מטרות עיקריות: ראשית, להעשיר את החשיבה הסוציולוגית; ושנית, לפתח כלים ליישום הידע והחשיבה הסוציולוגיים בהתבוננות ובחקירה של תופעות חברתיות.

תנועות חברתיות במבט גלובלי

ד"ר עבו אופיר

7077726, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

הקורס יעסוק בהיבטים שונים של ביטויי מחאת נוער וביטויי תרבות נגד צעירה בישראל, בעיקר משנות השישים ועד ימינו. במהלך הקורס נבדוק דפוסי מחאה צעירה: נכיר וננתח ביטויים שונים של מחאת נוער בחברה הישראלית, החל ממחאה תרבותית (מוסיקה, לבוש, הרגלי בילוי) דרך מחאה חברתית ופוליטית בתוך הקונצנזוס החברתי – ומחוץ לקונצנזוס. נבדוק את השפעת תנועות הנוער הציוניות הממשיכות והאתוס הציוני המגשים על התפתחות דפוסי מחאה מראשית של המדינה ועד ימינו; נבחן את התפתחות תרבות הנוער הישראלית במבט משווה לתרבויות נוער אחרות, בעיקר במערב; ננתח ביטויי מחאת נוער שונים בהקשרם ההיסטורי, ביחס למחאה בוגרת באותו הזמן והנושא וביחס לתיאוריות השונות בנושאי מרדנות נעורים. בנוסף, ננסה לראות אלו גורמים השפיעו על התפתחות תרבות הנגד ותרבות המחאה של הנוער הישראלי, החל מהשפעת השינויים בסביבה הבוגרת, המשך בהשפעות מחוץ לגבולות הארץ ועד להשפעות של ההתפתחות הטכנולוגית, ובמיוחד רשת האינטרנט והפייסבוק ככלי ביטוי – וכלי מאחד ומארגן.

לצד אלו, נבחן את תגובת הציבור ותגובת הממסד לביטויים שונים של תרבות הנגד ושל מחאת בני נוער. נבדוק האם ומתי התקבלה מחאה זו בכובד ראש, מתי התייחסו אליה כאל חלק משלב המורטוריום של גיל הנעורים ולכן כבעיה חינוכית – ומתי עוררו ביחס אליה ביטויים של moral panic, כלומר של פאניקה ציבורית שמטרתה העצמת התופעה על מנת ליצור התנגדות ציבורית כנגדה.

תקופת בית שני והשתקפותה בהיסטוריה היהודית והישראלית

ד"ר חריף חנן

7066669, 2 שש"ס, 2 נ"ז

סוג שיעור: הרצאה

תקופת בית המקדש השני, שתחילתה ב'שיבת ציון' בחסות האימפריה הפרסית, המשכה בהקמת ממלכה יהודית עצמאית בארץ וסופה במרד נואש נגד האימפריה הרומית, הייתה אחת התקופות המורכבות והעשירות בהיסטוריה היהודית. בתקופה זו חלו התפתחויות דתיות, חברתיות ותרבותיות שהטביעו חותם בל-יימחה על ההיסטוריה ועל התודעה היהודית עד ימינו. ואכן, באלף ושמונה מאות השנים שעברו מאז חזרו ו'נזכרו' היהודים בתקופה זו במגוון צורות: בגעגועים, כמקור לנחמה או כאזהרה לעתיד. בעידן המודרני, ובמיוחד עם צמיחת הלאומיות והתנועה הציונית, הפכו תקופת בית שני ומאפייניה השונים למקור להתייחסויות חדשות הנובעות מהפרספקטיבה הלאומית המודרנית. בקורס נלמד להכיר את התקופה ונעסוק באופני הזיכרון המגוונים שלה בהיסטוריה היהודית ובתרבות הישראלית.

Conflict in the Middle East: Power, Religion, Economy and Environment

ד"ר תמר אריאלי

7077880, 2 שש"ס, 2 נ"ז

This module is designed to survey the major social, political, and economic themes and developments in the Middle East. After a short historical review, we will focus on the Middle East in the 20th and 21st centuries, spanning the creation of the mandate system after WWI, the founding of the state of Israel, the rise of the Arab nationalist states and Gulf monarchies during the cold war, the Iranian revolution, and the contemporary events of the Arab Spring and the rise of the Islamic State (ISIS). Throughout the course students will encounter the intersection of political histories with supplemental themes of religion, social discourses of orientalism and gender, and economic analysis of land and natural resources. These comprise a comprehensive interdisciplinary basis for understanding contemporary trends and challenges of the modern Middle East.

GIS

טרם נקבע

7077912, 2 שש"ס, 2 נ"ז

קורס זה נועד להקנות לסטודנטים הכרה ויכולת שימוש עצמאית במערכות מידע גיאוגרפיות (GIS) בתוכנת ArcGIS, תוך התמקדות בנושאי הסביבה במרחב. כל השיעורים הינם שיעורי תרגול מעשיים. בתחילת חלק מהשיעורים יינתן רקע תיאורטי. הקורס בנוי בשלבים, כך שבסופו של הקורס לסטודנטים יהיה את היכולת לעשות שימוש עצמאי במערכת ה-ArcGIS ובניתוחים מרחביים. הקורס יתמקד בנושאים הבאים: איסוף מידע מרחב, עיגון של מפות/תצלומי אוויר, דיגיטציה, ניהול וניתוח נתונים, שאילתות מרחביות, ויצירת מפות מוגמרות. במהלך הקורס נעסוק ביישום החומר הנלמד בהקשר של המרחב הגיאוגרפי בגליל בנושאים שונים בהם: התפתחות היסטורית, פיתוח בר-קיימא, טבע, ביטחון, תעסוקה, כלכלה, פיתוח אזורי ותרבות. הכרה, יכולת ושימוש עצמאי במערכות מידע גיאוגרפיות (GIS) בתוכנת ה-ArcGIS-תוך התמקדות בנושאי הסביבה של המרחב.